

خانواده مرا حمایت کنید

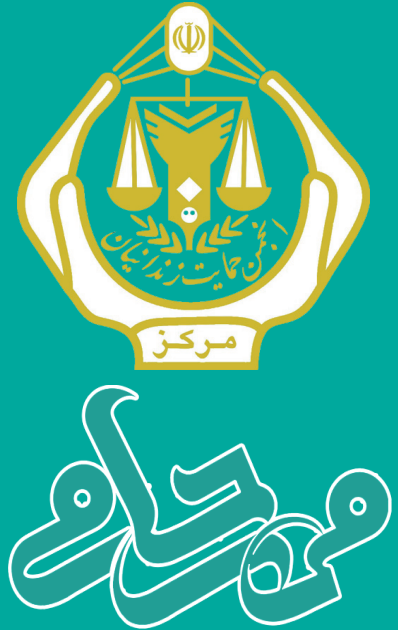

صدقات برای آن دسته از نیازمندی است که در راه خدا فرومانده‌اند، و نمی‌توانند برای تأمین هزینه زندگی در زمین سفر کنند. از شدت خویشنداری، فرد بی‌اطلاع، آنان را توانگر می‌پندارد. آنها را از سیمایشان می‌شناسی. با اصرار، چیزی از مردم نمی‌خواهند. و هر مالی به آنان انفاق کنید، قطعاً خدا از آن آگاه است. *بقره- آیه ۲۷۳

فهرست

۴	<u>ناهدید؛ ستایش؛ ابوالفضل</u>
۶	<u>سایه فقر بر سر خانم حقوقدان</u>
۸	<u>آرزوهای مهدیه و محمدرضا</u>
۱۰	<u>داستان زندگی اعظم و فرشته</u>
۱۲	<u>گفتگو با مددکاران انجمن حمایت زندانیان</u>
۱۴	<u>گفتگو با مدیرعامل انجمن مرکز</u>
۱۶	<u>گفتگو با مسئول کاهش آسیب خانواده ها</u>
۱۸	<u>گفتگو با عیسی فرهادی فرماندار تهران</u>
۲۰	<u>گفتگو با سالار کیا عضو هیئت مدیره انجمن</u>
۲۲	<u>اینفوگرافی گزارش عملکرد انجمن</u>
۲۴	<u>گفتگو با مدیرکل زندانهای استان تهران</u>
۲۶	<u>گفتگو با رئیس مرکز مشاوره انجمن</u>
۳۲	<u>گفتگو با مدیران موسسات خیریه تهران</u>
۳۸	<u>گفتگو با مدیرکل کمیته امداد استان تهران</u>
۴۰	<u>گفتگو با پوران درخشنده</u>
۴۲	<u>گفتگو با شبلم قلی خانی</u>
۴۸	<u>گفتگو با حجت الاسلام انصاری معاون رئیس جمهور</u>
۵۲	<u>گفتگو با معاون رئیس جمهور در امور زنان</u>
۵۴	<u>گفتگو با معاون حقوقی قوه قضائیه</u>
۵۶	<u>گفتگو با مرتضی بختیاری رئیس اسبق زندانها</u>
۵۸	<u>گفتگو با نمایندگان مجلس</u>
۶۴	<u>گفتگو با رافع رئیس سازمان داوطلبان هلال احمر</u>
۷۰	<u>گفتگو با یک مددجوی کارآفرین</u>
۷۶	<u>گفتگو با رئیس دادگستری استان تهران</u>

ماهنامه خبری انجمن حمایت زندانیان مرکز

خرداد ماه ۱۳۹۵ - شماره ۳۹

ویژه ۵ خردادماه/روز نسیم مهر

صاحب امتیاز:

انجمن حمایت زندانیان مرکز

مدیر مسئول:

محسن نصیری

سر دبیر:

سید هادی کسایی زاده

اعضای تحریریه:

راضیه آقایی - سعیده حسنجانی
و با تشکر از سعیده اسدیان و لیلی
اسماعیل نژاد

روابط عمومی:

حسین فراهانی

طرح جلد و صفحه آرایی:

سید هادی کسایی زاده

تهران - میدان هفت تیر - خیابان سنایی -
نیش کوچه اعرابی ۶ - پلاک ۲۵

کدپستی: ۱۵۸۵۶۵۵۴۱۳

تلفن: ۸۸۸۳۵۳۲۱ الی ۵

شماره حساب دریافت کمکهای مردمی
سپا بانک ملی ایران: ۰۱۰۰۴۹۳۳۱۰۰۰۱

توجه: گفتگوها، گزارش ها و مطالب منتشر
شده در ماهنامه الزاما نظر رسمی انجمن
حمایت زندانیان نمی باشد.

مقام معظم رهبری

امام خامنه ای: بنده از ده، دوازده سال پیش دارم این حرف (اقتصاد مقاومتی) را با صدای بلند میزنم که اگر اقتصاد کشور را در درون مقاومت سازی کنیم، عمده مشکلات ناشی از دشمن از بین خواهد رفت و برای اشتغالمان، برای جوانهایمان، برای رفع خیلی از آسیب های اجتماعی که ناشی از بیکاری و رکود است، آن وقت دیگر راه حل های روشنی پیدا خواهد شد.

یک جبهه دشمن در مقابل ما وجود دارد. ما امروز در مسئله امنیتان، در مسئله اقتصادمان، در معیشتمان، در فرهنگمان، در مسئله جوانها، در مسئله آسیب های اجتماعی باید توجه کنیم که نقش این دشمن چیست و در همه مسائل براساس این سیاست گذاری کنیم، براساس این قانون گذاری کنیم، براساس این اقدام کنیم، براساس این حرف بزنیم. غفلت از دشمن افتخار ندارد؛ بدانیم دشمن هست. بعضی ها اعتراض میکنند که آقا، شما چرا دائما میگویید دشمن دشمن؛ خوب [اگر] نگوییم، یادمان می رود که دشمن داریم و آن وقت دشمن در غفلت ما می آید هر کار دلش خواست میکند.

آیت الله صادق آملی لاریجانی: ضرورت دارد که زندان و زندانی و خانواده زندانیان را جدی بگیریم؛ زیرا مساله ای اجتماعی، اخلاقی و فرهنگی برای کشور است. با وجود اینکه در طول سال های متمادی به ویژه در این چند سال اخیر کارهای بسیار خوبی در بهبود وضعیت زندانیان صورت گرفته، اما باید محاسبه کنیم و ببینیم که در روشی که در زندان ها پیاده می شود، چه مقدار به موضوع بازدارندگی و پیشگیری از تکرار جرم، دست یافته ایم. باید در کنار توجه به امور زندانیان، به خانواده آنان هم توجه و از بروز مشکلات بیشتر برای خانواده ها پیشگیری شود که البته رسیدگی به این موضوعات نیازمند بودجه مناسب است. از طریق نهادهای مختلف قوه قضائیه همچون سازمان زندان ها، معاونت پیشگیری از جرم، معاونت فرهنگی و نهادهای مردمی شرایط مناسبی برای کمک به اصلاح مجرمان و پیشگیری از وقوع جرم به وجود آید.

رئیس قوه قضائیه

۵ خرداد؛ روز «نسیم مهر»

گری خواهیم بود و باید این زنگ خطر را به صدا درآورد که درآینه باید شاهد ورود تعداد قابل توجهی از اعضای خانواده زندانیان به چرخه جرم باشیم. از سوی دیگر برچسب زندان و زندانی نوعی نگرش منفی را به همسران و فرزندان زندانیان در برخی مناطق به وجود آورده و تردیدهایی برای کمک به آنان ایجاد کرده است؛ درحالی که بر اساس آموزه های موکد اسلامی و با جست و جو در سیره عملی ائمه اطهار (ع) و اولیای عظام به خوبی می توان دریافت که خانواده های زندانیان از مصادیق بارز فقرا هستند که ضرورت حمایت از آنها بیش از سایر نیازمندان احساس می شود. با هدف توجه بیشتر عموم به مشکلات این قشر نیازمند و لزوم حمایت همه جانبه از خانواده زندانیان، بنا به پیشنهاد سازمان زندان ها و اقدامات تامینی و تربیتی کشور و بر اساس تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی، روز پنجم خرداد ماه به عنوان روز ملی حمایت از خانواده زندانیان یا روز نسیم مهر نامگذاری و در تقویم رسمی کشور ثبت شد. نامگذاری این روز، سند گویایی بر ضرورت حفظ کرامت انسانی زندانیان و خانواده های آنان و الهام گرفته از آموزه های شرع مقدس اسلام فارغ از نوع جرم، نژاد، ملیت و اعتقادات است. امید است که پنجم خرداد هر سال به جشن ملی توانمندسازی این خانواده ها مبدل شود.

شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۶۴۴ مورخ ۱۳۸۸/۳/۵، بنا به پیشنهاد مورخ ۱۳۸۸/۵/۳ رئیس قوه قضائیه، نامگذاری روز ۵ خرداد را تصویب کرد و این روز به عنوان روز نسیم مهر (روز حمایت از خانواده زندانیان) تعیین و نامگذاری شد. اما همه ساله پنجم خردادماه مصادف با روز ملی حمایت از خانواده زندانیان درحالی گرامی داشته می شود که این خانواده ها در معرض انواع آسیب های اجتماعی، فرهنگی، روانی و اقتصادی قرار دارند. بدون تردید اکثریت قریب به اتفاق خانواده های زندانیان را که هیچ نقشی در ارتکاب جرم از سوی فرد بزهکار نداشته اند باید در زمره اولین قربانیان جرم و جنایت در جامعه به حساب آورد. بر اساس تحقیقات اکثر خانواده های زندانیان، نیازمند حمایت مبرم هستند. گرچه نهادهای حمایتی درحد بضاعت خود به این خانواده ها خدمات ارائه می کنند اما فقدان نظام جامع حمایتی و کمبود اعتبارات، شرایط دشواری را برای زندگی روزمره آنان به وجود آورده است؛ به نحوی که حتی در غالب موارد برای تامین حداقل نیازها دچار بحران های جدی می شوند. در حالی که باید دغدغه این خانواده ها صرفا حبس سرپرست خانواده باشد. امروز درصورت عدم حمایت از این خانواده ها شاهد رشد چشمگیر طلاق همسران زندانیان، ترک تحصیل فرزندان، ناهنجاری های اجتماعی و روانی، گرایش اعضای خانواده به مشاغل کاذب و تکدی

روزهای سخت یک خانواده زندانی

ناهید؛ ستایش؛ ابوالفضل

حالا ناهید مانده و ۲ فرزند همراه با بیماری قلبی ابوالفضل و کمردردهای شدیدی که دارد. کرایه خانه چند ماه عقب افتاده؛ یخچال سوخته؛ آب گرمکن خراب است؛ تلویزیون تصویر ندارد؛ گاز ندارند؛ بخاری دست ساز است؛ فقط با یارانه سر می کنند؛ درآمدی ندارند؛ پدر و مادر ناهید فوت کرده اند؛ سواد درستی ندارد و الی آخر ...

ناهید باید دراز بکشد و ستایش هم مادری می کند... از پخت غذایی که وجود ندارد تا شستن ظرف ها؛ فکر کنم همین بخش از روایت زندگی این خانواده زندانی کافی باشد. انجمن حمایت از خانواده زندانیان مرکز هم قرار است ۶ ماه مستمری ۱۵۰ هزارتومانی بدهد که قطعاً چاره کار نیست. حالا این گزارش و این هم دستان گرم خیرین و مسئولان... یا علی

***سید هادی کسای زاده / گزارش / ناهید با اینکه هم بیماری داشت و هم گرسنه بود باز هم می خندید و می گفت: نمی خواهم بچه هایم صورت رنگ باخته من را ببینند. شاید با خنده های من گرسنگی را احساس نکنند.**

۲۵ کیلومتر دورتر از مرکز پایتخت در شهر بومهن و در خارج شهر، تپه ای مسکونی است. وقتی با ماشین وارد شهرک شدم یاد دره های خطرناک هراز افتادم. اگر کل حواسم به رانندگی نبود در یک چشم بر هم زدن از جاده خارج و از تپه پرتاب می شدم. انگار اصلاً در این منطقه از تهران پای هیچ مسئولی باز نشده است. آسفالت، شبکه گاز رسانی، شبکه آب رسانی، امنیت و را در این مسیری که طی کردم ندیدم.

قرارمان دیدار با یک خانواده زندانی بود که کمی حاشیه های شهر و مشکلاتش حواسمان را پرت کرد. داستان در مورد ناهید و ستایش و ابوالفضل است. ناهید ۹ سال قبل با یکی از اهالی روستا که پسری کارگر بود ازدواج می کند. اما به دلیل کمردرد شدید و مشکلات درمانی مجبور می شوند به تهران نقل مکان کنند. با ۲ میلیون ودیعه و ماهی ۲۰۰ هزار تومان سهمشان از خانه های پایتخت خانه ای ۲۵ متری در تپه ای واقع در بومهن می شود. ستایش ۷ ساله و ابوالفضل ۴ ساله هم فرزندان این خانواده هستند. در هر حال به دلیل وقوع جرمی سرپرست خانواده یا همان همسر ناهید به زندان می رود که حکمش ۶ سال حبس است.

یادداشت سردبیر

بحران ... بحران!

سید هادی کسایی زاده

زنان بی سرپرست تکلیفشان مشخص است. سرپرست ندارند! یا فوت کرده، خانه را ترک کرده و یا... طلاق گرفته اند. اما زنی که همسر یا همان سرپرستش در زندان است کمی اوضاع و احوالش متفاوت است. اول اینکه هر لحظه با خود می گوید همسر من کی آزاد می شود؟ دوم اینکه هر روز به جرمی که همسر انجام داده فکر می کند و با خود می گوید اگر این کار را نمی کرد الان چقدر خوب بود و این یعنی هر لحظه افسوس، استرس و نگرانی ... سوم، دغدغه اینکه چگونه خود را در برابر همسایه ها و آشنایان حفظ کند. چهارم، دغدغه اینکه نکند فرزندان به دلیل جرم پدر راه را کج بروند. پنجم ... ششم ... هفتم! اگر بخواهیم شمارش کنیم زیاد است. آنها هم مشکل معیشت دارند و هم موقعیت اجتماعی آنها در خطر است. و مهمتر از همه همیشه در استرس زندگی می کنند. هرچند سرپرست آنها زنده است و شاید هم به دلیل شدت جرمی که انجام داده باید قصاص یا اعدام شود اما با این حال این نوع بودن، سایه بسیار سنگینی را در خانواده محسوس می کند.

در این سالها زنگ خانه خانواده های زندانی بسیاری را زدم و به اندازه یک فنجان چای میهمانشان بودم. قصدم مصاحبه و روایت روزهای سختشان بود تا شاید دستی برای کمک به آنها دراز شود اما آنقدر مشکلات و چالش ها داشتند که بعنوان خبرنگار نمی توانستم آنها را از هم تفکیک کرده و مهمترین مشکل را منتشر کنم! ... به قول معروف یکی از یکی پیچیده تر و فرقی هم ندارد که سرپرست یک ماه زندان باشد یا ۱۰ سال ... گاهی آنقدر آسیب بود که می ترسیدم خودم گرفتار یکی از این آسیب ها شوم. اما آنچه دیدم و شنیدم دستانی بود که بعد از خدا به سمت هر فردی که نیت کمک دارد دراز می شود و این بزرگترین خطر برای خانواده های زندانیان است. در کنار این خطر بحران معیشت، مسکن و فرهنگی در بسیاری از این خانواده ها بیداد می کند.

البته نمی خواهم در مورد تن فروشی، سرقت و جرائم دیگری که در برخی خانواده ها دیدم صحبت کنم با این حال هرآنچه که دیدم و شنیدم می توانم با تمام وجود و اطمینان رسماً بعنوان خبرنگار فریاد بزنم بحران... بحران ... لطفاً بیدار شوید. و اگر این بیداری رخ ندهد هر خانواده زندانی استعداد تبدیل شدن به محلی برای تولید جرم دارد. این بار نه از مسئولان بلکه از رئیس جمهور می خواهم رسماً وارد این بخش از جامعه شده و از نزدیک وقوع زلزله اجتماعی را در زیر پوست شهر مشاهده کند. زلزله ای که به آرامی می تواند با پس لرزه هایش جامعه ای را دچار آسیب کند.

آخرین وضعیت خانواده زندانی

چند روز پس از انتشار گزارش این خانواده در تاریخ ۴ بهمن ماه ۹۴ پرونده ای در انجمن حمایت خانواده زندانیان مرکز تشکیل شد و مستمری ماهانه ۱,۵۰۰,۰۰۰ ریال به مدت ۶ ماه به آن ها تعلق گرفت.

خانواده ناهید به کمیته امداد منطقه هم معرفی شدند و در سه نوبت کارت اعتباری به مبلغ ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال هم به آن ها اهدا شد.

همچنین کمک هزینه درمان به مبلغ ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به شکل ماهانه ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال بمدت ۲۰ ماه به خانواده پرداخت می شود. گفتنی است؛ با پرداخت ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال ودیعه مسکن خانه ناهید و فرزندانش هم جابه جا شد.

روایت زندگی یک خانواده زندانی

سایه فقر بر سر خانم حقوقدان

کوچک که البته کمی هم بازیگوش است سایر اعضای خانواده روزه هستند اما با نان و پنیر و سبزی... که از روی زرد بچه ها می توان گرسنگی را نقاشی کرد.

خانه ای خرابه بدون کولر و گاز شهری

خانه سه قسمت دارد... یک آشپزخانه حدوداً ۳ متری، یک اتاق ۶ متری و یک حال ۱۲ متری که سقف آن هم نم کشیده است. وقتی وارد خانه کوچک آنها می شویم بوی تعفن حالت را بد می کند. آنقدر که شاید تنها چند دقیقه بتوانید تحمل کنید. به دلیل مخروبه بودن خانه (صاحبخانه به دنبال ساخت است اما شهرداری هنوز مجوز نداده) تا اطلاع ثانوی هم فاقد لوله کشی گاز شهری است و مادر باید برای پخت و پز کپسول گاز خریداری کند. سیم کشی های ساختمان سوخته و تنها روشنایی خانه یک لامپ ۱۰۰ است که به وسیله سربیس به داخل پرز روی دیوار متصل شده است. ماشین لباسشویی موجود است اما خبری از پودر یا مایع سفید کننده و حتی مایع ظرفشویی و دستشویی نیست.

بچه ها یک ماه است حمام نرفته اند

می گوید ۷ روز... اما شاید یک ماه است بچه ها استحمام نکرده اند. دست و صورت ها کاملاً سیاه شده و حتی نمی توانی روی فرش به راحتی بنشیننی ...

احمدرضا و محمدرضا روزها و شبها را بیشتر با نان و پنیر و سبزی سر کرده اند اما تلخی داستان تنها معاش آنها نیست بلکه این خانواده انگار فراموش شده است.

ماه رمضان ۱۳۹۴ ساعت ۱۲ ظهر... حوالی میدان ده ونک در خانه ای مخروبه داستان زندگی یک مادر و ۳ فرزندش روایت می شود. امیرعلی ۵ ساله، احمدرضا ۱۲ ساله و محمدرضا ۱۱ سال دارد. پدرشان به دلیل یک جرم شاید برای همیشه باید در زندان زندگی کند اما در اتاق ۱۲ متری نمناک بدون کولر، حمام و لوازم خانگی زندگی این ۴ نفر تنها در یک سکه در جریان است.

هشت ماه است کرایه خانه ندادیم

فرشته ... نام مادری است که حالا بعنوان سرپرست خانوار هم نقش پدر و هم مادر را باید برای فرزندانش ایفا کند. در این خرابه آنها تنها نیستند و مردان غریبه در مسیر زندگی شان قدم می زنند. صدای تق تق شکستن پوست گردوها سمفونی ضربه زدن به عفاف مستحکم فرشته را تداعی می کند. می گوید: ۸ ماه است که کرایه ماهانه ۵۰۰ هزار تومانی را به صاحب خانه ندادیم؛ او هم مردان گردو فروش را مستاجر و همسایه اجباری ما کرده تا راهی برای تخلیه اتاق پیدا کند. تنها درآمدشان همان یارانه است و گاهی نظافت خانه ها و مجتمع های مسکونی... یعنی باید با ماهانه حدود ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومان این خانواده ۴ نفره سر کنند. غیر از امیرعلی

بچه ها لباس ندارند و آخرین بار که برای خرید به فروشگاه رفته اند سال ۱۳۹۲ بوده است.

مادر دانشجوی فقه و حقوق

مادر قصه ما دانشجوی ترم ۶ رشته فقه و حقوق اسلامی است که به دلیل عدم پرداخت شهریه فعلا مجاز به ادامه تحصیل نیست. احمدرضا و محمدرضا هم محصل هستند و با کمک یکی از خیرین محل توانسته اند در رشته ورزشی تکواندو صاحب کمر بند رزمی شوند.

ماجرای مردان گردو فروش

از مردان همسایه سوال کردیم که مادر گفت: کاری به کارمان ندارند. اما از صبح تا شب دارند گردو می شکنند و تعدادشان حدود ۱۰ تا ۱۵ نفر است. گاهی هم برخی از آنها شب ها در همین خرابه می خوابند. (می گفت برخی از این مردان نیت درستی ندارند و می ترسم) فرشته متولد ۱۳۶۰ است اما برای ازدواج پدرش شناسنامه را سال ۱۳۵۵ ثبت کرده و ۱۶ سالگی عروس شده و حالا در سن ۳۵ سالگی باید نقش پدر را به درستی بازی کند. غیر از یک ملاقات عادی در سال گذشته دیگر همسرش را در زندان قزل حصار ملاقات نکرده و حالا ۸ سال از حبس همسر می گذرد. اما به مردان گردو فروش گفته است همسرم بیمارستان بستری شده و به زودی باز می گردد! الحمدلله وضع خواهانش خوب است اما ارتباطی با هم ندارند و او باید تنها زندگی کند. انجمن حمایت زندانیان هم گفته بودجه لازم برای حمایت صد در صد از شما را نداریم! خبری هم از حمایت کمیته امداد نیست. محمدرضا در میان گفتگو به مادر می گوید: به آقای خبرنگار بگو پدرم را آزاد کنند و این آرزوی من است. اما احمدرضا می گوید: اول خانه، بعد راحتی مادر، بعد کامپیوتر و بعد هزاران آرزوی دیگر دارم.

آخرین وضعیت خانواده زندانی

پس از انتشار این گزارش خیرین و مردم کمکهای نقدی و غیرنقدی خود را به انجمن ارائه کردند. البته انجمن هم به سرعت وارد شد تا مشکلات مهم این خانواده برطرف شود.

بر اساس آخرین گزارش ها انجمن حمایت زندانیان مرکز در مورد پرونده این مددجو اعلام کرده است: از مهر ماه سال ۸۷ مستمری به میزان ۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال را به این خانواده اختصاص داده و تا امروز هم ادامه دارد. ۱۰ کمک موردی به شکل بن، سبد کالا و موردی از زمان تشکیل پرونده تاکنون و همچنین کمک هزینه تحصیلی به میزان ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال توسط یک خیر پرداخت شده است.

گفتنی است؛ دو سبد کالا توسط خبرنگاران به مبلغ ۱۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال اهدا شده و پس از جمع آوری مبلغ رهن به میزان ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال از سوی خیرین منزل مسکونی این خانواده تغییر کرد.

فرشته بعد از کمک خیرین، خانه ای اجاره ای در زیرزمین یک خانه مسکونی در ده ونک دارد. یک میز نهار خوری ۴ نفره قدیمی و کهنه همراه با یک میز تلویزیون شکسته مهمترین اثبات خانه این خانواده زندانی را تشکیل می دهد. حالا فرزندانش تقریبا غذای خوب می خورند و احمدرضا کمی تپل تر شده و روزها با دو برادرش در باشگاه ورزشی فوتبال بازی می کند. اما باز هم آنها با مشکل مسکن روبرو خواهند بود.

ارسال پیامک به مسئولان بی پاسخ ماند

گفتگو را نیمه کاره رها کردیم و از خرابه ها خارج شدیم. دلیل هم داشتیم؟! وضعیت باید به سرعت درست می شد چراکه حال این خانواده خوب نبود. ارسال پیامک به ۳۵ مسئول و مدیر دولتی در تهران و حتی کشور برای حضور و اقدامات لازم کارساز نبود. نوشتیم: «حال خانواده یک زندانی خوب نیست اگر می توانید امشب را فقط ۵ دقیقه میهمان این خانواده باشید.» برخی نوشتند میهمانیم، برخی دیگر گفتند میزبانیم ... گروهی سفر بودند و گروهی هم نوشتند حالا گزارشت را بنویس بخوانیم تا بعد... اما برخی هم اصلا پاسخی ندادند. باز هم به مرام خبرنگاران در فضای مجازی! بعد از روایت تصویری و تشریحی وضع این خانواده خبرنگاران پایتخت مبالغی هرچند اندک هدیه کردند تا حداقل این خانواده از وضعیت معیشتی بحرانی رها شوند.

کمک خبرنگاران به خانواده زندانی

با کمک های ارسالی توانستیم حداقل مواد غذایی، میوه، شوینده و لوازم مورد نیاز خانواده را تا حدودی خریداری کنیم. برخی از خبرنگاران هم خودشان برای ارسال کمک ها آمدند.

آرزوهای «مهدیه» و «محمد رضا»

مهدیه و محمد رضا هیچ وقت نمی خندند حتی هدیه های ما هم نتوانست لبخندی بر لبان این کودکان بیاورد با این حال یکی پدرش را طلب کرد و دیگری آرزو داشت خانه ای داشته باشند.

سال کمکهها قطع شد. برای همین از این ماه دیگر همین ۱۵۰ تومان هم نداریم.

مشکلات مالی این همسرزندان موجب شده فقط سالی ۲ بار برای ملاقات با همسرش از تهران به زندان اراک برود. این بانوی خودسرپرست ۳۵ ساله تنها خواسته ای که داشت کار و خانه بود. می گفت: حتی یک زیر زمین هم باشد راضی هستیم چرا که حضور ما در خانه کوچک پدر موجب اذیت همسر پدرم می شود و بچه ها با هم درگیر هستند.

از مهدیه خواستیم با ما بیشتر صحبت کند. گفتیم چه آرزویی داری؟ سکوت کرد ... گفتیم: هنوز خجالت می کشی؟... بالاخره به هر زحمتی بود قلم و کاغذ به این دختر خانواده زندانی دادیم تا آرزویش را بنویسد.

او نوشت: من دوست دارم بابام بیاد.

کمی در مورد وقوع جرم و اجرای قانون با محمدرضا و مهدیه صحبت کردیم و از آنها خواستیم تا بیشتر هوای مادرشان را داشته باشند و سعی کنند بیشترین توان خود را صرف تحصیل کنند. اما محمدرضا آرزوی متفاوت داشت و گفت: به اعتقاد من الان خانه برای ما خیلی اهمیت دارد.

هرچند که به آنها قولی ندادیم اما گفتیم که شاید روایت زندگی شما موجب کمک خیرین شود با این حال توکل به خدا گره گشای تمام مشکلات است.

لحظه آخر هر دو خواهر و برادر را روی پله های حیاط نشانیدیم تا عکس یادگاری از آنها داشته باشیم که دخترک گفت: به مادرم کمک کنید چون خیلی گریه می کند.

مهدیه خیلی سرد ما را به خانه دعوت کرد بدون هیچ لبخند یا حرفی ... فقط با دست اشاره کرد بفرمائید بالا ... خجالت می کشید اما از او خواستیم چند دقیقه ای کنار ما بنشینند... گفتیم: کلاس چندمی؟ گفت: دوم ابتدایی ... کتاب و دفتر خریدید؟ فقط کتاب و کیف خریدم و بعد رفت آورد تا ببینیم ... وقتی هم بسته کامل لوازم التحریر فانتزی همراه با دفتر و مداد و جا مدادی و قلممه و غیره را به او هدیه دادیم خیلی خوشحال شد اما باز هیچ لبخندی روی لبانش نبود!

دادستان از آنجا آغاز شد ... ساعت حدود ۹ شب یک شماره همراه ناشناس چندین بار تماس گرفت. بعد هم پیامک داد: من یک خانواده زندانی هستم لطفا پاسخ دهید! وقتی تماس گرفتیم گفت: یک ماه است خانه نداریم و هر شب باید خانه یکی از اقوام شب را روز کنیم... دو فرزند به نام محمدرضا ۱۳ ساله و مهدیه ۸ ساله دارم که باید مدرسه بروند اما به کدام آدرس؟ ... قول دادیم برای شنیدن داستان زندگی این خانواده زندانی میهمان شان باشیم.

آنها خانواده ای ۴ نفره بودند که پدرخانواده به دلیل جرمی که مرتکب شده باید ۱۵ سالی را در زندان بماند. سالهای اول اوضاع بد نبود و آنها در خانه پدرشوهر زندگی می کردند اما فشاراقتصادی موجب شد تا از آنها بخواهند خانه را ترک کنند چون برای معاش باید اتاق را به مستاجری که کرایه می دهد می دادند. این خانواده ۳ نفره اسباب و اثاثیه را گذاشته و خانه را ترک کردند. یک شب خانه خواهر، یک شب پدر و یک شب هم اقوام یا آشنایان ... اما زندگی به این روش بسیار سخت بود تا اینکه فصل مدرسه ها آغاز شد و این یعنی افزایش مشکلات یک خانواده زندانی ...

همسر این زندانی می گوید: پدرم هم اکنون با همسر دومش زندگی می کند که از آن هم یک پسر بچه ۱۰ ساله دارد. حالا وقتی من و فرزندانم در این خانه ۵۰ متری هستیم کمی شرایط سخت است و هر دو باید هم را تحمل کنیم. قبلا در پاکدشت زندگی می کردم برای همین می توانستم کار کنم و معمولا در خانه نگین کفش می زدم اما بعد از زندانی شدن همسرم آواره شدم و چند جایی هم برای کار اقدام کردم که به دلیل اینکه باید صبح ها فرزندانم را کیلومترها به مدرسه برسانم کمی دیر به سرکار می رسم و همین موجب شده کار مناسب پیدا نشود.

مادر مهدیه و محمدرضا می گفت: پدرم راننده تاکسی است اما به دلیل بیماری که دارد زیاد نمی تواند کار کند. خرج زندگی ما همان ۱۸۰ هزار تومان یارانه و ماهانه ۷۰ هزار تومان کمک هزینه کیمرته امداد است. قبلا ماهانه ۱۵۰ هزار تومان انجمن حمایت زندانیان هم کمک می کرد اما بر اساس قانون انجمن بعد از یک

داستان زندگی

«اعظم» و «فرشته»

چه کسی حاضر است با یک زن که سه پسر دارد و وضعیت مالی مناسبی ندارد ازدواج کند.

تا به حال صیغه مردی شده ای؟ به هیچ وجه ...

گفتیم تو با ازدواج درست میتوانی پشتیبانی برای خود داشته باشی و علاوه بر آن تو یک زن جوان هستی باید نیاز جنسی خود را تامین کنی؟ پاسخ داد: دوست ندارم صیغه شوم. از این کار خوشم نمی آید. هر چند در محیط زندگی قبلی ام چنین پیشنهادهایی می شد اما من قبول نکردم. پرسیدیم به ملاقات همسرت در زندان می روی؟ گفت: راه زندان دور است و رفت و آمد مشکل. نمیتوانم بروم.

وقتی از وی پرسیدیم حتی برای ملاقات حضوری (شرعی) هم حاضر نیستی بروی با تعجب گفت ملاقات شرعی چیست؟ زمانی که برایش توضیح دادیم که می تواند یک شب را در کنار همسرش سپری کند گفت: دوست ندارم در چنین محیط هایی با همسرم باشم. او حتی نمی دانست ملاقات شرعی زندانی و همسرش در خارج از زندان انجام می شود و پس از آگاهی گفت درباره آن فکر می کنم.

زنگ در به صدا درآمد. پسرها از باشگاه به خانه بازگشتند. بعد از خوش و بش با آنان خواستم تا از آرزوهایشان بگویند.

آرزوی مشترکشان تنها یک چیز بود: بازگشت پدر فرشته می گوید: بزرگترین مشکل من بی پول است. تا به حال با خدا به خاطر وضعیت دعا نکرده ام و فکر میکنم این هم نوعی امتحان است اما از دولت و خیرین توقع کمک دارم.

* از شمالی ترین نقطه تهران به جنوب شهر می رویم. خانه یک خانواده زندانی که چندین بار پیامک داد که به ملاقاتم بیایید. اعظم ۵۰ سال دارد. در یک خانه سه طبقه قدیمی می

نامش فرشته است و در خانه ای کوچک و تاریک زندگی می کند. خانه که نه، زیرزمینی که به واحد مسکونی تبدیل شده و حالا محل زندگی فرشته و فرزندانش است، جایی که ماهانه ۴۰۰ هزار تومان هزینه سکونت به فرشته تحمیل می کند.

می گوید: مشکل مالی بزرگترین دغدغه من است، تنها راه درآمد نظافت منزل دیگران است که در هفته یکی دوبار این کار را انجام می دهم و کفاف زندگی را نمی دهد و هر ماه چشم به آریز یارانه ها دارم؛ البته چند جا به سراغ کار رفته ام خیلی جاها ضامن معتبر می خواهند و می پرسند متاهلی و بعد که وضعیت رو میفهمند کار نمی دهند.

از سن و سال و مدرک تحصیلی اش می پرسم. می گوید: ۳۰ سال دارم و تا سال آخر دانشگاه خوانده ام البته یک ترم تا پایان دوره کارشناسی مانده اما به دلیل بدهی ۳ میلیون تومانی به دانشگاه نتوانسته ام درسم را به پایان برسانم.

فرشته پول و درآمد ندارد اما بر روی تربیت فرزندانش به شدت حساس است تا جایی که برای تقویت روحیه، آنان را به باشگاه ورزشی ارزان می فرستد تا در طول روز برای دو ساعت هم که شده از طریق ورزش و فوتبال از شرایط غمناک خانه فاصله بگیرند.

او درباره مخارج تحصیل دو فرزندش می گوید: مدرسه شرایط ما را می داند و از ما درخواست پول نمی کند. سوال کردیم وقتی به نقطه صفر مالی میرسی چه می کنید؟ گفت: سعی می کنم از خیرها کمک بگیرم و گاهی به مسجد محل مراجعه می کنم. گفتیم: حضوری برای تامین امرار معاش خانواده دست به هر کاری بزنی؟ پاسخ داد: نه... دست به هر کاری نمی زنم چرا که وجدانم قبول نمی کند.

راستی چرا از همسرت طلاق نمی گیری و ازدواج نمی کنی؟

سال از ۱۲ سال حبسش را در زندان قزلحصار گذرانده و آخرین باری که مادر به ملاقاتش رفته به یک ماه قبل از عید باز میگردد. میثم تا دوم راهنمایی درس خوانده و پس از آن در ساندویچی مشغول کار بوده است. اعظم می گوید پدر خانواده در سرنوشت اعضای خانواده بسیار تاثیرگذار است. آدم در زندگی باید پشتیبان داشته باشد اما فرزندانم از همان اول هم پشتیبانی نداشتند. من تنها به این فکر بودم که خرجشان را در بیاورم و نمیدانستم که از لحاظ روحی و روانی هم پشتیبانی می خواهند. زمانی که برای کار به منزل دیگران می رفتم دخترها را هم با خود میبردم تا هم کمک کنند و هم بیشتر مراقبشان باشم اما در مورد میثم این گونه نبود. بیشتر حواسم به دخترها بود و به میثم کاری نداشتم تا اینکه معتاد شد.

نگرانی اعظم برای پس از آزادی میثم است. می گوید: نه مردی دارم که دستش را بگیرد و نه فامیلی دارم که برایش دلسوزی کند. از این می ترسم که اوهم مانند پدرش به خاطر اعتیاد آواره خیابان ها شود و دست آخر در همان وضع بمیرد. آرزویم این است عروسی میثم را ببینم و بعد بمیرم. هر دو مصاحبه در یک روز بود. اما تفاوت این دو خانواده زندانی قابل تامل است. فرشته تنها نیست اما گرسنه و بی خانمان و بی پول ... و اعظم تنهاست و نیاز به محبت و عشق دارد. اعظم می گفت: من فقط نیاز به محبت و عشق و امید به زندگی دارم. و فعلا تمام دغدغه زندگی من پسر هست. اون سر و سامان بگیرد مشکلی ندارم. و فرشته می گفت: کاری در خور تحصیلاتم و خانه ای امن و پولی که بتوانم فرزندانم را به آرزوهایشان برسانم.

به راستی تنها خداست که از بندگان حمایت می کند.

کند که به تازگی با کار و قرض و ارث پدری آن را خریده است. طبقه اول و سوم را اجاره داده و پول پیش آن صرف بازسازی قسمتی از خانه شده است. یک ظرف هندوانه و یک کاسه آجیل که از شب عید مانده ... پذیرایی اعظم است. دو دختر و یک پسر دارد. دخترها ازدواج کرده اند و هر کدام بچه دارند. کم و بیش خیالش از بابت دخترها به ویژه دختر کوچک راحت است. اما دختر بزرگش کمی مشکل دارد. می گوید نمیدانم کی همسرم معتاد شد اما رفیق بد او را به آن روز انداخت. سال ۷۵ از شوهرش طلاق می گیرد و سرپرستی بچه ها را هم واگذار می کند و خود در یک تولیدی مشغول به کار می شود. چندی بعد از گوشه و کنار می شنود که بچه ها در خانه پدری شوهرش عذاب می کشند. برادرشوهرش به دلایل مختلف پاهای بچه را با طناب می بست و از سقف آویزان می کرد تا تنبیه شوند.

اعظم طاقت نمی آورد و دوباره صیغه شوهر سابقش می شود و بچه ها را در کنار خود نگه می دارد. حالا مجبور است با نظافت منازل دیگران خرجی سه فرزندش را تامین کند. با این حال شوهر معتادش آواره خیابان ها بود و به وقت بی پولی برای بردن وسایل خانه سری به منزل میزد تا اینکه در سال ۸۰ جنازه اش در یکی از پارک های جنوب تهران پیدا می شود. او از تزریق مواد جان خود را از دست داد.

حالا تنها درآمد زندگی اعظم همان ۲۰۰ هزار تومان اجاره هاست و مزدی که از نظافت منزل دیگران به دست می آورد. اعظم به همین مقدار راضی است اما آنچه تمام فکر و ذهنش را مشغول کرده میثم پسر ۲۶ ساله اش است که در زندان به سر می برد. جرمش حمل ۵ گرم مواد مخدر و چند صوت شیشه است. میثم معتاد است و تاکنون یک

گاهی مادر در یک خانواده زندانی محبت را فراموش می کند!

اوقات مادر متوجه نیست که فرزندش باید تحصیل کند و سال های سال از هم سن و سالانش عقب مانده است. توجیه خانواده برای درک مشکلات روحی و روانی فرزندان بسیار سخت است.

خواجه حسنی هم گفته همکاری را تایید می کند و می گوید: ادراک مادر به دلیل مشکلات زیاد تیره می شود و در مواردی حتی محبت و نوازش بر سر فرزند را پادش رفته و در مواردی اصلا نمی داند محبت چیست؟ مشکل فرهنگی را نمی داند و آنقدر آسیب روحی دارد که وقت محبت به فرزندش را ندارد.

از سه مددکار پرسیدیم خودتان تابحال به مددجو کمک کرده اید و یا از جیب خودتان هزینه کنید؟ که صنیعی در پاسخ گفت: زمانی که یک پرونده در انجمن تشکیل می شود تمام پرسنل خیر و مددکار می شوند و گاهی در جمع اعضای خانواده خودمان درگیر موضوعات خانواده های زندانی می شویم و چاره جویی میکنیم.

گاهی اوقات پاسخ های یک مددجو تحت تاثیر شخصیت بزهکار سرپرست خانوار قرار می گیرد و شاید مددکار را درگیر جواب های درست و غلط مددجو کند؛ نکته ای که صنیعی در واکنش به آن گفت: مددکار همیشه اصل را بر راست گویی مددجو می گذارد.

در این گفتگو به سراغ سه مددکار انجمن حمایت زندانیان مرکز رفته ایم. خانم ها معصومه صنیعی کارشناس علوم تربیتی دارای ۵ سال سابقه کار، مددکار مستقر در انجمن مرکز، ویژه زندانیان شهرستان و خارج از کشور؛ راضیه نوش مهر کارشناس مددکاری، دارای ۹ سال سابقه کار، مددکار مستقر در کمیته امداد و اعظم خواجه حسنی مددکار قضایی، مستقر در زندان بزرگ دارای یک سال سابقه کار.

در ابتدای صحبت از آن ها درباره روند تشکیل پرونده در انجمن حمایت زندانیان مرکز سوال کردیم که صنیعی گفت: مددجوها بر اساس نیاز اولویت بندی می شوند به این معنا که هر مددجویی که وضعیت اورژانسی داشته باشد پذیرش می شود و در بعضی موارد هم مددجو را به کمیته امداد و یا مراکز حمایتی دیگر معرفی می کنیم، سپس برای تکمیل پرونده به کمیسیون اداری فرستاده و بعد از آن اقدامات اجرایی انجام می شود، هر مددجویی هم که نیاز درمانی داشته باشد به خیرین معرفی خواهد شد.

پرسیدیم مهمترین مشکل خانوارهای مددجو چیست؟ که در جواب گفتند: مهمترین نیاز آن ها مالی و سپس روحی-روانی است.

نوش مهر در این باره می گوید: در بیشتر موارد نیاز مالی اجازه فکر کردن مادر به دغدغه های دیگر را نمی دهد؛ گاهی

تامین مسکن اولویت خانواده زندانیان است

انجمن حمایت زندانیان اطلاع ندارند. افرادی که از مراجعه به مددکاران واهمه دارند، که از مددکاران درباره علت این موضوع سوال کردیم که صنیعی در پاسخ گفت: به دلیل بازخورد جامعه و افکار عمومی نسبت به خانواده زندانی است؛ انگ خانواده زندانی خلاء فرهنگی است که باید برای جامعه تشریح شده و صدا و سیما هم برای آن تلاش کند. نوش مهر نظر دیگری دارد، او می گوید: بسیاری از خانواده ها خجالت می کشند، دوست ندارند برجسب خانواده زندانی که مردم از آن فرار می کنند به آن ها نسبت داده شود، در حالی که خانواده زندانی گناهی ندارد و مجرم نیست.

خواجه حسنی هم دلیل عدم مراجعه خانواده زندانی به مددکار را ترس فاش شدن رازش می داند. مددکاران در مورد گرایش های سیاسی با اجتماعی و فرهنگی مددجویان خود می گویند: مددجوها اصلا به سیاست و جریان های سیاسی فکر نمی کنند و تنها اخباری که دنبال می کنند پارانه، سید کالا و خبر عفو زندانیان است. به گفته مددکاران ۵۰ درصد مددجوها پس از مراجعه به انجمن توانمند می شوند اما مابقی آن ها نه از کارافتاده بلکه مشکل روحی و روانی دارند و بیشتر سرخورده هستند. صنیعی می گوید: در سال ۹۴ به کمک انجمن و توانایی خود مددجوها ۱۰ مسکن خریداری و به ۱۰ مددجو واگذار شد که از این تعداد تنها ۹ تای آن ها با انگیزه بالا توانمند واقعی شده و با مبلغ خودشان برای خرید مسکن اقدام کردند. طبق گفته مددکاران میزان مراجعه مددجوها به زندان ها مختلف است؛ در زندان اوین روزانه ۲۰ مراجعه کننده و در زندان بزرگ روزانه ۵۰۰ مراجعه کننده وجود دارد.

یک نکته مهم در فعالیت های انجمن حمایت زندانیان این است که این انجمن از خانواده های که زندانیان آن ها جرائم عمد برای مثال قتل، سرقت، حمل و استعمال مواد مخدر داشته اند هم حمایت می کند؛ حال شاید نوع جرم هم در فعالیتشان موثر باشد که نوش مهر در واکنش به این موضوع گفت: مددکار هیچ گاه به جرم زندانی نگاه نمی کند و تنها نیاز آن خانواده مهم است.

خواجه حسنی هم اصل مددکاری را پذیرش دانست و گفت: مهم نیست شخص مددجو چه دین و مذهب و سن و جایگاهی دارد. پرسیدیم اگر شما بودجه و قدرت کافی داشته باشید اولویت خانواده زندانی را چه می دانید؟ که هر سه مددکار مسکن را اولویت یک خانواده زندانی معرفی کردند.

تن فروشی و ترک تحصیل فرزندان بیشترین آسیب است

سوال بعدی ما درباره مهمترین و بیشترین آسیب در خانواده های زندانی بود که مددکاران گفتند بیشترین آسیب در خانم ها تن فروشی و در فرزندان ترک تحصیل است. نوش مهر در این باره می گوید: موردهای زیادی داریم که پدر از داخل زندان فرزند خود را برای تامین مواد می فروشد و برخی از زنان هم با زندانی مشارکت کرده و برای تامین مواد همسران زندانی خود، مواد را می بلعند.

۳۰ درصد خانم های مددجو از فعالیت های همسران خود حمایت کرده اند

صنیعی می گوید: ۳۰ درصد خانم های مددجواز فعالیت های همسران خود حمایت کرده اند و خودشان هم درگیر جرم های همسرانشان شده اند.

تمام خانواده های زندانی از وجود مراکز حمایتی همچون

مدیرعامل انجمن حمایت زندانیان مرکز

■ محسن نصیری

«بهریستی» و «ستاد مبارزه با مواد مخدر» همکاری نکردند

و بازیافت خودرو، فروش و یا اجاره مستغلات انجمن، مجوز تاسیس دفاتر پیشخوان، بخشی از درآمدهای حاصل از فعالیت های اقتصادی با مشارکت بخش خصوصی هم منابع مالی انجمن را تامین می کند.

درآمد سال ۹۴ حدود ۷ میلیارد تومان بود

به گفته نصیری میزان درآمدهای سالانه انجمن متغیر بوده و میزان آن بستگی به کمک های مردمی و افزایش فعالیت های اقتصادی و خدماتی دارد؛ درآمدها انجمن های حمایت در سراسر کشور در سال ۹۳ حدود ۲۵ میلیارد تومان بوده که سهم استان تهران از آن ۶ میلیارد است. در سال ۹۴، هم تنها انجمن مرکز ۷ میلیارد تومان (۴ میلیارد کمک های مردمی و ۳ میلیارد فعالیت های خدماتی درآمدزا) درآمد داشته است. مدیرعامل انجمن حمایت از زندانیان مرکز می گوید: از زمانی که به عنوان مدیرعامل انجمن منصوب شده ام هر سال ۲۰ درصد افزایش درآمد و مطابق با آن ۲۰ درصد افزایش خدمات به خانواده زندان ها داشته ایم. از نصیری درباره سو استفاده برخی نهادها و یا سازمانهای مردم نهاد از اسم انجمن پرسیدیم که گفت: مورد خاصی سراخ نداریم اما مواردی بوده که به اسم خانواده زندانی کمکی جمع آوری شده و ادارات کل زندان ها با آن برخورد قانونی کرده اند.

وی درباره بانک اطلاعات جامع از خانواده زندانیان افزود: بانک اطلاعاتی ویژه افراد تحت

محسن نصیری در گفتگو با نشریه مهر حامی می گوید: براساس دیدگاه بزرگان خانواده زندانی عائله حکومت است، و زمانی که زندانی در زندان به سر می برد حکومت باید مایحتاج خانواده زندانی را تامین کند. برای همین در بخشی از برنامه های توسعه ای کشور (از برنامه سوم تا برنامه پنجم توسعه) قانون حمایت از خانواده زندانیان در قالب یک ردیف با سه بند گنجانده شده که در این قوانین آمده است که سازمان زندان ها و اقدامات تامینی، امنیتی مکلف است با همکاری دستگاه های اجرایی، موسسات عمومی و مردم نهاد به منظور باز اجتماعی شدن محکومان اقداماتی را به اجرا گذارد؛ رفع مشکلات معیشتی خانواده زندانیان بی بضاعت با همکاری کمیته امداد امام خمینی (ره) سازمان بهزیستی و سایر سازمان های ذی ربط باید انجام گیرد.

صدا و سیما باید فرهنگ خانواده زندانی مجرم نیست را ترویج کند

نصیری در پاسخ به اینکه چرا بسیاری از خیرین برای دستگیری از ایام و ساخت مدرسه و خانه و سلامت تلاش می کنند و کمتر به حمایت از خانواده زندانیان می پردازند گفت: در ذهن مردم، فرد زندانی خطرناک است، در حالی که خانواده در ارتکاب جرم نقشی نداشته و چه بسا خانواده بیشتر در معرض آسیب قرار می گیرد. رسانه ملی و مطبوعات باید در فرهنگ سازی این شعار که «خانواده زندانی مجرم و خطرناک نیست» پردازند و قدری افکار عمومی را در این زمینه هدایت کنند.

درآمدهای انجمن از خیرین و نیکوکاران است

وی درباره منابع درآمدی انجمن حمایت زندانیان مرکز گفت: بیشتر درآمدهای انجمن کمک های مردمی است، اما طبق اساسنامه فعالیت درآمد زایی برای انجمن مجاز است؛ قبل از انقلاب، مصوبات دولت، عوارض و فعالیت های خدماتی (دریافت مبلغی از آزمون راهنمایی و رانندگی) منابع درآمدی انجمن بود اما بعد از پیروزی انقلاب دستگاه های متولی عوارض را به نفع سازمان خود هدایت کردند و امتیاز آزمون راهنمایی و رانندگی هم در اختیار بنیاد تعاون ناجا قرار گرفت، امروز مجوز اقساط

پذیرش ۲۸۵۰ خانواده در سال ۹۴

انجمن حمایت از خانواده زندانیان سقف پذیرش ندارد که نصیری درباره آن میگوید: هر نیازمندی به ما مراجعه کند، خودمان را مکلف به حمایت از آن می دانیم. در سال گذشته ۲۸۵۰ خانواده را تحت پوشش قرار دادیم که از ما مستمری می گرفتند و حدود ۱۱۲۵۱ خانواده را هم خدمات مشاوره دریافت کردند. نصیری استقرار دفتر مددکاری در زندان رایکی از اقدامات مناسب انجمن حمایت زندانیان در تهران میدانند که دیگر مددجو برای پیگیری کار به دفتر مراجعه نمی کند. طبق گفته نصیری مستمری ماهیانه هر خانوار از ۱۰۰ هزار تا ۲۵۰ هزار تومان متغیر است که آن هم بستگی به تعداد خانوار دارد که به تعداد افراد مبلغی اضافه می شود.

بهبودی و ستاد مبارزه با مواد مخدر همکاری نمی کنند
وی توجه دولت، مجلس و نهادهای حمایتی همچون

پوشش انجمن داریم و کل خانواده های زندانی را شامل نمی شود اما خود سازمان زندان ها برای هر زندانی کارتنکسی تهیه کرده که در آن اطلاعات جزئی زندانی درج شده است؛ اما جامع نیست، دفتر اقدامات تامینی سازمان زندان ها به دنبال ایجاد بانک اطلاعات جامع است و بر روی آن کار می کنند. نصیری درباره علت تمایل انجمن به مرکز مشاوره که حدود دو سال است راه اندازی شده گفت: آنچه در عمل دیدیم فقر فکری و فرهنگی خانواده ها بود که از فقر مالی کمتر نیست. بنابراین برای ارتقای سلامت روان مددجوها گام برداشتیم که خوشبختانه عملکرد خوبی داشته و خانواده هاهم استقبال کردند. گزارش های مربوط به مرکز مشاوره به بنده ارائه شده و در صورت لزوم به رئیس سازمان زندان ها هم ارسال می شود.

انعقاد تفاهم نامه انجمن با جهاد دانشگاهی

نصیری اعتقاد دارد که انجمن و دانشگاه ها باید با یکدیگر ارتباط و تعامل داشته باشند چراکه ما در مباحث فرهنگی ضعف داریم و دانشگاه ها در این زمینه بسیار موثر خواهند بود. به زودی با جهاد دانشگاهی تفاهم نامه ای با محوریت آموزش به دانش آموزان

۱۰۰ هزار خانواده نیازمند در کشور داریم

پذیرش ۲۸۵۰ خانواده زندانی در سال ۹۴

کمیته امداد و سازمان بهزیستی را بسیار موثر دانست و افزود: قانون خوبی در رابطه با حمایت از خانواده زندانی داریم اما متأسفانه درست اجرایی نمی شود. ما بارها با سازمان بهزیستی جلسه برگزار کردیم و ضرورت حضور فعالانه آن ها در ارتباط با حمایت از خانواده زندانی شدیم و آن ها هر بار بودجه را بهانه قرار دادند.

نصیری می گوید: با همکاری ستاد مبارزه با مواد مخدر جلساتی تشکیل دادیم و در آن از جلسات نهادهای حمایتی دعوت شده اما سخن پایانی آنها برای کمک به انجمن عدم بودجه بود درحالی که اگر خود انجمن بودجه مستقلی داشت دست خود را به سوی این نهادها دراز نمی کرد. یکی از مشکلات خانواده زندانی برجسب خوردن از سوی افکار عمومی جامعه است موضوعی که فرهنگ سازی نشده، این درحالی است که به گفته نصیری آزادی زندانی از سوی ایرانی ها سابقه ای طولانی هم در دین و هم در آداب و سنن دارد؛ حتی خانواده ها و اقوام و آشنایان برای کمک به آزادی زندانی و خانواده آن از هیچ تلاشی دریغ نکنند؛ نصیری میگوید: ما برای زندانی کار موثر نکردیم حتی بنده در مقام مدیرعاملی انجمن می گویم که در زمینه خود زندانیان کوتاهی داشته ایم. در ذهن مردم فرد زندانی خطرناک است. در این زمینه حضور رسانه ملی و مطبوعات و نخبگان و صاحبان صنایع را نیاز داریم.

خانواده های زندانی را امضا می کنیم. مدیرعامل انجمن حمایت از زندانیان ۷۰ درصد خانواده های زندانی را نیازمند واقعی معرفی می کند و می گوید: بسیاری از خانوارهایی که مراجعه می کنند باید تحت پوشش قرار گیرند این درحالی است که به دلیل نداشتن ردیف بودجه ای خاص از سوی دولت به مشکل بر می خوریم.

۳۲ هزار خانواده زندانی در کشور تحت پوشش کمیته امداد

از سال ۹۰ تفاهم نامه ای ما بین سازمان زندان ها با کمیته امداد امضا شد که بخشی از حمایت از خانواده های زندانی بر عهده کمیته امداد باشد که طبق آمار اعلام شده از سوی کمیته امداد امام خمینی (ره) در سطح کشور ۳۲ هزار خانواده زندانی تحت پوشش دارد که انجمن های سراسر کشور هم به همین میزان خانوارها را تحت پوشش دارند این آمار ها در حالی است که در ایران حدود ۱۰۰ هزار خانواده زندانی نیازمند وجود دارد که تنها به دلیل منابع مالی محدود به ۶۰ هزار خانواده خدمات ارائه می شود و از مابقی آنها هیچ حمایتی نمی شود.

زندانی بعد از آزادی ۳ ماه خدمات دریافت می کند

به گفته نصیری مددجویان انجمن تا یک سال تحت پوشش هستند تا آزادی زندانی این مدت یکسال دیگر تمدید می شود؛ بعد از آزادی تا ۳ ماه سرویس خدماتی از سوی انجمن ارائه می شود البته با کمیته امداد تفاهم نامه ای امضا خواهیم کرد که بعد از آزادی زندانی تا ۶ ماه مددجو بتواند سرویس خدمات دریافت کند.

به گروهی از خانواده زندانیان مطالب مرتبط با بیماری های پر خطر آموزش داده می شود و خود این خانواده ها با حضور در سالن های ملاقات زندان ها به خانواده های دیگر زندانیان آموزش ها را منتقل می کنند و از این طریق علاوه بر آگاه سازی خانواده ها، در آمدزایی هم امکان پذیر می شود. مسئول کاهش آسیب و آموزش خانواده های زندانیان می گوید: سالانه ۳۰ هزار خانواده در این طرح آموزش های لازم را می بینند، طرحی که از سال ۸۹ با همکاری دفتر توسعه سازمان ملل آغاز شد و سال ۹۱ سازمان زندان ها، پای کار آمد و حالا خود انجمن به صورت متمرکز بر روی آن کار می کند. وقتی از او درباره نحوه ابتلا به این بیماری ها پرسیده می شود می گوید: متأسفانه روابط جنسی نامشروع بیشترین علت ابتلا به این بیماری ها از جمله ایدز را دارد که سرمنشاء همین روابط هم نیاز مالی و یا حتی کمبود محبت است که فرد را به این سمت و سو می کشاند. بر همین اساس مرکز مشاوره انجمن در جهت رفع کمبود محبت ها و نیازهای عاطفی، تحصیلی و

به گزارش خبرنگار مهر حامی، آمنه مسن آبادی ۱۴ سال است که مسئول کاهش آسیب و آموزش خانواده های زندانیان است و در انجمن حمایت زندانیان مرکز در جهت کاهش و رفع مشکلات خانواده ای زندانیان تلاش می کند. او از فعالیت این واحد می گوید: در حال حاضر انجمن بر روی چند موضوع اساسی از جمله مبارزه با بیماری های پرخطر و کاهش آسیب های متوجه خانواده زندانیان تمرکز دارد.

در طرح مبارزه با بیماری های پرخطر مانند ایدز و هیپاتیت، ۳۰ پزشک و ۵۰ مشاور و پرستار در حال آموزش زندانیان هستند تا هر چه بیشتر خطر این بیماری ها برای زندانیان کاهش یابد. به گفته وی ۷۰ درصد زندانیان دارای بیماری های پرخطر هستند. به اعتقاد مسن آبادی آموزش ها نباید تنها مختص خود زندانیان باشد. از این رو واحد کاهش آسیب، آموزش و آگاه سازی خانواده های زندانیان را هم در قالب طرح آموزش همسانان آغاز کرده است. در این طرح

سالانه ۳۰ هزار خانواده زندانی آموزش کاهش آسیب می بینند

وقتی کودک شش ساله سیب رانمی شناسد

۹۰ درصد خانواده های زندانیان از سوی اطرافیان طرد می شوند

جامعه می شوند دچار دوگانگی شده و نمی دانند چطور باید رفتار کنند که همین مسئله باعث آسیب خوردن آنان می شود و آنان را به سمت راه های نادرست سوق می دهد. مسئول کاهش آسیب و آموزش خانواده های زندانیان از پیگیری مددکاران و انجمن برای ایجاد راه حلی به منظور کاهش زنان زندانی سخن گفته و تاکید می کند: سعی میکنیم خیری پیدا شود و بتواند زنان زندانی آزاد شوند که در این خصوص هم اولویت با زنان دارای فرزند است.

۹۰ درصد خانواده های زندانیان از سوی اطرافیان طرد می شوند

آمنه مسن آبادی یکی از بدترین آسیب هایی که متوجه خانواده های زندانیان است را طرد شدن میدانند و می گوید: متأسفانه بیش از ۹۰ درصد خانواده ها پس از به زندان افتادن یک عضو خانواده از سوی اطرافیان طرد می شوند چرا که جامعه خانواده را هم شریک جرم مجرم می داند این در حالی است که کمک به خانواده زندانی از اهمیت بالایی برخوردار است چرا که اگر آنان دچار آسیب شوند در حقیقت کل جامعه دچار مشکل می شوند.

اوبهترین راهکار برای جلوگیری از این آسیب را فرهنگسازی می داند و می گوید: رسانه ها به ویژه صدا و سیما با پخش انواع مستند و فیلم به همراه نگاه کارشناسانه می توانند فرهنگسازی کند تا خیرین به این خانواده ها همانند سایر نیازمندان نگاه کنند.

مسئول کاهش آسیب و آموزش خانواده های زندانیان ادامه می دهد: نوع برخورد و مسیر زندگی زندانیانی که از بند آزاد می شوند از دیگر مشکلاتی است که گریبان گیر خانواده های آنان است که مراجعه به مشاوره و دادن شرح حال و دریافت متناسب پاسخ بهترین راه حل آن است.

بزرگترین مشکل خانواده زندانیان چیست؛ فقر یا مدیریت؟

مسن آبادی می گوید: به نظر بسیاری از خانواده های زندانیان، فقر بزرگترین مشکل پیش روی آنان است اما از نظر ما مدیریت خانواده بالاتر از فقر قرار دارد چرا که اگر مدیریت صحیح باشد، آسیب های کمتری متوجه این خانواده ها خواهد بود.

وی ادامه می دهد: به عنوان مثال بسیاری از فرزندان زندانیان در مدرسه دچار مشکل می شوند که ما برای حل این موضوع تفاهم نامه ای با آموزش و پرورش امضا کردیم تا مشکلات این دسته از دانش آموزان به حداقل برسد.

او از دیگر فعالیت هایی که انجمن برای کمک به خانواده های زندانیان انجام می دهد می گوید: انجمن حمایت زندانیان مرکز علاوه بر اینکه با تعدادی از مراکز درمانی و ورزشی هماهنگی های لازم را برای استفاده این قشر از جامعه انجام داده است، این خانواده ها دوروز در هفته از مشاوره قضایی بهره می برند تا در خصوص مسائل حقوقی اطلاعات لازم را به دست آورند.

ازدواج راه اندازی شد تا خدمات به صورت فردی و گروهی در این مراکز ارائه شود و حتی در این مراکز ارزیابی سلامت خانواده ها سنجیده می شود و پس از چند دوره مشاوره مجدداً از آنان مصاحبه می شود تا تاثیرگذاری مشاوره ها اطمینان حاصل شود. او درباره اینکه چرا برخی از خانواده های زندانیان به سمت تن فروشی که خود یکی از دلایل ابتلا به بیماری های پرخطر است، می روند پاسخ می دهد: فقر می تواند دلیلی بر این امر باشد اما ایمان سست مهمترین علت آن است. حتی مددکاران ما درباره ملاقات شرعی (حضوری در زندان) تمام توضیحات لازم را به زندانیان و خانواده هایشان می دهند و اینکه با این وجود عده ای به سمت آن می روند نشان می دهد آنان آینده نگری ندارند تا آسیب هایی که از این طریق متوجه خانواده و فرزندانشان می شود را تشخیص دهند.

مسئول کاهش آسیب و آموزش خانواده های زندانیان در مورد اینکه مشکلات اقتصادی چقدر بر این موضوع تاثیر می گذارد، می گوید: متأسفانه بعضی از خانواده های زندانیان که در امرار معاش زندگی دچار مشکل می شوند، می خواهند خیلی زود به پول برسند از این رو تن فروشی را به عنوان یکی از راه ها انتخاب می کنند این در حالی است که یکی از طرح های انجمن حمایت توانمندسازی خانواده از طریق آموزش مهارت های فنی حرفه ای به طور رایگان است تا با کسب مهارتی بتوانند برای خود اشتغالی کنند.

وقتی کودک شش ساله سیب را نمی شناسد

یکی دیگر از مواردی که مسن آبادی با افسوس از آن سخن می گوید حضور ۱۲۰ کودک بی گناه زیر ۶ سال در زندان است که تنها جرمشان فرزند مادر مجرم است. او می گوید: این آمار تنها مربوط به زندان های ۶ استان کشور است که از آبان ماه سال ۹۳ صاحب مهدکودک شده اند. او ادامه می دهد: این مهدهای کودک با همکاری بنیاد خیریه کودک در استان های تهران، البرز، مرکزی، خراسان رضوی، خراسان جنوبی و کرمان راه اندازی شده است تا کودکانی که به همراه مادر خود در زندان به سر می برند از صبح تا ساعت ۱۴ از محیط زندان دور باشند. به گفته وی بسیاری از این کودکان در همان زندان متولد شده اند و اگر دوره محکومیت مادر بیش از ۶ سال طول بکشد، سرپرستی آنان به بهزیستی واگذار می شود. متولد شدن و زندگی کردن در زندان باعث شده تا بسیاری از این کودکان از دنیای بیرون بی خبر باشند به نحوی که حتی با مواردی برخورد کرده ایم که یک کودک شش ساله با میوه ها آشنایی نداشته و نمی دانسته سیب چه میوه ای است.

مسن آبادی می گوید: این کودکان در برخورد با دیگران ساکت هستند و حرفی نمی زنند اما نگاهشان نشان می دهد که دچار افسردگی بوده و وقتی وارد

گفتگو: سعیده حسن خانی

عیسی فرهادی؛ عضو هیئت مدیره انجمن حمایت؛ فرماندار تهران

گفتگو

مختلفی در کشور وجود دارد و بسیاری از افعال شهروندان را بیمه می کند که از جمله آن میتوان به بیمه مسکن، کارگری، ساختمان، ماشین، شخص ثالث، ورزشی، کشاورزی، دامی و بیمه مسافرت اشاره کرد. افراد می توانند با پرداخت مبلغ کمی خود را در برابر پیامدهای حوادث مصون دارند چرا که بسیاری از زندانیانی که بر اثر جرائم غیر عمد محکوم شدند، اگر دارای بیمه بودند در زندان به سر نمی بردند و خانواده خود را از وجود سرپرست محروم نمی کردند. فرهادی ادامه می دهد: البته با فرهنگ سازی وضعیت بیمه ای در کشور به نسبت سال های گذشته بهتر شده اما تا رسیدن به حد مطلوب هنوز فاصله بسیاری داریم که این فاصله با فرهنگسازی مناسب کمتر می شود و اگر این اتفاق بیفتد ماموریت بسیار سنگین انجمن سبک تر خواهد شد و در این صورت انجمن می تواند به بحث های فرهنگی، اجتماعی خانواده های زندانیان به ویژه فرزندان آنان بپردازد. فرماندار تهران در پاسخ به سوالی مبنی بر ایجاد بیمه خانواده زندانیان

عیسی فرهادی؛ فرماندار تهران و عضو هیئت مدیره انجمن حمایت زندانیان مرکز در گفتگو با نشریه مهر حامی می گوید: درآمد و منابع مالی از چالش های جدی پیش روی این انجمن است. ماموریت های مختلفی که انجمن حمایت زندانیان در خصوص خانواده زندانیان باید دنبال کند نیاز به امکانات گسترده مالی و انسانی و اداری دارد که متأسفانه چنین امکاناتی از حیطة انجمن خارج است چرا که انجمن سیاست گذاری هایی انجام می دهد تا بتواند به خانواده هایی که در تنگناهای مالی قرار دارند و یا در آزاد کردن زندانیانی که بدهی دارند و بر اساس جرائم غیر عمد محکوم شدند، کمک کند.

سوابق انجمن حمایت زندانیان نشان می دهد که این انجمن فعالیت های بزرگی را در همین امور انجام داده اما کفایت نمی کند. نکته و چالش مهمی که در این خصوص مورد توجه قرار می گیرد فرهنگ استفاده از بیمه است. به هر حال امروزه بیمه های

عضو هیئت مدیره انجمن حمایت

باید کاری کنیم که فرد قبل از زندانی شدن به فکر بیمه باشد

می گوید: ما باید کاری کنیم که فرد قبل زندان افتادن به فکریمه باشد. عضو هیئت مدیره انجمن حمایت زندانیان مرکز در خصوص اختصاص بودجه و کمک دولت به این انجمن به منظور حمایت از خانواده های زندانیان می گوید: این کارها را نمی توان به سمت دولت برد چون دولت شرایطی دارد که شاید نتواند همه این موارد را پاسخ دهد. از این رو بیشتر افراد متمکن و به ویژه اقوام زندانی باید برای کمک به خانواده زندانی قدم بردارند. اما باید گفت که بار اصلی کمک به انجمن حمایت زندانیان بر دوش خیرین است. این خیرین تا کنون صدها میلیارد تومان در بخش های مختلف کمک کردند و با وجود اینکه این مبلغ به نسبت نیازهای مالی خانواده ها کم است باز هم از آنان تشکر می کنیم.

فهرادی ادامه می دهد: ما هم باید در این زمینه ها کار کنیم تا خدمات بهتری ارائه شود. کار واقعا ارزشمندی است چرا که صفر تا صد فعالیت های انجمن حمایت زندانیان باید فی سبیل الله باشد و حامیانش باید کمک کند. فرماندار تهران در مورد تامین مسکن به عنوان یکی از مهمترین مشکلات این خانواده ها می گوید: ما نمی توانیم مشکل مسکن آنان را حل کنیم چرا که در این صورت این تصور ایجاد می شود که با رفتن به زندان مسکن خانواده تامین می شود. اما می توانیم در تامین مسکن خانواده هایی که دارای معلول و تحت پوشش بهزیستی و یا کمیته امداد هستند و سرپرستانشان به دلایل خاصی به زندان افتاده اند، کمک کنیم.

وی در پاسخ به اینکه اعتیاد و استفاده از مواد مخدر به عنوان یکی از آسیب های اجتماعی است که به شدت خانواده های زندانیان را تحت تاثیر قرار می دهد و فرمانداری تهران هم نسبت به کاهش این آسیب ها مسئولیت سنگینی دارد گفت: در بحث آسیب های اجتماعی و به ویژه مواد مخدر، ۹۹ درصد به فرهنگسازی

مرتبط است. درحقیقت فرهنگ فاصله مواد مخدر با جامعه باید ایجاد شود چنانچه سن استفاده از سیگار و روانگردان پایین آمده و حتی بسیاری از زنان هم به سمت آن کشیده شده اند چرا به نوعی استفاده از سیگار برای خود شخصیت تلقی می کند از این رو مقابله با وی سخت است.

عضو هیئت مدیره انجمن حمایت زندانیان مرکز ادامه می هد: این فرهنگسازی باید از راه های مختلف همچون صدا و سیما و آموزش پرورش، ائمه جمعه صورت گیرد تا مانع افزایش تعداد معتادین شود چنانچه ما تلاش میکنیم قشر جوان آلوده نشود. او اعتقاد دارد: از دیگر راه های مواجهه با این آسیب مقابله با توزیع مواد مخدر، جمع آوری افراد دارای اعتیاد و ایجاد کمپ برای درمان معتادان است. از نظر فرماندار تهران ایجاد شورای عالی که در حوزه خانواده زندانیان فعالیت کند چندان مورد نیاز نیست.

عضو هیئت مدیره انجمن حمایت زندانیان مرکز با اشاره به اینکه خانواده های زندانیان یک معضل است می گوید: متأسفانه درصدی از این خانواده ها نمی توانند به زندگی خود ادامه دهند چرا که از حداقل ها هم محروم هستند اما اینکه شورای عالی بخواهد ابزاری مانند وزارت خانه در خصوص این موضوع ایجاد کند شدنی نیست چرا که چنین چیزی خود بار مالی بسیار بالایی دارد باید در حقیقت باید به دستگاه هایی مانند کمیته امداد، بهزیستی و وزارت صنعت معدن تجارت و وزارت کار کمک کرد که برای این دسته از خانواده ها اشتغالی ایجاد شود به عبارت دیگر باید دستگاه های مختلف از جمله آموزش پرورش، صدا و سیما، قوه قضاییه و بیمه ها را در این خصوص حساس کنیم.

فهرادی به ارائه پیشنهادی برای حمایت از خانواده های زندانیان پرداخت و تصریح کرد: باید در خود دستگاه قضایی و در کنار سازمان زندان ها شرایطی فراهم کنیم که هم خیرین کمک کنند و هم دولت کمک کند و اگر واقعا تشخیص دادند که خانواده ای واقعا مستحق است آن را نجات دهند که در این کار باید از ابزار مختلفی همچون دستگاه های مربوط و البته سمن ها استفاده کرد. فرماندار تهران می گوید: انجمن تشکیلات حقوقی با امکانات فراوان نیست و باید از امکانات کمیته امداد و سازمان زندان ها و سایر دستگاه ها استفاده کند.

چرا نگاه «کمیته امداد» به خانواده زندانیان عام است؟

بازرس مجمع عمومی انجمن حمایت زندانیان مرکز از خلا قانونی برای تعیین تکلیف خانواده های زندانیان می گوید:

وقتی فردی مرتکب بزه می شود،

بر اساس قانون مجازات می شود اما در کنار آن افرادی که تحت تکلف وی قرار دارند متاسفانه تکلیف آنان در قوانین و مقررات دیده نشده است.

یکی از مواد برنامه سوم توسعه به موضوع حمایت از خانواده های زندانیان اختصاص داده شده بود تا بر اساس آن صد درصد این خانواده ها تحت پوشش قرار گیرند اما متاسفانه امروز که وارد برنامه ششم شده ایم این موضوع عملیاتی نشد و تنها ۳۰ درصد خانواده های زندانیان تحت پوشش قرار گرفتند و این در حالی است که شاهد افزایش جمعیت کیفری در کشور هستیم.

به اعتقاد سالارکیا زندانی و جرم صرفا یک پدیده قضایی نیست و نباید انتظار داشت که تنها قوه قضائیه با این موضوع برخورد کند چرا که هدف از مجازات مجرمین اصلاح است و این قوه نمی تواند در مسائل خانواده های زندانیان از جمله اشتغال و ازدواج و ... کار چندانی بکند و باید همه ارگان ها و نهاد ها را ذی مدخل دانست.

بازرس مجمع عمومی انجمن حمایت زندانیان مرکز عدم پشتیبانی و حمایت نکردن همه جانبه سه قوه را دلیل اصلی ناموفق بودن برنامه سوم توسعه می داند و عنوان می کند: خانواده های زندانیان در حقیقت ناکرده بزه هستند که باید تحت پوشش قرار گیرند تا آنها هم نجات یابند و به سوی بزهکاری نروند.

وی در مورد تامین منابع انجمن گفت: این انجمن علاوه بر اینکه هیچ بودجه ای از طرف دولت دریافت نمی کند بلکه در آمدی هم برای این مجموعه در نظر گرفته نشده و تنها فعالیت های خود انجمن است که توانسته ۲۷ درصد از خانواده های زندانیان را تحت پوشش حمایتی قرار دهد. سالارکیا بستر اصلی حمایت از خانواده های تحت پوشش را تامین نیاز مالی می داند و میگوید: در کنار نیاز مالی، آسیب های زیادی هم به خانواده های زندانیان وارد می شود به عنوان مثال زمانی که دانش آموزی در مدرسه به عنوان فرزند یک زندانی شناخته می شود، نگاه های سایر دانش آموزان و حتی گاهی مسئولان مدرسه هم نسبت وی تغییر می کند و این موضوع تاثیر مخربی بر روحیه آن فرزند دارد. بازرس مجمع عمومی انجمن حمایت زندانیان

سالارکیا بازرس مجمع عمومی انجمن حمایت زندانیان مرکز که حدود ۲۵ سال با خانواده های زندانیان در ارتباط بوده و از نزدیک شاهد آسیب های اجتماعی آنان است در گفتگو با مهر حامی می گوید: ۷۰ سال پیش انجمن حمایت زندانیان با هدف حمایت و ارتباط با زندانیان و خانواده های آنان تشکیل شد تا از مجازات ها اثر مثبت گرفته شود به این معنی که از وقوع جنبه های منفی زندانیان از جمله جری شدن به ارتکاب مجدد جلوگیری شود.

در اوایل انقلاب جمعیت ایران ۳۵ میلیون نفر بود که از این تعداد ۱۰ هزار نفر کیفری بودند و حالا این عدد به ۲۰۰ هزار نفر رسیده است که این عدد به نسبت جمعیت کنونی افزایش زیادی داشته است و این سوال مطرح می شود که آیا میتوان با همان برنامه گذشته در حمایت از خانواده های زندانیان پیش برویم؟

سالارکیا تاکید دارد: ما باید انجمن را از لحاظ تکالیف ارتقا دهیم و نیازمندیم تا مجموعه از هر لحاظ حمایت شود.

تعدادی از زنان خیابانی از خانواده زندانیان هستند و این هشدار است!

مرکز تاکید می کند: اگر به خانواده های زندانیان از لحاظ روحی و روانی رسیدگی نشود ممکن است آنان به سوی انتقام گرفتن از جامعه سوق داده شوند و این موضوع می تواند آثار مخربی در جامعه داشته باشد چنانچه در حال حاضر می بینیم که تعدادی از زنان خیابانی از خانوادهای زندانیان هستند که بخشی از هدف آنان از این نوع زندگی بحث مالی و بخشی دیگر بحث روحی و عاطفی است.

وی ادامه میدهد: کمیته امداد وظایف تعریف شده ای دارد و با هدف انجام وظایف خود نیازمندان جامعه را تحت پوشش قرار می دهد اما مسئله این است که این کمیته خانواده های زندانیان را به صورت عام می بیند و این درحالی است که این خانواده ها باید به صورت خاص دیده شوند چرا که از آسیب های ویژه ای متوجه آنان است.

سالارکیا اعتقاد دارد ایجاد چنین مجموعه ی مستقلی با تکالیف مستقل با این نیت بوده تا در کنار سازمان زندان ها به بحث اثربخشی مجازات ها کمک کند.

اگر مردم با این انجمن آشنایی داشته باشند قطعاً برای کمک به خانواده های زندانیان به کمک ما می آیند با اینکه ما وظیفه داریم این موضوع را علاوه بر مردم، در میان خواص هم ترویج دهیم چرا که متأسفانه نیمی از مسئولین ما با انجمن حمایت آشنایی ندارند و حتی این انجمن را با ستاد دیه اشتباه می گیرند.

وی از اینکه در برابر هر جرمی در قانون، مجازات زندان در نظر گرفته شده است اظهار تأسف می کند و امیدوار است در مجلس دهم این نگاه وارد شود که به جای زندان مجازات هایی معادل آن برای مجرمین در نظر گرفته شود چرا که زندان زندگی بسیاری از خانواده ها را از هم متلاشی می کند.

از مجلس می خواهیم تا دولت را موظف کند بخشی از درآمدهایش

نیمی از مسئولان با انجمن آشنایی ندارند!

از جمله درصدی از هزینه صدور گواهینامه یا گذرنامه و مواردی از این دست را در اختیار انجمن ها قرار دهد تا دست این انجمن ها برای ایجاد اشتغال، افزایش آموزش ها و در نهایت تحت پوشش قرار دادن بیشتر خانواده های زندانیان باز باشد. به گفته این حقوقدان یکی دیگر مواردی که مجلس نسبت به تصویب آن باید توجه ویژه داشته باشد ایجاد مراکز مشاوره در تمامی انجمن های سراسر کشور است. وی به موثر بودن فعالیت ها با مدیریت واحد اشاره و تصریح کرد: در حال حاضر بسیاری از فعالیت ها به صورت انفرادی در حال انجام است اما اگر تغییری در اساسنامه ایجاد شود و انجمن حمایت به عنوان مغز تمامی انجمن های حمایت سراسر کشور با مدیریت واحد عمل کند، قطعاً در نتیجه بخش بودن بیشتر فعالیت ها موثر است چرا که هدف همه این انجمن ها مشترک است؛ بنابراین فعالیت ها نیز می تواند متمرکز باشد.

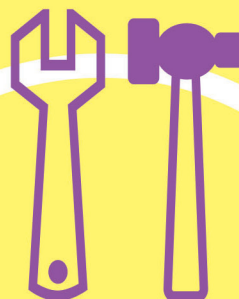
آموزش به ۱۹۴۷۸ خانواده زندانی

اجرای طرح آموزش همسانان با همکاری دفتر توسعه سازمان ملل و سازمان زندانها در سال ۹۴

راه اندازی دفتر مشاور حقوقی و ارائه مشاوره به ۲۸۸ خانواده زندانی در ۶ ماه

آموزش فنی و حرفه ای

به ۷۷۵ نفر از خانواده ها

از سال ۸۹ تاکنون ۷ هزار خانواده زندانی در طرح آموزش همسانان مشارکت کردند

درآمد انجمن در سال ۹۴ حدود: **۶۹ میلیارد ریال**

ایجاد فرصت شغلی پایدار: **۱۶۵ نفر**

عملکرد انجمن حمایت زندانیان
مرکز در سال ۱۳۹۴

۱۲۰ کودک در ۶ استان در
مهدهای کودک زندانها
نگهداری می شوند

آزادی ۱۸۷ زندانی
با شاکی خصوصی

ریال

۶۲,۹۹۵,۳۱۲,۷۳۰

جمع کل کمک به زندانیان و
خانواده زندانیان در سال ۹۴

روزانه ۱۲ خانواده زندانی
مشاوره حقوقی می شوند

مبلغ ۲ میلیارد و ۲۸۸ میلیون تومان
توسط خیر اربعین به صورت ناشناس
برای آزادی ۵۳ زندانی اعطا شد.

مدیرکل زندانهای استان تهران

ندامتگاه بصورت جداگانه و مستقل ساخته شده و در ادامه اقدامات لازم برای اخذ مجوز از اداره کل بهزیستی استان در حال انجام است. البته بخشی از هزینه های تجهیز مهد کودک از طریق بنیاد کودک و اداره کل اقدامات تامینی و انجمن حمایت مرکز تامین می شود.

ضرورت بازگشت اعتبارات تخصیصی گذشته به انجمن

سلیمانی که خود عضو هیئت مدیره انجمن حمایت خانواده زندانیان است از کمبود بودجه در این انجمن گفت و راهکار آن را بازگشت اعتباراتی می داند که در گذشته برای انجمن ها وجود داشت. می گوید: انجمن های حمایت در سال های نه چندان دور دارای اعتبارات تخصیصی بوده اند. فرهنگ سازی مناسب از طریق جراید کثیرالانتشار و اقدامات فرهنگی و ساخت برنامه های آموزشی آشنایی با شرح وظایف انجمن ها برای کل طیف های اجتماع می تواند از یک سو منجر به بسترسازی مناسب و جلب مشارکت های اجتماعی شده و از سوی دیگر در نهایت موجب کمک های مادی و معنوی شود.

واحدهای ملاقات شرعی تا رسیدن به استاندارد لازم فاصله دارد؛ خیرین کمک کنند

سلیمانی می گوید: اداره کل زندان ها با در نظر داشتن شرایط امنیتی خود همیشه سعی کرده تا از مشارکت های خیرین در زمینه های مختلف بویژه آزادی زندانیان، کمک به ساخت ابنیه (مدارس و آموزشگاه ها ساختمان های ملاقات شرعی همچنین سالن های ملاقات) بهره برداری مناسب کند؛ به منظور افزایش سالن های ملاقات (شرعی و حضوری) توسعه و ساخت واحدهایی که دارای استانداردهای لازم باشد از گذشته در دستور کار قرار گرفته که البته تا رسیدن به استانداردهای لازم کماکان فاصله داریم. لذا همچنان افراد و یا گروه های خیری که تمایل دارند تا در این مهم کمک حال اداره کل باشند می توانند با برقراری ارتباط با اداره

سهراب سلیمانی مدیرکل زندان های استان تهران و عضو هیئت مدیره انجمن حمایت زندانیان مرکز در گفتگوی مشروح با خبرنگار مهر حامی از ارائه تسهیلات به خانواده های زندانیان، ایجاد مهد های کودک در کنار زندان، توسعه زندان بزرگ پایتخت و تلاش برای حمایت از خانواده زندانیان می گوید.

رایزنی اداره کل زندان های پایتخت با شرکت های حمل و نقل عمومی

او اعتقاد دارد: ایجاد امکانات حمل و نقل عمومی و فراهم آوردن زمینه دسترسی آسان و ارزان برای خانواده های زندانیان یکی از ضروری ترین نیازهای خانواده هاست، بر این اساس باید همه دستگاه های مختلف اداری مرتبط، اعم از شرکت واحد اتوبوسرانی، اداره تاکسیرانی تهران و حومه نسبت به بسترسازی و ایجاد امکانات حمل و نقل عمومی و ارزان قیمت برای خانواده های زندانیان به منظور فراهم آوردن زمینه ملاقات خانواده ها و پیگیری مکاتبات پیگیری های اداری انجام گیرد. برای این منظور مکاتباتی با مسئولین ذیربط توسط اداره کل و همچنین مدیران ندامتگاه ها انجام گرفته و همچنان در حال پیگیری است.

هم اکنون با توجه به توان اداره کل و امکانات بنیاد تعاون و انجمن حمایت اقدامات و امکانات حمل و نقل (همچون آژانس) در کنار ندامتگاه ها انجام شده است که با توجه به حجم خانواده ها جوابگو نیست؛ اما همچنان پیگیری رفع این مشکلات از طریق مبادی ذیربط هستیم

توسعه مهد های کودک در کنار ندامتگاه

مدیرکل زندان های استان تهران درباره طرح های مهد کودک در کنار زندان ها گفت: این طرح به منظور نگهداری کودکان همراه در کنار مادران انجام می شود. برای ایجاد یک مهد کودک مناسب با دارا بودن استانداردهای لازم طی تعاملات فی مابین با بنیاد کودک، انجمن حمایت و بنیاد تعاون و سازمان زندانها اقداماتی انجام شده است. بنابراین فضایی بدین منظور در داخل

گفتگو

سهراب سل

رایزنی برای حمل و نقل خانواده زندانیان به زندان بزرگ پایتخت

ملیمانی؛ مدیر کل زندانهای استان تهران / عضو هیئت مدیره انجمن

احتمال بروز آسیب های اجتماعی در بین فرزندان این دست از خانواده ها پیشگیری کرد.

علاوه بر انجمن های حمایت سطح استان که به این دست خانواده ها ارائه خدمت می کنند، سایر دستگاه های حمایتی متولی امر همچون بهزیستی و کمیته امداد حضرت امام (ره) نگاه ویژه ای به خانواده داشته باشند. مدیر کل زندان های استان تهران درباره آسیب های وارد شده به خانواده های زندانیان می گوید: دسته اول آسیب ها مربوط به نگرش منفی جامعه (خانواده - گروه همسالان - اقوام - همسایه ها) به این خانواده ها و دسته دوم مربوط به کمبودهای مادی و معنوی ناشی از عدم حضور موقت از کوتاه مدت، طولانی مدت تا دائم سرپرست خانواده را شامل می شود.

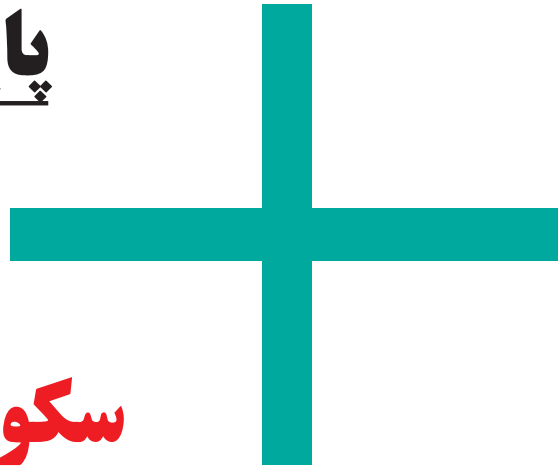
کل چه به صورت تلفنی و با مراجعه حضوری مشارکت کنند.

از خانواده اعدامی ها حمایت کنیم

وی در ادامه از لزوم حمایت از خانواده اعدامی ها گفت: دین اسلام دین عطوفت و مهربانی است و تاکید ویژه ای بر کمک به محرومین، نیازمندان و بویژه ایتم دارد. بر این اساس از آنجایی که عموم خانواده های معدومین در ارتکاب جرم سرپرست خانواده هیچ نقشی ندارند باید به گونه ای با حفظ کرامت انسانی و در نظر داشتن آبروی خانواده نسبت به شناسایی و رفع مشکلات و نیازهای ضروری آن ها اقدام کرد تا با رسیدگی به حال این خانواده ها و عمل به دستورات دین مبین اسلام با ارائه خدمات کارشناسی و مشاوره ای از سوی متخصصین مستقر در انجمن های حمایت، از

۶۰ درصد
خانواده
زندانیان
بیکارند

اعتماد به
نفس خانواده
زندانیان
پایین است

خشونت و
رفتارهای جنسی
پرخطر دومین
آسیب خانواده
زندانیان

سکوت قانون
در برابر
خانواده
زندانیان

گفتگو: سعیده حسن خانی

دکتر شهبازی؛ رئیس مرکز مشاوره انجمن حمایت زندانیان مرکز گفتگو

این مرکز با هدف ایجاد مهارت و کنترل خشم، روان درمانی بسیار هدفمند و نهادینه شده از سال ۹۴ به صورت پایلوت در منطقه ۱۵ تهران آغاز به کار کرده است.

به زودی؛ راه اندازی مراکز مشاوره در ۶ استان کشور
به گفته رئیس مرکز مشاوره انجمن حمایت از خانواده زندانیان؛ این مراکز در حال گسترش است و به زودی در بسیاری از مناطق پایتخت و ۶ استان خراسان رضوی، خراسان جنوبی، کرمان، مرکزی، آذربایجان غربی و سیستان و بلوچستان راه اندازی می شود. (این استان ها به دلیل قرارگیری در مسیر ترانزیت، جمعیت زندانیان و آسیبهای اجتماعی آنان انتخاب شده اند) مدیر مرکز درمان سوء مصرف مواد مهرآوین می گوید: اگر سلامت روان در یک خانواده زندانی اصلاح شود مشکل معیشت هم حل می شود و این یک رابطه علت و معلولی است. گاهی آسیب اجتماعی علت زندانی شدن فرد شده و گاهی هم زندانی شدن فرد، عامل آسیب اجتماعی می

به گزارش نشریه مهر حامی، آمارها و تحقیقات نشان می دهد ۷۰ درصد فرزندان هر زندانی در آمریکا وارد زندان می شوند و ۶۵ درصد زندانیان آزاد شده ۳ سال بعد دوباره به دلیلی به زندان باز می گردند هرچند آمار از این دست هنوز از سوی نهادهای مسئول در ایران گزارش نشده اما دکتر شهبازی کارشناس ارشد اعتیاد و برنده جایزه پائولو پرتیکا (این جایزه به افرادی که در حوزه سلامت زندانیان فعالیت کرده اند تعلق می گیرد) در گفتگو با خبرنگار مهر حامی می گوید: خانواده های زندانیان در ایران تنها ۲ مشکل دارند، یکی مشکل مالی و معیشت و دیگری مشکل قضایی که وقتی از آنها سوال می کنیم مشکل سوم هم دارید می گویند نه فقط همین ۲ مشکل باید رفع شود!

حالا دکتر شهبازی با همکاری انجمن حمایت از زندانیان مرکز، اقدام به ایجاد مرکز مشاوره ای کردند تا کمی عمیق تر وارد موضوع کاهش آسیب های اجتماعی در میان خانواده زندانیان شوند.

اعتماد به نفس **خانواده های زندانی** به شدت پایین است، استرس ها به راحتی در این افراد اثر گذاشته و می تواند زندگی آن ها را تخریب کند، بنابراین هدف ما در مرکز مشاوره کاهش استرس و بالا بردن قدرت تحمل آن ها است.

جغرافیای محل سکونت هم از بسترهای وقوع جرم محسوب می شود

شود. حتی موقعیت جغرافیایی هم در این مهم تاثیرگذار است. تحقیقات نشان داده که موقعیت جغرافیایی و محل سکونت در افسردگی، اضطراب، خشونت و مشکلات روان پزشکی بسیار تاثیر گذاشته و حتی در وقوع جرم هم موثر است. این کارشناس می گوید: گاهی یک خانواده زندانی به واسطه زندانی شدن همسر با جاهایی مرتبط می شود که جرم خیز است. مثلا برای رهایی همسر از زندان باید سراغ طلبکارها برود یا رضایت فرد شاکی را جلب کند. گاهی هم وقتی همسر بر اساس ارتباط با مواد مخدر به زندان می افتد، همسر و فرزند به دلیل ارتباط با دوستان مجرم وی، در معرض خطر هستند. به اعتقاد دکتر شهبازی آسیب های اجتماعی در چند حوزه باید مورد بررسی قرار گیرد که یکی از آن ها زندان ها هستند؛ درواقع زندان نقش غربالگری دارد که افراد پر آسیب را تا حدی از افراد دیگر جدا می کند؛ خانواده این افراد مجرم های بالقوه ای هستند که با مهار و توانمند کردن آن ها می توان قدم های بهتری برای پیشگیری از جرم برداشت.

وی با بیان اینکه در این خصوص مقرر شده است، از میان خانواده زندانیان برخی به عنوان آموزشگر(همسان آموزش دهنده) انتخاب شوند، گفت: این افراد در محل انتظار ملاقات زندانیان حضور داشته و با خانواده زندانیان مرتبط می شوند و تلاش می کنند با استخراج مشکلات، آنها را با مددکار زندان مرتبط کنند و مددکار هم بعد از مصاحبه آنها را به مراکز مشاوره و یا انجمن ارجاع می دهد به عنوان مثال مادری مراجعه کرد و گفت «فرزند بزرگم مشکلاتی دارد و نمی خواهم این جرم و آسیب به فرزند دیگر منتقل شود و اینجا ما وارد کاهش آسیب می شویم»

تشکیل ۲۴۰ پرونده در ۶ ماهه دوم ۹۴؛ هدف فقط ارتقای سلامت روانی خانواده هاست

شهبازی با بیان اینکه مرکز مهرآوین در خیابان ۱۷ شهریور ایجاد شده و با همکاری انجمن حمایت از زندانیان مرکز کار خود را

اگر مجموع آسیب های وارده به یک فرد بالاتر از ۳۰۰ باشد دچار مشکل روحی و روانی می شود و میان این عدد یعنی تخریب متوسط

عدم مقبولیت
میان دوستان
۶۷

مرگ همسر
۱۰۰

جدایی از
کار
۴۳

طلاق
۷۳

مرگ یکی
از والدین
۱۰۰

مرگ
نزدیکان
۶۳

متارکه
۶۵

زندانی شدن
والدین
۷۰

ازدواج
۵۰

آسیب به یک
عضو بدن
۸۰

بیماری
لاعلاج
۵۳

مرگ برادر
یا خواهر
۶۷

خانواده زندانیان در محاصره انواع استرس ها

در سال ۹۵ می گوید: معظم له در این بیانات مهمترین بخش، بعد از اقتصاد کشور را رسیدگی به آسیب های اجتماعی جامعه عنوان کردند که می تواند بنیان یک جامعه را تحت تاثیر قرار دهد.

کمیته بررسی آسیب های اجتماعی و گزارش سالانه به «رهبر معظم انقلاب»

دکتر شهبازی در ادامه به کمیته ای برای بررسی و مدیریت آسیب های اجتماعی در وزارت کشور اشاره می کند که ریاست آن را میرباقری قائم مقام وزیر کشور در امور اجتماعی بر عهده داشته و سازمان زندان ها هم یکی از اعضای آن است؛ این کمیته سالانه گزارش های آسیب های اجتماعی را به رهبر معظم انقلاب ارسال می کنند.

۶ مشکل حاد خانواده زندانی؛ از وابستگی به مواد مخدر تا تن فروشی زنان برای یک لقمه نان!

اگر بخواهیم مشکلات عمده خانواده زندانیان را به روایت مدیر مرکز درمان سو مصرف مواد مهر آوین فهرست کنیم وابستگی به مواد رتبه نخست را دارد، دکتر شهبازی در این باره توضیح می دهد: آمارها نشان می دهد ۸۰ درصد زندانیان کشور مستقیماً یا با واسطه به جرم مواد مخدر وارد زندان می شوند؛ وابستگی به مواد مخدر، محرک و توهم زا در میان خانواده آن ها بسیار زیاد است. سرقت، فقر، بیکاری (۶۰ درصد خانواده های زندانی بیکار هستند) خشونت و رفتارهای جنسی پر خطر به ترتیب مشکلات دیگر خانواده زندانیان را شامل می شود. به گفته شهبازی بیشتر مراجعه کنندگان خانواده زندانی به مرکز مشاوره مدرک سیکل و کارشناسی دارند که در میان آن ها تعداد کمی فارغ التحصیلان دانشگاه ها با مدارک کارشناسی ارشد هم وجود دارد.

با اینکه براساس قانون فرد زندانی مجرم شناخته می شود اما

آغاز کرده است، گفت: در این مرکز از ۵ مشاور و روانشناس که سه نفر از آن ها دکترای روانشناسی و دو نفر دیگر کارشناس ارشد روانشناسی هستند استفاده می کنیم. وی ادامه می دهد: در سال ۹۴، حدود ۲۴۰ پرونده تشکیل داده و مشاوره داده ایم، پرخاشگری کودکان زیر ۵ سال در خانواده زندانیان، اعتیاد، ارتباط مادر با فرزندان، تحصیل و اشتغال بخشی از مشکلات است که در طول مشاوره تمام جزئیات در پرونده خانواده زندانی ثبت می شود. هدف مرکز فقط و فقط ارتقای سلامت روان خانواده زندانی است و تمامی مراحل رایگان انجام می شود و حتی وضعیت خانواده زندانی را بعد از آزادی زندانی دنبال می کنیم.

تست سلامت روان اولین مرحله ای است که مددجو ها در مراکز مشاوره می گذرانند، شهبازی می گوید: از سال جدید گروه درمانی و کلاس های آموزشی و مهارت زندگی هم به فعالیت های مرکز اضافه شده است.

حساب کنید: استرس یک خانواده زندانی چند است؟!

دکتر شهبازی می گوید: براساس آمارهای بین المللی میزان آسیبی که از اتفاقات مختلف به فرد بالغ می رسد به قرار زیر است: مرگ همسر: ۱۰۰؛ طلاق: ۷۳؛ زندگی جدا از همسر: ۶۵؛ زندانی شدن همسر: ۶۳؛ مرگ نزدیکان: ۶۳؛ بیماری لاعلاج: ۵۳ درصد؛ ازدواج: ۵۰؛ جدایی از کار: ۴۳؛ اگر مجموع آسیب های وارده در یک فرد بالاتر از ۳۰۰ باشد قطعاً برای فرد مشکل روحی و روانی ایجاد شده و زندگی اش تخریب می شود. اگر این رقم بین ۱۵۰-۳۰۰ باشد میزان تخریب متوسط و پائین تر از ۱۵۰ آسیب بسیار کم است. اکنون به آمارهای بین المللی میزان آسیبی که در موقعیت های مختلف به فرد نابالغ می رسد توجه کنید: مرگ یکی از والدین: ۱۰۰؛ بارداری فرد نابالغ که منجر به سقط شود: ۱۰۰؛ ازدواج: ۹۵؛ طلاق والدین: ۹۰؛ آسیب دائمی به یکی از اعضای بدن: ۸۰؛ زندانی شدن والدین: ۷۰.

جدایی والدین: ۶۹؛ مرگ برادر یا خواهر: ۶۸؛ عدم مقبولیت در میان دوستان: ۶۷؛ حالا در نظر بگیرید خانواده یک زندانی در معرض چه استرس هایی قرار می گیرد.

اعتماد به نفس خانواده های زندانیان بسیار پایین است

دکتر شهبازی ادامه می دهد: اعتماد به نفس خانواده های زندانی به شدت پایین است، استرس ها به راحتی در این افراد اثر گذاشته و می تواند زندگی آن ها را تخریب کند، بنابراین هدف ما در مرکز مشاوره کاهش استرس و بالا بردن قدرت تحمل آن ها است.

به گفته دکتر شهبازی ۸۰ درصد مراجعین به مرکز مشاوره وابستگی خود و یا فرد مقابل به مواد مخدر را ذکر می کنند؛ همچنین بسیاری از مراجعینی که روابط نامشروع متعدد داشته اند از سوی مشاوران برای انجام تست اچ آی وی به مراکز مشاوره بیماری های رفتاری فرستاده می شوند.

وی میزان آسیب های اجتماعی در جامعه را بسیار زیاد ارزیابی کرده و با اشاره به پیام نروزی «مقام معظم رهبری»

به گفته مدیر مرکز درمان سوء مصرف مواد مهرآوین خانواده شخص مجرم واگرایی شدید داشته و جرم وی را نمی پذیرد و در بسیاری از موارد قاضی و جامعه را متهم به اشتباه در تصمیم گیری می کنند.

مرکز مشاوره «مهر حامی» سراسری می شود

قرار است مرکز مشاوره تحت عنوان «مرکز مهر حامی» با همکاری نظام روانشناسی و مشاوره در سراسر کشور راه اندازی و از طریق رسانه ملی و مطبوعات به عموم مردم اطلاع رسانی شود؛ به گفته دکتر شهبازی این اقدام قدم بزرگی برای شناسایی انجمن و مراکز مشاوره ای ویژه خانواده زندانیان است.

قانون خانواده زندانی را تعریف نکرده است؟!

مدیر مرکز مشاوره انجمن در ادامه به چالش های انجمن حمایت از زندانیان اشاره کرده و تصریح می کند: خانواده زندانی در کشور مغفول واقع شده و علت اول آن هم نبود تعریف مشخص برای خانواده زندانی است؛ چراکه آمارهای سازمان زندانیان نشان می دهد درصد بسیار زیادی از زندانی ها در ۴۵ روز اول حبس آزاد می شوند، آیا باید خانواده زندانی را کسی بدانیم که نیم ساعت داخل زندان بوده و یا کسی که یک سال در زندان بوده است؟

از انجمن حمایت از خانواده زندانیان حمایت کنید

وی ادامه می دهد: بودجه مختص خانواده زندانیان به کمیته امداد اختصاص داده شد و این مرکز متعهد شد تا سالیانه تعداد زیادی از خانواده های زندانی را تحت پوشش قرار دهد؛ از طرفی خانواده زندانی در افکار عمومی برچسب می خورد، برچسبی که اگر محیط متوجه آن شود انواع آسیب را به آن ها وارد می کند؛ بنابراین حمایت از این خانواده ها باید به ارگان خاصی همچون انجمن حمایت واگذار شود آن هم به شرط بودجه مستقل و توانمندی انجمن های سراسر کشور. هرچند بخش زیادی از این گفتگو در خصوص مشکلات خانواده های زندانیان قابل انتشار نبوده اما توجه مسئولان به خانواده زندانیان لازم و ضروری است. در این میان از سوی پزشکان این مرکز و انجمن حمایت زندانیان از خیرین درخواست شد تا وارد این حوزه بسیار مهم شوند و با تامین هزینه های روانپزشکی، روان درمانی، پزشکی و حتی ترک اعتیاد این مرکز را حمایت کنند.

رئیس سازمان زندانهای کشور

مشکلات اقتصادی در کنار مشکلات فرهنگی و اجتماعی می باشند ایفای نقش نهادهای مختلف از جمله نهادهای دولتی در این خصوص می تواند کارساز باشد.

حمایت از خانواده زندانی را سیاسی نکنید

به گفته جهانگیری کمک و حمایت از خانواده زندانی یک ارزش است که نباید انگیزه های سیاسی پیدا کند تا خدایی ناکرده نحوه حمایت مورد تجدید نظر قرار گیرد. متأسفانه برخی اوقات کارهای ارزشی رنگ و بوی سیاسی و انگیزه غیر الهی پیدا می کند و باعث می شود کار ارزشمند آسیب ببیند و خانواده ها نتوانند از حق و حقوق لازم برخوردار شوند.

زنگ خطر برای بانوان؛ ۶۵ درصد زندانیان زن سابقه ندارند

جهانگیری می گوید: براساس آمار جهانی ۱۰ درصد زندانیان در جهان زن هستند در حالی که این آمار در کشور ما حدود ۳ درصد است و آمار سه درصدی زندانیان زن نشان دهنده این است که زنان جامعه ما نسبت به قانون و حفظ ارزشها توجه بیشتر دارند اما همین درصد کم هم باید مورد توجه قرار گیرد.

نزدیک به ۶۵ درصد زنان که وارد زندان می شوند فاقد سابقه هستند و این زنگ خطری است که باید حمایت از بانوان را بیشتر کنیم.

۴۶ درصد زندانیان دوباره به زندان باز می گردند

براساس گفته های رئیس سازمان زندان ها نزدیک به ۶۴ درصد از زندانیان متاهل هستند، ۴۶ درصد افرادی که وارد زندان می شوند بازگشت مجدد به زندان دارند و میانگین سن ورود به زندان در حال کاهش است. آماری که نشان می دهد جامعه زندانی را پس از متنبه شدن مورد حمایت قرار نداده و آن ها مجدداً به زندان باز میگردند. همچنین بیش از ۱۳۰ حرفه در زندان ها آموزش داده می شود و امروزه با کمک سازمان فنی حرفه ای، وزارت کار و آموزش و پرورش موفق به ادامه تحصیل مددجویان، حرفه آموزی زندانیان و ایجاد کارگاه های اشتغال شده ایم و تمام مدارس موجود در زندان ها در حال حاضر کد آموزشی

علی اصغر جهانگیر هفتمین و رئیس کنونی سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کل کشور است؛ قاضی تحقیق، بازپرس کرج و تهران، معاون دادستان تهران، سرپرست دادسرای کارکنان دولت، قاضی دیوانعالی کشور، مشاور رئیس قوه قضاییه، رئیس مرکز حفاظت و اطلاعات قوه قضاییه، رئیس دفتر بازرسی ویژه رئیس قوه قضاییه را هم در کارنامه سوابق خود دارد و امروز در کنار ریاست سازمان زندانها ریاست هیئت مدیره انجمن حمایت زندانیان مرکز را هم برعهده دارد.

کمک به خانواده زندانی عبادت است

جهانگیری حمایت از خانواده زندانیان را کمک به خود و نوعی عبادت می داند و اعتقاد دارد: با خانواده زندانیان نباید مانند زندانی برخورد شود؛ متأسفانه هنگامی که سرپرست زندانی به زندان می آید فرزندانشان به دلیل مشکلات اقتصادی و یا نگاه اجتماعی دچار افت تحصیلی می شوند که باید نهادهای مردمی در این خصوص فعال شوند و تلاش کنند خانواده در نبود سرپرست دچار احساس بی کسی نشود. با ورود افراد به زندان خانواده های آنان از دو جهت دچار مشکل می شوند، نخست اینکه با دور شدن از سرپرست خود دچار مشکلات مالی و فقر مضاعف شده و از جهتی به دلیل شرایط پیش آمده در معرض آسیب های اجتماعی متعدد قرار می گیرند پس ضروری است ضمن پیگیری سیاست کاهش جمعیت کیفری، حمایت های لازم از خانواده های زندانیان صورت گیرد. وی می گوید: اگر امروز به سراغ خانواده ها و افرادی که در معرض جرم قرار دارند نرویم فردا دیر خواهد بود و اگر امروز برای پیشگیری اقدام کنیم کارمان به مراتب راحت تر از اصلاح مجرم خواهد بود.

حمایت هدفمند از خانواده زندانی نداریم

رئیس سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کل کشور اضافه می کند: نهاد خانواده باید با توجه به اهمیتش در اسلام مورد حمایت قرار گیرد متأسفانه در عمل به آنچه که اسلام از خانواده توقع دارد، نپرداخته ایم. افرادی که به هر دلیل سرپرست شان به زندان می افتند نیازمند کمک بیشتری هستند و با توجه به اینکه دچار

حمایت هدفمند از خانواده زندانی نداریم

انگیر؛ رئیس سازمان زندانها و امور تاملینی و تربیتی کشور / رئیس هیئت مدیره انجمن

فعالیت ۲۰۲ انجمن حمایت از خانواده زندانیان در کشور
به گفته جهانگیر در سراسر کشور ۲۰۲ انجمن حمایت از زندانیان و خانواده آنها مشغول به فعالیت هستند که دولتی نیستند و همین رمز موفقیت آن هاست. علیرغم گذشت بیش از هفتاد سال از فعالیت انجمن‌های حمایت متاسفانه هنوز نقش و جایگاه این تشکل حمایتی در جامعه شناخته نشده است و وظیفه ما این است که با اطلاع‌رسانی مناسب این خلاء را جبران کنیم. پیگیری وضعیت تحصیلی کودکان زندانی، تامین مخارج زندگی، اعطای وام برای تامین مسکن و ارائه و اعطای کمک هزینه‌های مختلف زندگی از جمله خدماتی است که این انجمن‌ها به زندانیان و خانواده‌های آنها اعطا می‌کنند.

از سوی وزارت آموزش و پرورش دریافت کرده اند اما با این حال این سیکل ناقص است زیرا آنان پس از آزادی مورد حمایت قرار نمی‌گیرند و دوباره به سوی جرم باز می‌گردند.

ایجاد ۲۲ هزار فرصت شغلی برای زندانیان

به جهت توسعه فرهنگ کار به عنوان یک ارزش و جلوگیری از بیکاری و بی‌عاری به عنوان یک ضد ارزش توانسته ایم برای تعداد حدود ۲۲ هزار نفر شغل ایجاد کنیم در حالی که بیش از ۲۰۰ هزار نفر واجد شرایط اشتغال در زندان‌ها داریم که می‌توانند شاغل شوند و در آمد کسب کنند تا خانواده زندانی مجبور نباشد تبعات منفی زندانی شدن سرپرست خود را تحمل کند.

انجمن حمایت زندانیان مرکز عضو مرکز هماهنگی خیریه ها شود

گفتگو

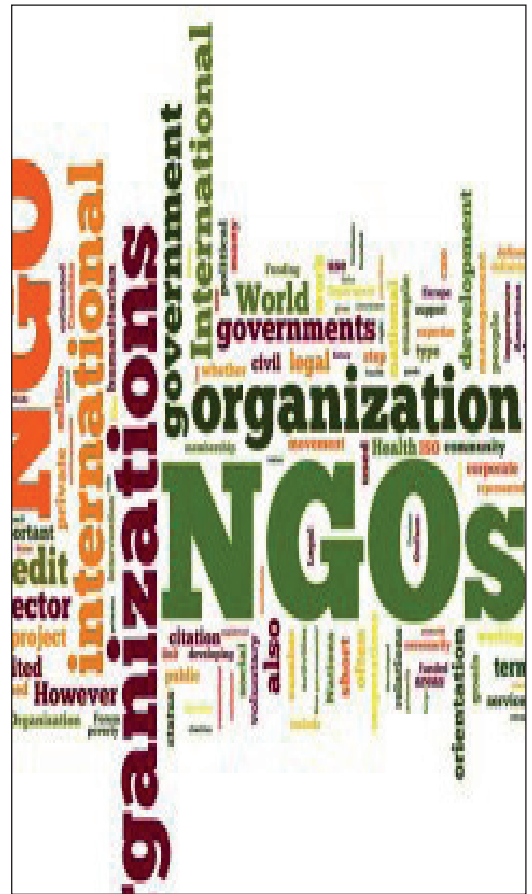
سید اکبر کسایی زادگان؛ مدیر عامل موسسه خیریه امام علی (ع)

اهداف این شبکه است. به عنوان مثال اگر خیریه ای در روستاها در حوزه اشتغال زایی فعالیت می کند، در صورت نیاز به خدمات درمانی، خیریه ای که در این زمینه فعال است پای کار بیاید به عبارت دیگر این شبکه به عنوان پل ارتباطی مراکز خیریه در سراسر کشور عمل می کند. مدیر خیریه امام علی (ع) گفت: اگر انجمن وارد شبکه خیریه ها شود و از خیریه های مختلف که هر کدام کار خاصی از جمله فعالیت های حمایتی، اشتغال زایی، درمانی و ... انجام می دهند استفاده کند، قطعاً تاثیر به سزایی در حمایت از خانواده های زندانیان خواهد داشت. وی به ارائه پیشنهاد برای تشکیل جلسات مشترک انجمن و شبکه پرداخت و تاکید کرد: برگزاری جلسه بین رئیس انجمن و هیئت مدیره شبکه خیریه ها می تواند تعامل بین این انجمن و مراکز خیریه کشور را افزایش دهد چرا که این کار در سرنوشت خانواده های زندانیان بسیار موثر خواهد بود. مدیر خیریه امام علی (ع) در پایان گفت: انجمن حمایت زندانیان مرکز میتواند تمام خیریه های مختلف که در زمینه های گوناگون فعالیت می کنند را عضو خود کند. به عبارتی ساختارسازی خود را تغییر دهد چرا که خود به تنهایی نمی تواند این تعداد خانواده را حمایت پایدار کند.

سید اکبر کسایی زادگان (کساء) مدیر عامل موسسه خیریه امام علی (ع) در مورد همکاری این خیریه با انجمن حمایت زندانیان مرکز گفت: همکاری هایی با انجمن حمایت زندانیان داشته ایم به ویژه اینکه در گلریزان های ماه مبارک رمضان این انجمن شرکت کرده ایم ضمن اینکه مدتی هم برای همکاری با سایر خیریه ها از جمله این انجمن جلساتی داشتیم. وی در ادامه افزود: کار انجمن بیشتر در حیطه حمایتی است درحالیکه ما باید از کمک های حمایتی به سمت کمک های پایدار خود را ارتقا دهیم. باید با ارائه آموزش های فنی و حرفه ای و قرار دادن سرمایه کار، آنان را از فقر خارج کنیم چرا که خانواده ای که سرپرستشان حکم حبس ابد دارد و یا سالهای طولانی را باید در زندان سپری کند نمیتواند با کمک های مقطعی زندگی خود را بگذراند. مدیر خیریه امام علی (ع) یادآور شد: حدود دو سال پیش شبکه ای را ایجاد کردیم که در آن همه خیریه های کشور ثبت شده اند تا در آن با تبدیل شیوه های حمایتی به شیوه های پایدار آن بحث های توان افزایی را مطرح میکنیم. وی با بیان اینکه این اولین شبکه فعال در حیطه انجمن ها است گفت: این شبکه در اتاق بازرگانی ایران ایجاد شده و فعالیت خود را با حدود صد NGO قوی شروع کرده و از خرداد ماه شروع به عضو گیری می کند. کسایی زادگان در خصوص هدف این شبکه گفت: تعامل بین مراکز خیریه و افزایش سطح کیفی فعالیت های آنان از جمله مهمترین

پیشنهاد یک خیریه به انجمن حمایت زندانیان مرکز

گفتگو

محسن نقی لو؛ رئیس هیئت مدیره موسسه خیریه حامیان قائم آل محمد

است. از یک سو هم خیریه ها تا کنون پیش قدم نشده اند چرا که منابع مالی محدودی دارند و نخواستند بار مالی خود را سنگین کنند و هم انجمن به فکر خیریه ها نبوده که از این طریق می توانند به کانال خانواده های زندانیان وارد شوند. مدیر مرکز خیریه ومددکاری اصناف وبازاریان تهران ادامه داد: یکی از راهکارهای تجمیع مراکز خیریه و انجمن ها ستاد توان افزایی و حمایت از سازمان های مردم نهاد شهرداری تهران است که یکی از خلاهای آن وجود همین انجمن است.

اگر این انجمن به این ستاد وارد شود برای تمام مناطق برنامه ای جامع برای حمایت از خانواده های زندانیان ایجاد می شود که قطعا در پیشبرد اهداف انجمن و مراکز خیریه بسیار موثر است. وی عنوان کرد: ما در کارگروه آسیب شناسی که داریم به چند مشکل رسیدیم که یکی از آنها بحث کار آفرینی است که متأسفانه در این زمینه منابع مالی زیادی وجود ندارد اما ما در حال پیگیری این موضوع و ایجاد تعاون برای زنان سرپرست خانوار است. علاوه بر آن در زمینه های علمی و آموزشی، بهداشت و سلامت و اوقات و فراغت خانواده های زندانیان فعالیت می کنیم.

قاعدتا اگر تفاهم نامه ای تنظیم شود و به سازمان های مختلف از جمله آموزش و پرورش، شهرداری ها و میراث فرهنگی ارجاع داده شود، در حمایت از این دسته از خانواده ها بسیار موثر است.

محسن نقی لو رئیس هیئت مدیره موسسه خیریه حامیان قائم آل محمد(عج) و مدیر مرکز خیریه ومددکاری اصناف وبازاریان تهران در مورد ارتباط این موسسه با انجمن حمایت زندانیان گفت: متأسفانه ما تا کنون هیچ ارتباطی با انجمن حمایت زندانیان نداشته ایم اما به طور مستقل توانسته ایم ۱۱ خانواده زندانی که سرپرستانشان به جرم مواد مخدر در زندان به سر می برند را تحت حمایت خود قرار دهیم. ناگفته نماند که از حیظه وظایف این انجمن اطلاع چندانی ندارم اما با توجه به اینکه خودمان چند خانواده زندانی را تحت پوشش داریم به نظر می رسد مشکلات اساسی آنان عدم تمکن مالی برای پرداخت اجاره مسکن و مزاحمت هایی است که برای این خانواده ها ایجاد میشود.

نقی لو با اشاره به اینکه این خانواده ها از مشکلات روحی و روانی نیز رنج می برند تصریح کرد: این خانواده ها در بحث کنترل رفتاری به شدت در معرض آسیب هستند وموسسات خیریه تنها می توانند از لحاظ مادی به صورت محدود به این خانواده ها رسیدگی کنند در حالی این قشر از جامعه از لحاظ روانی نیز نیاز به مشاوره دارند و این کار باید از سوی مرکزیتی مانند انجمن حمایت زندانیان پیگیری شود.

رئیس هیئت مدیره موسسه خیریه حامیان قائم آل محمد(ص) تاکید کرد: اگر فعالیت های مراکز خیریه و انجمن های تخصصی تجمیع شود و یک مرکز تخصصی با نگاه ویژه به خانواده های زندانی ایجاد شود، قطعا بسیار شایسته است و اگر انجمن پیشنهاد دهد ما در منطقه خود حاضریم همکاری های لازم را انجام دهیم. علت اینکه تاکنون چنین تجمیعی انجام نشده قصور از دو طرف بوده

ارتباط با خیریه ها بهترین راهکار برای انجمن حمایت

مسعود محمدی؛ معاون خیریه وفاق سبز علوی

گفتگو

بر آسیب مالی، دچار آسیب روحی شدیدی می شود به ویژه که این آسیب برای فرزندان زندانیان بسیار شدیدتر است بنابراین علاوه بر کمک های مالی وارد شدن در بحث روحی و سلامت هم نیاز است.

معاون اجتماعی بنیاد خیریه وفاق سبز علوی در مورد مشکلات مالی انجمن حمایت زندانیان گفت: انجمن بودجه محدودی دارد و ردیف بودجه دولتی برای آن تعریف نشده از طرفی تعداد خانواده های زندانیان زیاد است بنابراین بودجه و جامعه هدف این انجمن با هم همخوانی ندارد.

وی ارتباط با مراکز خیریه را بهترین راهکار حل این مشکل دانست و گفت: اگر انجمن حمایت زندانیان مرکز راه درآمدی خوبی ندارد بهترین راهکار ارتباط گیری با خیریه هایی است که دارای اعتبار و فعالیت مشخص هستند. به عنوان مثال خیریه ما در زمینه زنان سرپرست خانوار و خودکفایی آنان بیشتر فعالیت می کند و یا اگر خانواده ای دارای معلول و بیماری خاصی است، انجمن می تواند با خیریه ای که در این حوزه فعالیت می کند ارتباط گیرد، از این رو امکانات را می توان جمع کرد و هم پوشانی خوبی انجام داد تا نتایج بهتری در حمایت از این خانواده ها به دست آید.

بنیاد خیریه وفاق سبز علوی از سال ۸۰ کار خود را برای کمک به خانواده های نیازمند به ویژه زنان سرپرست خانوار آغاز کرده است. مسعود محمدی معاون اجتماعی بنیاد خیریه وفاق سبز علوی با اشاره به همکاری محدود این خیریه با انجمن حمایت زندان مرکز گفت: حدود دو سال است که از طریق مددکاران زندان با این انجمن در ارتباط هستیم البته تا قبل از آن هیچ شناختی با آن نداشتیم این در حالی است که بنیاد خیریه وفاق سبز علوی در حال حاضر ۱۰ خانواده زندانی را تحت پوشش دارد اما این تعداد شناور است چرا که پس از رسیدگی و خودکفایی این خانواده از چرخه حمایت خارج می شوند.

وی در ادامه افزود: سال گذشته در یکی از جشن های ماه رمضان ویژه خانواده های زندانیان شرکت کردیم و به انجمن اعلام کردیم که قادر به پرداخت وام قرض الحسنه به تعدادی از خانواده ها هستیم. البته عدم شناخت دقیق از انجمن باعث شده تا خیریه ها نتوانند با این انجمن ارتباط مستمر داشته باشد لذا اگر ارتباط درستی بین انجمن حمایت زندانیان و مراکز خیریه برگزار شود به نظر می رسد خیریه های دیگر هم تمایل به کمک به انجمن را دارند.

محمدی با اشاره به اینکه وظیفه اصلی انجمن حمایت از خانواده زندانیان است و نه خود زندانی، یادآور شد: بزرگترین آسیب و مشکل را خانواده زندانی می بیند چرا که با زندانی شدن فرد یک مجازات ناخواسته هم خانواده وی باید تحمل کند از این رو علاوه

استقبال از طرح تعامل خیریه ها با انجمن حمایت

گفتگو

اشکان تقی پور؛ مدیرعامل خیریه نیک گامان جمشید

تقی پور طرح تجمیع ۱۰ خیریه ویژه حمایت از خانواده زندانی را بسیار مناسب ارزیابی کرد و گفت: این مهم در هماهنگی و کمک به این خانواده ها موثر است و ما هم اعلام آمادگی می کنیم، البته باید انجمن حمایت زندانیان مرکز با مسئولان بهزیستی وارد گفتگو شده و در کنار آن کمیته ای ایجاد کنند، ما هم نماینده می فرستیم؛ البته اطلاع ندارم سازمان بهزیستی، وزارت کشور و نهادهایی که مجوز خیریه ها را صادر می کنند، همچنین نهادهای حمایتی چون کمیته امداد و ستاد دیه در زمینه کمک به خانواده زندانیان چه فعالیت هایی انجام داده اند اما اطمینان دارم حضور قانونمند خیریه ها و سازمان های مردم نهاد در کنار هم با چنین هدف زیبایی برای رفع نیازهای این خانواده ها موثر خواهد بود.

مدیرعامل موسسه خیریه نیک گامان جمشید درباره پیشنهاد ارائه خدمات تخصصی به خانواده زندانیان از طریق فعالیت چند خیریه هم گفت: پیشنهاد فوق العاده ای است اما باید در اساسنامه خیریه چنین نامی آورده شود و ارگان هایی همچون وزارت کشور و بهزیستی موافقت خود را اعلام کنند، تا به حال چنین طرحی وجود نداشته و اگر اتفاق بیفتد خوشایند خواهد بود.

اشکان تقی پور در گفتگو با خبرنگار مهر حامی درباره تجربه همکاری اش با انجمن حمایت خانواده زندانیان می گوید: تجربه خیریه ما با انجمن حمایت خانواده زندانیان استان های کرمان و مازندران در زمینه آزادی زندانی و رضایت گرفتن برای قتل غیرعمد بوده که بعد از آن همکاری دیگری نداشتیم.

رضایت گرفتن و جمع آوری مبلغ دیه برای یک خانواده کار بسیار سختی است و بیشتر خیریه ها ترجیح می دهند به کار مدرسه سازی و غیره... بپردازند چرا که زمان ابتدا و پایان کار مشخصی دارد. از وی پرسیدیم حمایت از خانواده زندانی تنها در رضایت گرفتن و آزادی زندانی نیست؛ خانواده که زیر خط فقر است قطعاً نیازهای برتری دارد که در پاسخ گفت: آنقدر موضوع رضایت گرفتن از اولیای دم و جمع آوری مبلغ دیه بزرگ بوده که به قضایی هم چون تامین نیازهای یک خانواده زندانی در نبود سرپرست نپرداخته ایم و یکی از دلایل آن هم عدم آگاهی و اطلاع رسانی است. وی ادامه می دهد: مجوز خیریه ها از سوی وزارت کشور و سازمان بهزیستی است و آن ها هم به جامعه هدف خود کمک می کنند؛

به تعبیری دیگر فعالیت خیریه ها مربوط به جامعه هدفی است که به بهزیستی و وزارت کشور مربوط باشد؛ همچنین بهزیستی و دیگر مراکز پس از ارائه مجوز نیازهای خود را (با درخواست برخی خیریه ها برای معرفی نیازمندان) اطلاع می دهند. تاکنون فردی در زمینه نیازمند بودن و احتیاج یک خانواده زندانی به ما نگفته است.

مدیرکل کمیته امداد استان تهران

فرهنگی داشته باشد و دانش آموز و دانشجویی داشته باشد یا ممکن است مشکل درمانی، نیاز مالی و یا مشکلات روحی و روانی داشته باشند که در این رابطه مشاوره های فرهنگی ویراد ما اجرا می شوند.

وی به جرائمی که سرپرستان زندانی مرتکب شده اند اشاره و تصریح میکند: عمده افرادی که در زندان به سر می برند و خانواده شان تحت پوشش قرار می گیرند دارای جرایمی از نوع مواد مخدر، سرقت، خیانت در امانت و چک های بی محل است که در این میان ۶۰ درصد مواد مخدر، دوازده و نیم درصد اعتیاد، ۱۰ درصد سرقت، ۴ درصد خیانت در امانت، ۳ درصد چک بی محل، ۳ درصد قتل عمد یا غیرعمد ۱ درصد مهریه، یک درصد مشکلات اخلاقی و ۶ درصد سایر موارد را شامل می شود.

به گفته ولیی ۴۵ درصد از این سرپرستان در زندان قزلحصار، ۱۰ درصد در زندان اوین و تعدادی نیز در زندان های ورامین، فشافویه، ندامتگاه کرج، دماوند به سر میبرند البته بعضی از خانواده ها ساکن تهران هستند و خود زندان در زندان های دیگر استان ها است که ۶ درصد را شامل می شوند.

وی آماری از مددجویان کمیته امداد در سراسر کشور می دهد و می گوید: در کشور نزدیک به یک میلیون و هفتصد و ۵۰ هزار خانوار تحت پوشش داریم که در مجموع ۳ میلیون و هفتصد هزار نفر جمعیت مددجویی آنهاست. مدیرکل کمیته امداد استان تهران می گوید: یکی از خدماتی که در حوزه های مختلف به آنان ارائه می کنیم توانمندسازی است که اولویت اول راهبردهای کمیته امداد امام خمینی (ه) محسوب می شود که این موضوع در سه حوزه فکری و فرهنگی، شغلی و اقتصادی و همچنین جسمی و درمانی نمود پیدا می کند. در زمینه شغلی و اقتصادی حدود ۵۶ میلیارد تومان وام قرض الحسنه به مددجویان پرداخت کردیم ضمن اینکه در حوزه درمان اگر یک خانواده زندانی که تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) استان تهران است برای درمان به بیمارستان بازرگانان مراجعه کند برای درمان سرپایی تا ۸۵ درصد و برای بیماران بستری تا ۱۰۰ درصد

محسن ولیی مدیرکل کمیته امداد استان تهران درباره افراد تحت پوشش این کمیته می گوید: مجموعاً حدود ۱۳۲ هزار نفر در قالب ۷۰ هزار خانوار تحت پوشش کمیته امداد استان تهران هستند و به غیر از این افراد سال گذشته ۲۹۳ هزار نفر از خدمات کمیته استفاده کردند به طوری که این افراد تحت پوشش کمیته امداد نبودند اما به صورت موردی، چندخدمتی و یا به صورت ویژه به آنان خدمت رسانی شد از این رو ویژگی ای که کمیته امداد استان تهران دارد این است که تقریباً به دو برابر کسانی که تحت پوشش دارد، خدمات موردی ارائه می دهد.

او ادامه می دهد: نزدیک به دو هزار خانوار از مجموعه هفتاد هزار خانوار افرادی هستند که سرپرست آنان به دلایل مختلف در زندان هستند و از طریق زندان ها به کمیته امداد در بخش مددکاری معرفی شده و مورد بررسی قرار می گیرند، چنانچه وضعیت زندگیشان طوری باشد که در زندگی با مشکلاتی مواجه باشند و نتوانند درآمد مستمر داشته باشند، کمیته امداد آنان را تا زمانی که سرپرستشان از زندان آزاد شود تحت پوشش قرار می دهد یا حتی بعضاً تا مدت سه ماه پس از آزادی زندانی هم آنان تحت پوشش هستند تا سرپرستشان قادر به درآمدزایی شود.

ولیی درباره محل سکونت این خانواده ها عنوان می کند: حدود ۶۵۰ خانواده در شهر تهران سکونت دارند که بیشترین حجم شان در جنوب غرب تهران است. البته شهریار، شهرری، ورامین، شهرقدس و قرچک به ترتیب در رده های بعدی قرار دارند.

مدیرکل کمیته امداد استان تهران می گوید: نحوه شناسایی این خانواده ها به این شکل است که بر اساس گزارشی که مددکاری زندان از وضعیت زندانی و اظهارات وی در خصوص نیاز های خانواده اش تهیه می کند، این خانواده ها به ما معرفی می شوند که البته این مرحله پذیرش است و سپس خود کمیته امداد درحوزه مددکاری این افراد را نیازسنجی کرده و پالایشی انجام می دهد که نیاز این خانواده چیست.

او ادامه می دهد: ممکن خانواده ای نیاز

گفتگو

۲۰۰۰ خانواده زندانی تحت پوشش کمیته امداد تهران

محسنی ولیئی؛ مدیر کل کمیته امداد امام خمینی (ره) استان تهران

در آن فعالیت می کند و دیعه مسکن امانی است که مبلغ ۵ میلیون تومان را یک سال در اختیار صاحب خانه فرد تحت پوشش قرار می دهیم و پس از موعد قرارداد صاحبخانه مبلغ را کمیته باز می گرداند. ولی درباره مستمری افراد تحت پوشش کمیته امداد می گوید: سالانه هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان به عنوان مستمری ماهانه در اختیار مستمری بگیران پرداخت می شود که به طور میانگین ماهانه ۵۳ هزار تومان برای خانواده های تک نفره و تا صد هزار تومان برای خانواده های بالای ۵ نفره داده می شود که این مبلغ توسط مجلس تصویب شده است.

صد هزینه درمان به وی پرداخت می شود. وی همچنین اشاره به فعالیت های حمایتی می کند و می گوید: کمیته امداد امام خمینی (ره) فعالیت های ویژه ای در این زمینه دارد که دادن مشاوره و پرداخت وام ۵ میلیون تومانی قرض الحسنه و کمک ۴ میلیون تومان بلاعوض به نعروسان از جمله آنهاست ضمن اینکه لازم به ذکر ده درصد ازدواج های کشور توسط کمیته امداد انجام می شود که کمتر از یک درصد آن به طلاق منجر می شود و این آمار نسبت به آمار کشوری بسیار قابل قبول است. او ادامه می دهد: یکی دیگر از بخش هایی کمیته امداد

پوران درخشنده: زندانی بعد از آزادی باید در حمایت خانواده قرار بگیرد

دغدغه اش بوده است، یادآور شد: طبیعتاً من به سهم خود سعی می‌کنم تا قدمی در همین زمینه بردارم چرا که این موضوع یک وظیفه است و باید به مردم قشرهای مختلف توجه داشته باشیم. درخشنده با اشاره به اینکه رویارویی با افراد پس از به زندان رفتن هم نیاز به فرهنگسازی دارد، گفت: در این زمینه هم تنها خانواده درگیر نیست و بخشی از این معضل هم به جامعه برمیگردد. چنانچه فردی که از زندان برمیگردد باید مورد توجه خانواده قرار گیرد به عبارت دیگر زخم زبان‌ها باید کنار رود تا آن فرد بتواند وارد خانواده شود و از طرفی خود آن فرد هم نقش به‌سزایی دارد تا بتواند نگاه اطرافیان را نسبت به خود تغییر دهد.

کارگردان فیلم بچه‌های ابدی گفت: هر دو طرف روی یکدیگر تاثیر دارند، هم خانواده باید پذیرا باشد و هم جامعه باید کم‌کم و با آگاهی فرد را قبول کند، ما هم باید به مردم آگاهی ببخشیم و هم‌زمان باید خانواده‌ها را به روز تر کنیم و همچنین باید جامعه از خشونت خود کم کند.

وی درباره ساخت اثر هنری با موضوع آسیب‌هایی که متوجه خانواده زندانیان است، عنوان کرد: وقتی شما بخواهید فیلمی بسازید یا آگاهی بخشی کنید، اهدافی را باید در آن تعریف کنید که از جمله آن این است که باید ببینید برای چه گروه و قشری می‌خواهید صحبت کنید و یا چه افرادی در این رفتارها نقش داشته و مسوولیت دارند؟ آیا در حال حاضر باید به آن پرداخته شود یا الان وقتش نیست؟ به هر حال برای اثربخشی هرچه بیشتر باید به سراغ حرف جدید، فکر نو، لحن و زبان تازه رفت.

درخشنده گفت: قطعاً افراد به دلایل مختلف به زندان می‌روند و ما باید این دلایل را ریشه‌یابی کنیم و ببینیم اگر وضع اقتصادی در جامعه درست نیست، آن را درست کنیم و یا اگر از لحاظ اجتماعی مشکلی وجود دارد، ببایم وضع آگاهی بخشی جامعه را ترمیم کنیم و نرسیم به جایی که آدمی به دلیل فقر و بی‌کسی به سمت کارهای ناشایست و خلاف از جمله تن‌فروشی برود.

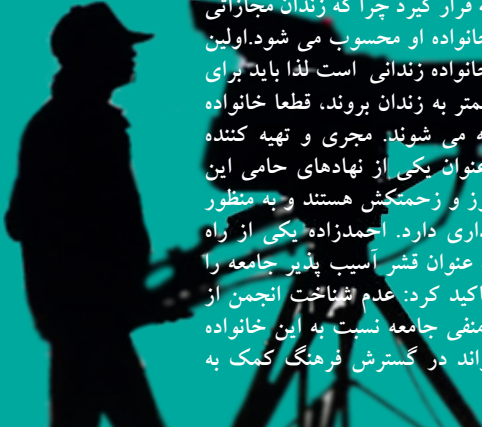
پوران درخشنده، کارگردان خوشنام سینمای ایران که در کارنامه کاری خود فیلم‌های مرتبط با آسیب‌های اجتماعی بیشتر دیده می‌شود در گفتگو با مهر حامی می‌گوید: منشأ تمام آسیب‌های اجتماعی خانواده است چرا که بی‌توجهی خانواده‌ها به نقش خود موجب می‌شود که فرزندان در هر سنی باعث ایجاد یک معضل و ناهنجاری شده و به زندان بروند. قطعاً بعد از اینکه عضوی از خانواده به عنوان به‌دلیل راهی زندان شود، تاثیر خوبی برای آن خانواده در جامعه ندارد و نگاه جامعه نسبت به اعضای دیگر این خانواده فرق خواهد کرد و نگاه درستی که جامعه باید نسبت به آنها داشته باشد از دست می‌رود. درخشنده در مورد فرهنگسازی برای تغییر نگاه جامعه ادامه داد: قبل از اینکه بخواهیم به فکر فرهنگ‌سازی برای بعد از به زندان افتادن افراد باشیم باید به فکر فرهنگ‌سازی برای قبل از آن باشیم.

کارگردان فیلم سینمایی هیس دخترها فریاد نمی‌زنند تاکید کرد: در حقیقت باید بگوییم که نقش و جایگاه خانواده برای تربیت و توسعه فرزندان بسیار مهم است به عبارت دیگر وقتی یک خانواده تنها به فکر فرزندآوری است و به تربیت فرزند آنطور که باید نگاه نمی‌کند، نهایتاً تنها به فکر تامین خوراک و پوشاک فرزند خود است و به ابعاد درونی که مهمترین قسمت پرورش فرزند است توجه نمی‌کند.

اینها چیزهایی است که در فیلم‌ها و تلویزیون که دانشگاه عمومی است باید به‌طور جدی و تاثیرگذار و نه باری به هر جهت مورد توجه قرار گیرد و افرادی که دغدغه‌ی این موضوع را دارند باید با تکیه بر سنت‌ها اما با نگاه و هوای تازه وارد شوند تا جامعه نفس بکشد.

درخشنده تصریح کرد: با توجه به اینکه جایگاه خانواده برای من بسیار اهمیت دارد، همیشه بر روی این موضوع کار کرده‌ام چرا که معتقدم تمام آسیب‌های اجتماعی از بی‌توجهی خانواده شکل می‌گیرد. از این رو باید نقش و جایگاه‌ها را بشناسیم و بدانیم چه وظیفه‌ای داریم ضمن اینکه پدر و مادرها باید به روز باشند و خود را از جریانات پیرامون آگاه کنند.

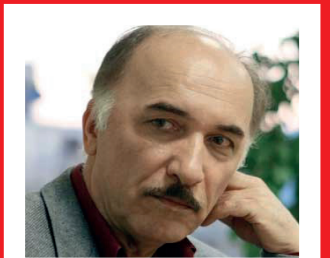
وی با بیان اینکه پرداختن به آسیب‌های اجتماعی همواره

سید کاظم احمدزاده مجری و تهیه کننده سیما درباره مشکلات و چالش های پیش روی خانواده های زندانیان گفت: بالاترین چالش بحث نبود سرپرست در این خانواده ها است. وی در خصوص راهکار های حمایت از این دسته خانواده ها ادامه داد: اصلاح قانون مجازات اسلامی می تواند یکی از این راه ها باشد و باید زندان آخرین راه مجازات افراد مورد توجه قرار گیرد چرا که زندان مجازاتی است نه برای فرد مرتکب به جرم بلکه برای خانواده او محسوب می شود. اولین افرادی که در مجازات زندان، آسیب می بیند خانواده زندانی است لذا باید برای این موضوع فکری شود چرا که هرچه افراد کمتر به زندان بروند، قطعا خانواده اش با آسیب ها و چالش های کمتری مواجه می شوند. مجری و تهیه کننده سیما در ادامه از انجمن حمایت زندانیان به عنوان یکی از نهادهای حامی این خانواده یاد کرد و یادآور شد: این انجمن دلسوز و زحمتکش هستند و به منظور کمک به این خانواده ها فعالیت های تاثیرگذاری دارد. احمدزاده یکی از راه های فرهنگ سازی کمک به این خانواده ها به عنوان قشر آسیب پذیر جامعه را آشنایی با انجمن حمایت زندانیان دانست و تاکید کرد: عدم شناخت انجمن از سوی خیران می تواند یکی از عوامل دید منفی جامعه نسبت به این خانواده ها باشد از این رو آشنایی خیران با آن می تواند در گسترش فرهنگ کمک به خانواده زندانیان کمک کند.

سعید نیکپور بازیگر پیشکسوت در مورد نحوه اثرگذاری برای حمایت از خانواده های زندانیان با زبان هنر گفت: سازنده فیلم، سریال، موسیقی و یا هر اثر هنری باید در کار خود آزادی عمل داشته باشد چرا که وقتی این آزادی را نداشته باشد نمی تواند مفهوم و عقیده و دیدگاه خود را در این خصوص بیان کند. برای همین با این آزادی می توان آثار قابل تامل و تاثیرگذاری ویژه این خانواده ها و حمایت از آنها تولید کرد.

اگر قصد کمک به خانواده زندانیان را ندارید نمک روی زخمشان نریزید!

برنیاد از لحاظ روحی با آنان همراه باشیم. این بازیگر عرصه تلوزیون تصریح کرد: اگر این خانواده ها از لحاظ مالی و روحی حمایت نشوند ممکن است فردی دیگر از همین خانواده تاثیر بگذارد و او هم پا در راه خلاف بگذارد. وی گفت: حمایت از این خانواده ها هم یک وظیفه برای دولت است و هم یک وظیفه شخصی اما نکته مهم دیگر این است که اگر فردی توانایی کمک به این خانواده ها را ندارد حداقل دردی هم به دردهای آنان اضافه نکند و نمک روی زخمشان نریزد. رسانه ها، فیلم ها، سریال ها و آثار هنری وظیفه دارند که این موضوع را یادآوری کنند که کمک به این خانواده چه از لحاظ مادی و چه از لحاظ معنوی تا چه میزان می تواند در جهت حمایت از این دسته از خانواده ها موثر باشد.

حمیدرضا پگاه بازیگر و هنرمند عرصه تلوزیون و سینما در گفتگو با مهر حامی می گوید: در حقیقت خانواده های زندانیان گناهی مرتکب نمیشوند اما با به زندان افتادن یک فرد، این خانواده او است که دچار بیشترین ضررها میشوند و بالاترین آسیب ها متوجه آنان است. حال اگر قرار باشد این خانواده در جامعه و در برخورد با اجتماع هم به مشکل برخوردند، ضربه های بیشتری به آنان وارد می شود از این رو باید طوری با آنان رفتار کرد که درصدی از آسیب های آنان کم شود. گاه درباره راهکاری هنری حمایت از این خانواده ها تاکید کرد: در فیلم های سینمایی و سریال ها مشکلات این خانواده ها باید معرفی و مطرح شود تا جامعه بداند اگر خطایی صورت گرفته از سوی فردی از خانواده بوده و سایر اعضا نباید تاوان دهند چنانچه حتی اگر از لحاظ عملی کاری از دستمان

نشریه داخلی انجمن حمایت زندانیان مرکز

شبیم قلیخانی همان ایفاگر نقش آذر «اولین شب آرامش»، همای «پنجمین خورشید»، آیدای ۵ کیلومتر تا بهشت، ندای «عطش» و مریم مقدس سینمای ایران را می شناسید ... حالا با او همراه شدیم تا میهمان یک خانواده زندانی شویم. بگذارید داستان این گزارش را از اینجا شروع کنم با خیلی از هنرمندان تماس گرفتیم اما یا کار داشتند یا اعتقادی به کمک به خانواده زندانیان نداشتند یا خارج از کشور بودند. برخی هم می گفتند ما با هر رسانه ای مصاحبه نمی کنیم اما یکی از هنرمندانی که فقط چند ساعت طول کشید تا وقتش را با ما تنظیم کند شبیم قلیخانی بود، بازیگری که چندماهه است مادر شده و بدون تعارف پیامک زد: کی و کجا...

ساعت قرار ۱۰ و ۳۰ دقیقه در یک روز آفتابی؛ خیابان سیلان شمالی؛ کوچه بن بست یک متری؛ طبقه دوم...
مریم مقدس این بار میهمان خانواده ای است که در دین ما نهادهی مقدس است. نامش فاطمه است، مادری ۲۷ ساله که سه سال قبل با یکی از اقوامش در جنوب کشور ازدواج می کند و حاصل این ازدواج سه دختر ۲،۵ ساله، سه قلو به نام های دریا، درنا و درسا است.

دریا خواب بود اما درنا و درسا وقتی صدای زنگ در را شنیدند از خواب بیدار شدند، مادر سه قلوها کمی از دیدن خانم قلیخانی تعجب کرد؛ یک سینی چای، یک جعبه شیرینی که ما آورده بودیم و مادری که داشت پیراهن سه قلوها را تعویض می کرد. همه چی خوب بود؛ اما جای پدر خالی بود، پدر سه قلوها یکساله می شود که به دلیل جرمی که مرتکب شده در زندان است، وضعیت معیشت خانواده خوب نیست، بچه ها با دیدن موز و چند بیسکویت خوشحال شدند. عکس یادگاری؛ چند سلفی؛ باز کردن جعبه کادو عروسک ها، اعتراض شدید دریا وقتی گوشی موبایل را از او می گیریم، جیغ، آرامش جالب درسا، عدم استقرار سه قلوها در کادر آقای عکاس، مادر بزرگ که تا آخر دیدار آرام و ساکت بود و در انتها وقتی از شبیم قلی خانم سوال کردیم نظرت چیست؟ فقط گریست...

مادر سه قلوها می گفت: گاهی مواقع پول شیرپاستوریزه هم ندارم برای فرزندنام تهیه کنم؛ وضعیت معیشت خوب نیست؛ وقتی از روزی صحبت کرد که از سر ناچاری به نهاد ریاست جمهوری مراجعه کرده بود و آن ها بعد از چند روز جلسه فقط سی هزار تومان به او دادند چشمانش بارانی شد. خانه شان اجاره ای است و می گوید: ۱۰ میلیون تومان بدهی دارم؛ فاطمه این روزها خودش هم بیمار است و به دلیل مشکلات مالی مجبور شده یکی از فرزندانش را به امانت نزد مادرش در خوزستان بفرستد. اینجا ساعت ۱۲ ظهر یک روز بهاری در خانه یک خانواده زندانی است؛ صدای ما را از نگاه مظلومانه سه قلوها می شنوید. مادر سه قلوها می گوید: اگر پول داشتم حتما وکیل خوبی اختیار می کردم چون به اعتقاد من جرمی مرتکب نشده است. نمی خواهم درمورد اینکه چگونه زندگی می کنم توضیح دهم... خجالت می کشم... همسرم کارگر فصلی بود، چندبار به او گفتم اینکار را نکن اما ...

شبیم قلیخانی که چندساعتی با بچه ها بازی می کرد می گوید: اولین بار است که از نزدیک با مشکلات خانواده زندانی ها روبه رو می شوم. شاید پرسید آیا این زن توانایی کار ندارد؟ چرا حصریابی می کند، اما بازاری برای فروش آن ها ندارد.

خانم قلی خانم همان لحظه عکسی زیبا از سه قلوها برای گذاشتن در صفحه شخصی خود در اینستاگرام گرفت. می گفت اگر بنویسم به حساب انجمن کمک کنید همه اعتراض می کنند و ناسزا می گویند و می گویند دولتی است؛ برای همین مدیر روابط عمومی انجمن پیشنهاد داد برای کمک به این خانواده ها هر فردی که کمک نقدی واریز کرد شماره پیگیری را اعلام کرده و در پرونده انجمن ثبت شود تا افراد بتوانند از جزئیات دریافت هزینه های نقدی و کمک های خود مطلع شوند.

فضا مرده شده بود؛ خانم قلی خانم گفت پرده ها را کنار بزنید و پنجره ها را باز کنید و از مادر خواست تا برای بچه ها موسیقی شاد بگذارد.

با اینکه پدر خانواده زندانی شده اما در این مدت کوتاه از سوی انجمن حمایت زندانیان مرکز بیش از ۳۰۰۰۰۰۰ ریال کمک موردی انجام و از سوی خبرنگاران سید ارزاق تهیه شده است. پس از پروسه اداری و تشکیل پرونده هم مستمری ۱۵۰ هزار تومانی انجمن حمایت به آن ها تعلق می گیرد. فضا قدری آرام و هوا کمی خنک تر شده؛ به گفتگو با خانم قلیخانی بر می گردیم، او می گوید من و هنرمندان مسئولیم به این خانواده ها سری بزنیم، خانواده هایی که گناهی ندارند. باید از هنرمندان خواست؛ یادشان نرود در کنار کارهای انسان دوستانه شان، خانواده ای هم نیازمند کمک ماست، فیلم سازان، مستند سازان دست به کار شوند تا گوشه ای از رنج یک خانواده زندانی را نشان دهند؛ من به این اتفاق امیدوارم.

بدون تیتیر

نذری خبرنگاران تهرانی

سفره هفت سین / نوروز ۹۴

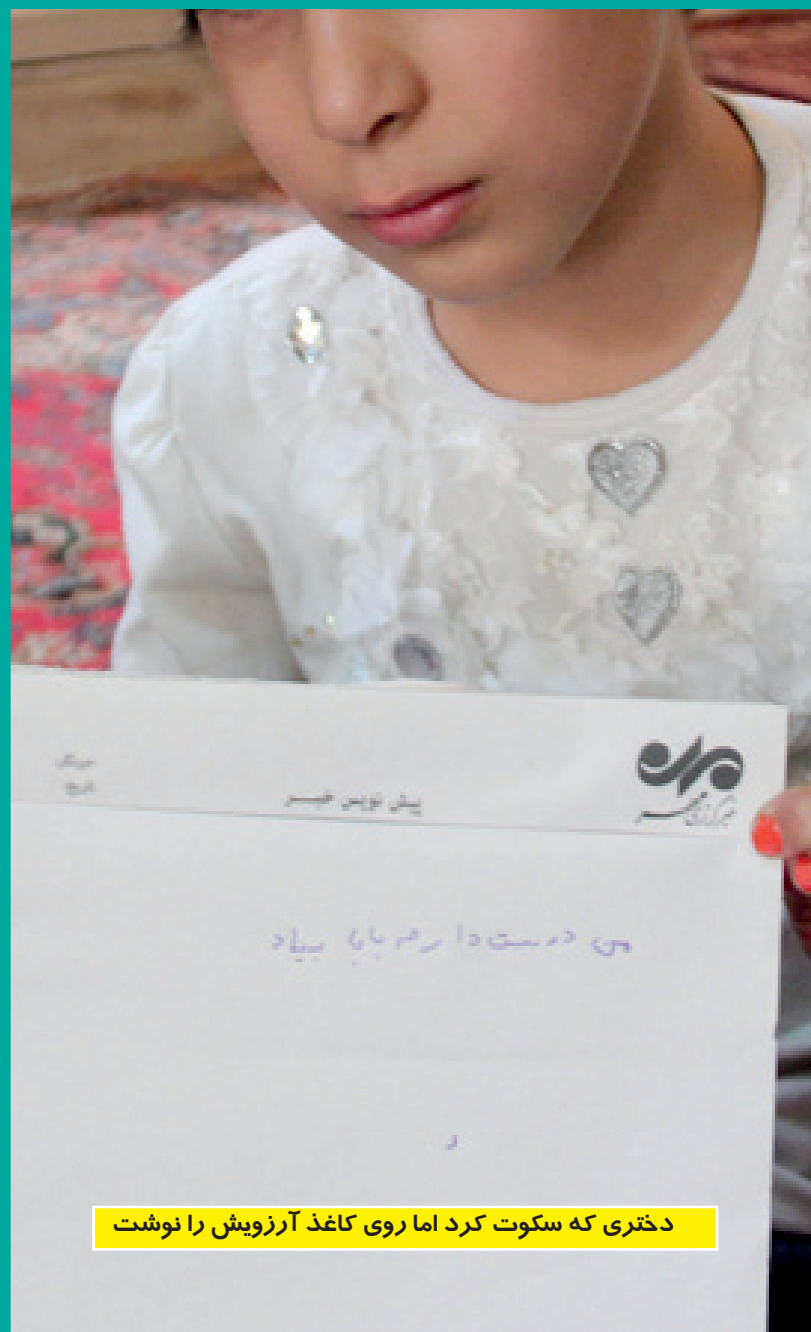
هستی و هلیا

وضعیت خانه یک خانواده زندانی / شهری

ن به خانواده زندانیان

دختری که سکوت کرد اما روی کاغذ آرزویش را نوشت

دوقولوهایی که می خواستند آنها را ۵۰۰ هزار تومان بخرند!

به گزارش خبرنگار مهر حامی؛ نیکی به دیگران و برآورده کردن آرزوهای مادی و معنوی انسان های نیازمند از دستورات اعتقادی و سفارش شده اولیا خدا است؛ عمل پاکی که متولیان آن امروز خیرین و یا سفیران مهربانی هستند که جدا از دولتمردان و در کنار آن ها برای تامین نیازهای مادی و ایجاد امکانات رفاهی و درمانی نیازمندان تلاش می کنند. اقدامی خداپسندانه که مرحوم غلامرضا مردانی خیر مدرسه ساز درباره آن می گفت: ثروت ما به مثابه خزانه الهی است که کلید آن بدست ما سپرده شده است از زمانی که شروع به امر خیر و مدرسه سازی کرده ایم، نمی دانیم چقدر خرج کرده ایم؛ ولی می دانیم که نه تنها از ثروت مان کم نشده بلکه بر مقدار آن افزوده شده است. در میان مردم اما خیرین مدرسه ساز، مسکن ساز از بزرگترین و فعالترین انجمن های مردم نهاد در کشور است که مجموعه ای از سازمان های مردم نهاد را به شکل مجموعه ای هزار نفری دور خود جمع کرده اند.

نکته اینجاست برخی چهره های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی هم هستند که قصد کمک به نیازمندان دارند اما فعالیت آن ها جنبه سیاسی و تبلیغاتی دارد و این از ارزش کار نیک می کاهد و کار را مشکل می کند، اما در میان خیرین کم نیستند کسانی که بی منت و تعارف کمک می کنند، بدون آنکه نام و نشان و حتی تصویری از خود برجای بگذارند. آذر ماه سال گذشته حوالی اربعین حسینی بود که خیری با واسطه یکی از فرزندان شهدای شاخص دفاع مقدس به انجمن حمایت زندانیان مرکز معرفی شد. این خیر با واریز مبلغ یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان به حساب این انجمن زمینه

خیر اربعین؛ همچنان گمنام است!

آزادی تعدادی از زندانیان را فراهم کرد. این خیر تهرانی که به بعدها به خیر اربعین معروف شد؛ درخواست کرده بود با این پول زندانیان زن دارای فرزند که به دلیل بدهی مالی در زندان هستند، آزاد شوند که در این راستا ۲۱ زندانی زن آزاد شدند. وی همچنین در بهمن ماه سال ۹۴ با واریز یک میلیارد و ۸۸ میلیون تومان ۱۰ زندانی را به مناسبت مبعث رسول (ص) و ۲۲ زندانی را در ایام دهه فجر آزاد کرد. وی همچنین در ایام نوروز ۱۳۹۵ با واریز ۲۴۰ میلیون تومان به حساب انجمن حمایت از زندانیان مرکز و تبدیل این مبلغ به کارت هدیه به ۱۶۰۰ خانواده زندانی هدیه داد.

براساس این گزارش، تنها فردی که از نام و نشان این خیر اطلاع دارد همان فرزند شهید شاخص است، حتی مدیرعامل انجمن حمایت از زندانیان هم از آن بی اطلاع است؛ تلاش ما برای مصاحبه با خیر اربعین با وجود ارسال سوالات و اصرار در انجام گفتگو حتی به شکل مکتوب بی ثمر بود و او همچنان آزادی زندانیان و گم نامی را دستور کار خود قرار داده است. به قول شاعر پرآوازه ایرانی که می گوید: تونیک می کن و در دجله انداز که ایزد در بیابانت دهنه باز ... شاید این خیر گمنام ایرانی که در سال گذشته موجب آزادی ده ها زندانی اعم از پدر و مادر شده هیچ نیازی به رسانه ای شدن نداشته باشد اما همین خانواده های زندانی در پیامی به این نشریه خطاب به خیر اربعین گفتند: نمی دانیم جوان هستید یا میانسال یا سالمند اما هر که هستید و با هر نیتی که قدم در این کار خیر نهادید بدانید دعای هر روز ما سلامتی شما و خانواده محترمتان است انشا الله همیشه شاد و بخشنده باشید.

کمیته امداد باید متولی خانواده زندانیان شود

سید هادی کسایی زاده

حجت الاسلام مجید انصاری معاون پارلمانی رئیس جمهور

گفتگو

چند زندان امنیتی و حساس در کشور داشتیم که در آن ها عوامل کودتای نوژه و ... زندانی بودند، با سازمان اطلاعات توافق کردیم که روسا و مسئولان بازداشتگاه ها با تایید آن ها و حکم ما انتخاب شوند. بنابراین برای نخستین بار مدیریت کل زندان های کشور متمرکز شد و حدود ۲ سال ادامه داشت تا اینکه به انتخابات مجلس سوم رسید؛ برای بار دوم کاندیدا شدم و در خرداد سال ۶۷ سازمان زندان ها را به آقای شوشتری تحویل دادم.

زندانیان اوین و قزل حصار در دهه ۶۰

انصاری ایده های بلند و طرح های زیادی در سر داشت و خودش می گوید احساس خوبی از تحویل سازمان و خارج شدن از آن مسیر ندارد؛ یکی از طرح هایی که مربوط به آن زمان است طبقه بندی علمی زندان ها بود؛ انصاری اعتقاد داشت: زندان ها باید بر اساس جرائم و به شکل علمی طبقه بندی شوند و مجرمان مختلف نباید با هم در یک فضا قرار بگیرند؛ آسیبی که آن سال ها می دیدیم زندگی نوجوانان مجرم با جرمی ناچیز در کنار قاتلان و جانیان آن زمان بود. در زندان قزل حصار مجرمان مواد مخدر و گروهک های تروریستی حضور داشتند، اوین مخصوص محکومین دادرسی انقلاب و امنیت ها و گروهک ها بود و آن زمان زندان رجایی شهر را به تازگی بهره برداری کرده بودیم.

طرح های کوتاه، میان و بلند مدت ساماندهی زندانیان

انصاری می گوید: طبقه بندی محکومین گروهکی، بررسی سوابق و در آخر عفو آن ها جز تأکیدات امام راحل بود که در آن زمان مسئولیتش را به آیت الله منتظری واگذار کردند. تعداد زیادی از این مجرمان که جرم چندانی نداشتند عفو خورده و آزاد شدند. از امام(ره) اجازه گرفتیم تا رای باز به زندانیان عادی تعلق گرفته و به جای ماندن در زندان به اشتغال بپردازند، در نتیجه زندانیان زیادی که داوطلب بودند با هماهنگی قوه قضاییه در طرح های جنگل کاری، تزیین شن و ماسه های روان، جاده سازی و کارگاه های داخل زندان به کار گرفته شدند؛ یک سوم از درآمد به خود آن ها، یک سوم به حساب خانواده ها و یک سوم مابقی هم در حسابی ویژه زندانی (پس انداز بعد از آزادی) در نظر گرفتیم.

توسعه و بهبود امکانات در زندان

برنامه میان مدت ما ساماندهی ساختمان ها و جانمایی زندان هایی بود که وضع بحرانی داشتند؛ زندان کرج در وسط شهر بود و آلودگی و آسیب های فراوانی برای مردم داشت، آن زمان، بندی به زندان قزل حصار اضافه کردیم و زندانیان کرج به آن جا منتقل شد و به جای زندان کرج هم بیمارستان شهید بهشتی ساخته شد. همان موقع هم در قانون مجوز فروش زندان ها را پیش بینی کردیم.

یک روز بهاری در بهارستان پایتخت، میهمان حجت الاسلام مجید انصاری عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، معاون پارلمانی رئیس جمهور و نخستین رئیس سابق سازمان زندانها و امورتامینی و تربیتی بودیم؛ فردی که موافقت امام (ره) و رای موافق تمام نمایندگان مجلس وقت را در ایجاد سازمان زندان ها و قانون آن، اشتغال زندانیان در ازای دریافت مزد را گرفت و در واقع اولین موسس سازمان زندان ها و اقدامات تامینی و تربیتی کل کشور شد.

ایده هایی زیادی در سر داشت اما قبول مسئولیت در مجلس به عنوان نماینده مردم زرنده مانع از تکمیل این مسیر شده و مسئولیت را به افراد دیگر واگذار کرد.

بیشترین زندانیان دهه ۶۰، از ساواکی ها گرفته تا گروه های مارکسیستی و

مجرمان مواد مخدر

می گوید: سال ۶۳ چند روز از افتتاح مجلس دوم گذشته بود که آیت الله موسوی اردبیلی با من تماس گرفت و از مشکلات زندانیان آن زمان که عمدتاً سلطنت طلب ها، منافقین، گروهک های تروریستی، ساواکی ها، گروه های مارکسیستی (محکومان دادرسی انقلاب) و اشرار و مجرمان مواد مخدر (دادرسی عمومی) بودند، خبر داد. قبول مسئولیت کردم و با حکم نماینده شورای عالی قضایی در دادگاه و دادرسی انقلاب به مدت چند ماه به بررسی های میدانی از زندان ها پرداختم.

فراوانی بازداشتگاه ها در کشور

گزارشی جامع از مشکلات و نارسایی های زندانیان، تعدد مراکز زندان و بازداشتگاه ها خدمت آیت الله خامنه ای رئیس جمهور وقت و آیت الله هاشمی رفسنجانی رئیس مجلس وقت ارائه کردم؛ آن زمان سپاه، شهرپانی، کمیته انقلاب، شهرداری، ژاندارمری، دادرسی انقلاب، دادگستری ها، دادرسی مبارزه با مواد مخدر هر کدام بازداشتگاه های جداگانه داشتند؛ هر چند شورای سرپرستی زندان ها بود اما عملاً مدیریت نمی شد؛ فراوانی و پراکندگی بازداشتگاه ها هدایت زندان ها را با مشکل مواجه کرده بود. در آسیب شناسی از زندان ها به این نتیجه رسیدم که مجموعه بازداشتگاه ها باید زیر نظر قوه قضاییه باشد و در قوه هم مرکزی برای مدیریت ایجاد شود. آن زمان عضو شورای سرپرستی و مدیرکل زندان ها بودم که بعد از مدتی با حکم رئیس شورای عالی قضایی ریاست شورای سرپرستی به من داده شد.

گزارشی تکان دهنده از وضعیت نابسامان زندان ها و سرانجام تاسیس

سازمان زندان ها و اقدامات تامینی و تربیتی

گزارش تکان دهنده من از وضعیت بازداشتگاه ها و قانون تشکیل سازمان زندان ها و اقدامات تامینی و تربیتی با وجود مخالفت از سوی برخی مراکز مثل اطلاعات و دادرسی انقلاب (از ترس لو رفتن اطلاعات) به شورای عالی قضایی و سپس در صحن غیر علنی مجلس رسید و با رای کامل نمایندگان بدون مخالف تصویب شد.

انصاری در ادامه از تلاش مجموعه برای تاسیس ادارت کل در شهرستان های کشور می گوید: تحویل گرفتن زندان ها کار بسیار سختی بود؛ برای مثال شهرپانی در سراسر کشور ۶ هزار پرسنل داشت و باید تمام آن ها تجمع می شد؛ برای سهولت در کار ماده ای در قانون پیش بینی کردیم مبنی بر اینکه اگر اختلاف پیش آید دادستان کل که آن زمان آیت الله موسوی خوئینی ها بود رای قاطع داشته باشد.

سال ۶۷ زندانها را تحویل حجت الاسلام شوشتری دادم

سازمان و ادارات آن ایجاد شد و تمام زندانی ها را تحویل گرفتیم اما

می خواستم زندان قصر نمایشگاه کتاب تهران شود

به آیت الله هاشمی درباره طرح خالی کردن زندان قصر که برای مردم آلودگی داشت نامه نوشتم؛ بر اساس این طرح زندان قصر سمبل مرکز فرهنگی و فروش کتاب می شد؛ حتی سالن هایی برای نمایش و کارهای فرهنگی و بورس کتاب تهران در نظر گرفته بودیم که اکنون به پارک تبدیل شده است.

انصاری از طرح نیمه کاره آموزشی به زندانیان و مجرمان بد عادت می گفت این افراد بیش از ۲۵ مرتبه سابقه زندانی شدن داشتند؛ این مجرمان براساس زمان طوری جرم می کردند که در پاییز و هوای سرد از نعمت هوای گرم زندان بهره برده و در فصل بهار کارتن خوابی در پارک را از دست ندهند. بنابراین باید مراکزی ویژه تعلیم و تربیت این مجرمان تاسیس می شد.

قدمت انجمن حمایت خانواده زندانیان پیش از انقلاب

اولین رئیس سازمان زندان ها و اقدامات تامینی و تربیتی کشور از فعالیت های انجمن حمایت خانواده زندانیان می گوید: این انجمن قبل از انقلاب، فعال بود و همان زمان شورای سرپرستی زندان ها وجود داشت؛ از نظر قانون رئیس شورای سرپرستی زندان ها، مدیرکل زندان ها، دادستان تهران، رئیس دادگستری و دو نفر خیر عضو انجمن بودند؛ یکی از این خیرها پدر آقای حداد عادل (صاحب بنگاه حمل و نقل و بار) بود. جلسه انجمن را دو هفته یکبار تشکیل می دادیم، انجمن خوب و فعالی بود، کمک های مردمی را برای کمک به خانواده زندانیان جمع آوری می کردیم. بسیاری از کارگاه ها و مراکز حرفه آموزی و تولیدات داخل زندان وابسته به انجمن بود از جمله بنگاه تعاون و صنایع زندان.

باید خیریه ها به کمک انجمن بیایند

این کارگاه ها دست ما را باز می کرد تا از مقررات خشک مالی و اداری دولت خارج شده و جذب امکانات کنیم. انجمن از دو جهت یکی به کار گرفته شدن زندانی در کارگاه ها و فعالیت در واحد های تحقیقاتی و دیگری کمک نقدی و غیر نقدی به خانواده های آنان فعال بود. کمک های مددکاری هم انجام می شد و اگر فردی نیاز به مشورت حقوقی و یا مشکل روحی داشت به کارشناس انجمن و مددکار اجتماعی مراجعه می کرد؛ انجمن دستاوردهای خوبی داشت و در حل بسیاری از مشکلات زندانیان موثر بود. وی اعتقاد دارد که انجمن همواره منشا خیر و برکت بوده و هم اکنون هم برای کمک به زندانیان و خانواده آن ها باید ngo های مختلفی باشد؛ افراد خیر زیادی هستند که آمادگی برای کمک دارند که باید در قالب خیریه باشد چه بسا با اجازه مراجع تقلید هم بتوان وجوهات شرعی و وقفات عام را برای درآمد انجمن جذب کرد. در گذشته ارتباط ساختاری و تشکیلاتی خاصی میان انجمن های حمایت از خانواده زندانیان سراسر کشور با انجمن مرکز وجود نداشت اما در عمل مدیریت انجمن ها با مرکز بود. اگر چه هر کدام مستقل بودند. ستاد دیده هم بعدها تشکیل شد و همه کارهای حمایتی از سوی خیریه ها انجام می شد. آن زمان یکی از درآمدهای انجمن از شماره گذاری خودروها بود.

آسیب های اجتماعی در دهه ۶۰

از انصاری درباره آسیب ها و مشکلات زندان های دهه شصت

باید خیریه ها به کمک انجمن بیایند

خانواده زندانی بیشتر از زندانی مجازات می شود

وجود داشت اما در مسیر رفت و آمدها هم بسیاری از کودکان طعمه اشرار می شدند، فقر مالی پس از زندانی شدن سرپرست خانواده هم مشکل دیگری بود که زمینه فساد را ایجاد می کرد و همیشه خانواده بیش و پیش از زندانی مجازات می شود. حیثیت اجتماعی خانواده خده دار شده و در معرض انواع آسیب های روحی و مالی قرار می گیرند، تحصیل فرزندان و تربیت آن ها هم به مشکل می خورد.

واگذاری حمایت از خانواده زندانیان به کمیته امداد؛

وی درباره ایفای نقش پیشخوان انجمن حمایت خانواده زندانیان معتقد است: امر حمایت از زندانیان و خانواده آنها باید به طور کامل به کمیته امداد واگذار شود یا یک تشکیلات خاص حمایت های مالی و معنوی از صفر تا صد را بر عهده بگیرد؛ نفس تشکیل این کمیته کمک به نیازمندان و محرومیت زدایی از طریق کمک های مردمی و خیرین بود، اما این تشکیلات دولتی شده و عملاً ۸۰ درصد بودجه اش را دولت تامین می کند. این درحالی است که کمیته امداد یک ان جی او بوده است. به نظرم می شود تشکیلات انجمن را زیر نظر کمیته امداد باز تعریف کرد.

پرسیدیم که گفت: مشکلاتی که امروز در میان خانواده زندانیان وجود دارد آن زمان نبود، چون بیشتر زندانیان را گروهک های تروریستی و منافقین تشکیل می دادند که تدابیر خاص خود را داشت؛ اقدامات و گزارشاتی که از نارسایی ها و بدرفتاری ها در زندان به امام ارائه کردیم منجر به تغییر دادستان انقلاب تهران (شهید لاجوردی) و مدیریت زندان شد. اما در رابطه با زندان های مواد مخدر آن زمان آسیب ها شدید بود چون زندان ها ظرفیت پایینی داشت و تراکم زندانیان مختلف با سنین متفاوت آثار اجتماعی نامناسب و بیماری های جسمی میان آن ها را افزایش می داد اگرچه در غرب تهران کانون اصلاح و تربیت داشتیم اما در شهرستان ها امکان طبقه بندی زندانیان وجود نداشت.

خانواده زندانی پیش و پیش از زندانی مجازات می شود

بخشی از زندانیان هم در خارج از استان خود و دور از خانواده در تهران نگه داری می شدند، بنابراین ملاقات خانواده ها با مشکل رو به رو بود مسیر طولانی بود و وسیله های حمل و نقل به تهران مناسب نبود؛ سرویس هایی برای رفت و آمد به زندان در آزادی

شهیندخت مولاوردی معاون امور زنان و خانواده رئیس جمهور در گفتگو با خبرنگار مهر حامی این معاونت را عالی ترین متولی سیاست گذاری در امور زنان و خانواده می داند و می گوید: ما موظف هستیم برای برنامه ریزی و سیاستگذاری درک درست و واقع بینانه ای از وضعیت موجود داشته باشیم. باید مسائل و مشکلات حوزه زنان و خانواده را درست شناسایی و برای حل آن اقدام کنیم. وی می افزاید: برای این هدف با دو مدل مخاطب سروکار داریم: اول زنانی که خودشان متاثر از برخی مسائل می شوند مانند زنان زندانی و زنانی که از مشکلات دیگران تاثیر پذیر هستند که خانواده های زندانیان از جمله آن هاست.

مولاوردی با اشاره به آمارهای زندانیان کشور می گوید: در ده سال گذشته تعداد زندانی های مرد بیشتر از زندانی های زن بوده که ۷۵ درصد آن ها متاهل هستند، به بیانی دیگر ۷۵ درصد مردان زندانی در کشور، سرپرست خانوار هستند، سرپرستانی که اکنون در زندان به سر می برند و ما موظف هستیم وضعیت خانواده های آن ها را بررسی کنیم.

وی ادامه می دهد: بهترین و موثرترین و کوتاه ترین راه رسیدن به این هدف، همکاری و همگرایی و هماهنگی و هم افزایی دولت با دستگاه های دیگر و سازمان های غیر دولتی است که با انجمن حمایت زندانیان مرکز همکاری کردیم و جلسات کارشناسی متعددی برگزار شد؛ به این نتیجه رسیدیم که این انجمن ها برنامه ها و سیاست های ما را می تواند اجرایی کند. مولاوردی گفت: در سال گذشته ۸۰۰ میلیون تومان (۵۰۰ میلیون تومان برای توان افزایی مهارتی و شغلی؛ ۳۰۰ میلیون برای ارتقا سلامت خانواده زندانیان) به انجمن حمایت زندانیان پرداخت کردیم، اما حمایت مقطعی از این خانواده ها مشکلی را حل نمی کرد، بنابراین با کمک انجمن حمایت زندانیان مرکز شروع به اجرای طرح توان افزایی خانواده های زندانیان و معدومین در دو حوزه حرفه آموزی و اشتغالزایی مشتمل بر ۸ استان تهران، فارس، مرکزی، همدان، خراسان جنوبی، آذربایجان غربی، گلستان و کرمان (زندانیان)؛ همچنین خانواده های

شهیندخت مولاوردی؛ معاون رئیس جمهور در امور زنان و خانواده

گفتگو

۷۵ درصد زندانیان مرد متهلند؛ یعنی ۱۵۰۰۰۰ همسر زندانی داریم

یکی از معاونین قوه قضائیه اعلام کرد که ۲۰۰ هزار زندانی در کشور داریم که بر اساس آمار ۷۵ درصد زندانیان متاهل هستند باید گفت که ۱۵۰ هزار همسر زندانی داریم.

شوراهای تدوین برنامه ششم بود مطرح شود که این اتفاق افتاد اما در مراحل بعد در لایحه برنامه وارد نشد چرا که برخی کارشناسان معتقد بودند که از طرح هایی نیست که نیاز به مصوبه مجلس داشته باشد. معاون رئیس جمهور در امور زنان و خانواده درباره راهکار معاونت برای جلوگیری از آسیب هایی که متوجه زنان بعد از زندانی شدن سرپرست خانوار می شود، از جمله تن فروشی و مشکلات ترک تحصیل فرزندان می گوید: وقتی مشکلات زندگی زیاد باشد، قاعدتا اول هر فردی به رفع نیازهای پایه می پردازد بنابراین، تهیه غذا و سرپناه به عنوان اولین نیازهای انسانی در اولویت قرار می گیرد و آموزش قطعا در مقابل اولویت تهیه غذا رنگ می بازد، آموزه های دینی ما هم بر ارتباط میان معاش و معاد انسانها تاکید دارد. به طور قطع باید مسئولان به فکر تأمین نیازهای پایه این گروه در معرض آسیب باشند و معاونت هم تمام تلاش خود را در جهت همکاری با دستگاه های متولی این حوزه و پیگیری وظایف ذاتی آنها خواهد داشت و تا توان افزایشی و توان بخشی این گروه از زنان جامعه از پا نخواهد نشست.

معدومین ۷ استان تهران، سیستان و بلوچستان، آذربایجان غربی، خراسان رضوی، کرمان، خراسان جنوبی، و مرکزی نمودیم. معاون امور زنان و خانواده ریاست جمهوری می گوید: فعالیت های ما براساس ماده ۲۳۰ قانون برنامه پنجم توسعه باید به شکل تفاهم نامه با دستگاه های دیگر انجام شود، برای این منظور تفاهم نامه ای با سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور داریم که در آن به مسایل و نیازهای مختلف زندانیان و زنان زندانی، همچنین خانواده های آن ها پرداخته ایم. مولاوردی درباره طرح حمایت از خانواده معدومین که مورد استقبال هم قرار گرفت توضیح می دهد: معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری در سال ۹۴ با پیگیری بسیار زیاد سعی کرد تا مشابه برنامه چهارم توسعه بحث حمایت از خانواده زندانیان و معدومین در برنامه ششم توسعه هم مطرح شود، چرا که معتقدیم این خانواده ها بخشی از جامعه کشور هستند و درد و مسئله آن ها باید مسئله ما هم باشد، قرار نیست تاوان جرم فردی را خانواده او پرداخت کند. سعی کردیم این بحث در شورای برنامه ریزی فرهنگ و هنر و زنان و خانواده و جوانان که از

ذبیح الله خدایان معاون حقوقی قوه قضائیه در گفتگو با خبرنگار مهر حامی خانواده زندانیان را قشر آسیب پذیر جامعه می داند و می گوید: حمایت از این خانواده ها اقدام فراقوه ای را می طلبد چراکه آنها فقط نیاز به حمایت قضایی ندارند، بلکه نیاز مالی، فرهنگی و اجتماعی آن ها هم باید مد نظر قرار بگیرد.

بنابراین چنین اقدامی هم نیازمند کمک دولت است تا دستور کار برنامه های اجرایی آن ها قرار بگیرد و هم حمایت مجلس را می طلبد تا وکلای ملت آمادگی تصویب قوانین و مقررات ویژه حمایت از خانواده زندانیان را داشته باشند.

اگر قانونی در این زمینه نداشته باشیم هر اقدامی هم در این زمینه انجام شود مقطعی است و در حاشیه سایر برنامه ها قرار می گیرد؛ وی گفت: قوای سه گانه برای حمایت از خانواده زندانیان باید دست به دست هم دهند.

معاون قوه قضائیه در ادامه به برنامه ششم توسعه و عدم توجه به خانواده زندانی در این برنامه ۵ ساله اشاره کرد و گفت: سازمان زندان ها و قوه قضائیه

پیشنهاد حمایت از خانواده زندانیان را برای تصویب در این برنامه ارائه کردند اما متأسفانه در مراحل بعدی از سوی نمایندگان مجلس رد شد و اکنون هم برنامه از دسترس کمیسیون تلفیق خارج شده است، اکنون ما به نمایندگان مجلس دهم امیدواریم.

معاونت حقوقی قوه قضائیه و سازمان زندان ها این آمادگی را دارد که لایحه ای را برای حمایت از خانواده زندانیان تنظیم کند اما این مهم به حمایت سایر قوا هم نیاز دارد و بدون حمایت مجلس و دولت تهیه لایحه بی فایده است و مانند سایر لایحه ها ابتر می ماند.

معاون حقوقی قوه قضائیه اعتقاد دارد روز ۵ خرداد (سالروز حمایت از خانواده زندانیان) در تقویم و

ذبیح الله خدایان؛ معاون حقوقی قوه قضائیه

گفتگو

معاون قوه قضائیه:

**باید قانونی داشته باشیم که در آن نوشته شود،
اگر سرپرست خانواده راهی زندان شد، سازمان
های حمایتی سرپرستی آن‌ها را بر عهده بگیرند**

تواند چنین چیزی را پیوست حکم قضایی کند. وی ادامه داد: قاضی در نهایت می‌تواند در ارائه مرخصی، آزادی مشروط و .. کمی به خانواده زندانی مساعدت کند؛ حتی قوه قضائیه هم چنین اختیاری ندارد و نمی‌تواند سازمانی را به این امر ملزم کند. برای این منظور خود سازمان زندان‌ها اقداماتی را در چارچوب انجمن حمایت زندانیان انجام می‌دهد که کفایت نمی‌کند، از طرفی قوه قضائیه چنین امکاناتی ندارد، قوه مجریه باید به کمک این خانواده‌ها بیاید. اگر از این خانواده‌ها حمایت نشود انتظار موفقیت و سالم بودن آن‌ها را نباید داشت.

خدایان معتقد است: باید قانونی داشته باشیم که در آن نوشته شود، اگر سرپرست خانواده راهی زندان شد، سازمان‌های حمایتی سرپرستی آن‌ها را بر عهده بگیرند و تکلیف داشته باشند، این مهم امکانات فراقه‌ای می‌طلبد.

به گزارش حامی قوه قضائیه برنامه‌های قانونی برای حمایت از خانواده زندانیان در دستور کار دارد.

در نگاه مسئولان دیده نمی‌شود؛ وی می‌گوید: هنوز بسیاری از دست‌اندرکاران، این خانواده‌ها را جزء قشر آسیب‌پذیر نمی‌دانند؛ اما باید گفت دود عدم حمایت از آن‌ها به چشم همگان خواهد رفت.

خانواده‌ای که از نظر معیشت، فرهنگ و... فقیر است جزئی از جامعه ما محسوب می‌شود که اگر حمایت نشود در آینده پتانسیل انواع آسیب‌ها خواهد شد.

خدایان اظهار داشت: درست است که خانواده زندانی مجرم نیست اما ما موارد بسیار زیادی داریم که بعد از زندانی شدن سرپرست، خانواده هم بزهکار می‌شود؛ باید خانواده زندانی را قبل از آنکه جرمی جدید اتفاق بیفتد تربیت کرد و خانواده‌های دیگر را نجات داد.

خدایان در پاسخ به این سوال که چرا خانواده زندانیان در پیوست احکام قضایی دیده نمی‌شوند برای مثال قاضی بعد از ارائه حکم تکلیف فرزندان و خانواده زندانی را تعیین نمی‌کند؟ گفت: قاضی مجری قانون است و در چارچوب آن حکم می‌دهد، بنابراین تا زمانی که قانون چنین دستوری به قاضی نداده نمی‌

کمیته امداد حمایت از خانواده اعدامی ها را در دستور کار قرار دهد

اختیار کمیته امداد قرار گرفت و نهادینه شد. بختیاری اضافه می کند: کمیته امداد سالیانه این بودجه را دریافت کرده و هم به وضعیت معیشتی و هم مسائل تحصیلی فرزندان زندانیان رسیدگی می کند، اما انجمن همچنان صبقه مردمی اش فعال است، هر چه بیشتر کمک مردمی در اختیار آن ها قرار بگیرد آن ها هم افراد بیشتری را تحت پوشش قرار خواهند داد.

رئیس اسبق سازمان زندان های کشور طرح پیشنهادی کمیته امداد امام (ره) مبنی بر واگذاری حمایت از خانواده های زندانیان تحت پوشش کمیته به انجمن حمایت زندانیان را مناسب نمی داند و اعتقاد دارد: این نهاد حمایتی اشراف کاملی بر زندگی و نیاز این خانواده ها دارد، مسائل معیشتی، فرهنگی، آموزشی، اشتغال و توانمند سازی خانواده ها جز وظایف کمیته امداد است و در کنار آن فعالیت انجمن حمایت زندانیان باید تقویت شود نه تضعیف که به نفع خانواده های زندانی است. عضو هیئت امنای کمیته امداد کشور ادامه می دهد: تجربیاتی که کمیته امداد در قسمت مددجویی و توانمندسازی از قبل داشته و در رابطه با خانواده زندانیان از سال ۷۷ به بعد دارد، خوب است؛ اما اگر کمیته امداد در رسیدگی به آن ها مشکل دارد موضوع فرق می کند؛ اما اگر مشکلی نباشد، کمیته با کمک های دولت و انجمن هم به فعالیت هایش باید ادامه دهد. بختیاری درباره کاهش آسیب در خانواده زندانیان و پیشنهاد ساخت مسکن در کنار زندان

به گزارش خبرنگار مهر حامی؛ سید مرتضی بختیاری پس از شهید لاجوردی، چهارمین رئیس سازمان زندان ها و اقدامات تامینی و تربیتی کشور است؛ جداسازی کامل نوجوانان و اطفال از زندان های کشور، تاسیس کانون های اصلاح و تربیت در اکثر مراکز استان ها، تقویت مرکز آموزشی و پژوهشی سازمان زندان ها جهت تربیت کادر متخصص و نهادینه کردن امر تحقیقات و تقویت جایگاه مددکاری اجتماعی در زندان ها از جمله اقدامات او در دوران ریاستش بود. وی در گفتگو با خبرنگار مهر حامی از برنامه های خود برای حمایت از خانواده زندانیان در دوران ریاست بر سازمان زندان ها می گوید: بخشی از نیازهای خانواده زندانیان توسط انجمن حمایت زندانیان مورد رسیدگی قرار می گرفت؛ دولت هم جداگانه بودجه ای را در اختیار انجمن حمایت زندانیان مرکز گذاشته بود که در سراسر کشور تقسیم می کرد؛ اما بعد، براساس بررسی هایی که سازمان بازرسی کل کشور انجام داد اوایل سال ۱۳۷۷، تدبیر شد تا با هماهنگی کمیته امداد، خانواده زندانیان تحت پوشش این نهاد قرار گیرند.

وی ادامه می دهد: بودجه دولت در اختیار کمیته امداد قرار گرفت تا این نهاد خانواده های واجد شرایط را تحت پوشش خود قرار دهد و انجمن حمایت زندانیان هم با سبقه مردمی خود، کمک های خود به خانواده زندانیان واجد شرایط را ادامه دهد؛ بنابراین از سال ۱۳۸۷ بودجه ها به طور رسمی در

سید مرتضی بختیاری؛ رئیس اسبق سازمان زندانهای کشور

گفتگو

نشریه داخلی انجمن حمایت زندانیان مرکز

گوید: برای توانمندی خانواده ها و زندانیان کارهای بسیار زیادی انجام دادیم که از جمله آن مراقبت از زندانی بعد از خروج از زندان بود که آئین نامه آن به تصویب رئیس قوه رسید و در روزنامه های رسمی هم اعلام شد، برای اجرای این طرح در هر استان یک مرکز مراقبت بعد از خروج داشتیم، براین اساس زندانی تا چند سال پس از خروج تحت حمایت قرار می گرفت تا هم برگشت مجدد به زندان و هم برگشت مجدد به جرم و بزهکاری نداشته باشد؛ در طول این مدت هم دولت بودجه ای را

گفت: آسیب های خانواده زندانیان مقوله وسیعی است، اولین آسیب یک خانواده، انگ و برجسی است که به فرزندان آن ها در مدارس می خورد، بیشتر زنان و خانواده ها از جرم همسر و یا پدر خود خبر ندارند، بنابراین بحث آبرو در میان است و نمی شود در کنار زندان برای آن ها مسکن ساخت تا بیش از حد تابلودار شوند چرا که همین اقدام آسیب بزرگی برای خانواده زندانی است. بختیاری درباره طرح و برنامه های دوران ریاست خود پر سازمان زندان ها در جهت حمایت از خانواده های آن ها می

حمایت کند تا تحت پوشش قرار بگیرند، در کنار آن انجمن حمایت زندانیان هم در سراسر کشور باید فعال تر برخورد کنند و با افزایش زمینه های اقتصادی خانواده های بیشتری را تحت پوشش خود قرار دهند. وی همچنین طرح شورای عالی حمایت خانواده زندانیان را نیازمند بررسی و تحقیق در زمینه جامعه هدف، وچگونگی فعالیت آن می داند و باور دارد که متولی رسیدگی به خانواده زندانیان کمیته امداد امام خمینی (ره) است که فعالیت هایش هم اکنون ادامه دارد.

در اختیاری می گذاشت تا براساس آن وام هایی برای زندانیان آزاد شده ای که حرفه آموخته و گواهی مهارت داشتند برای جلوگیری از بیکاری آن ها قرار دهیم بعد از رفتن من از سازمان زندان ها به دلیل شرایط جدید کاری اجرای این طرح را پیگیری نکردم و نمی دانم این تجربه چه آینده ای داشت و اکنون به کجا رسیده است. رئیس سابق سازمان زندان های کشور حمایت از خانواده اعدامیان را هم مهم می داند و معتقد است: کمیته امداد همانند حمایت از خانواده زندانیان باید از خانواده اعدامی های واجد شرایط هم

عضو کمیسیون قضایی مجلس هشتم

فرهاد تجری

فرهاد تجری در گفتگو با مهر حامی می گوید: بهترین و کم هزینه ترین راهکار حمایتی از خانواده های زندانیان که بیشترین ضمانت اجرایی دارد، بیمه است. رویکرد مجازات و اعمال اصلاحات برای فردی که بنا به هر دلیلی به حبس محکوم می شود، باید به نحوی باشد که صدمات غیرقابل جبران به اطرافیان وی وارد نکند و تنها خود فرد مورد تنبئه قرار گیرد.

در گذشته دورتر شاهد بودیم که اعمال مجازات ها تنها نسبت به خود فرد اعمال نمی شد و با زندانی شدن فرد، صدمات جبران ناپذیری به خانواده فرد وارد می شد به نحوی که اعمال مجازات به نحوی اعمال محدودیت و ظلم به اطرفیان مجرم بود. بر همین اساس در کنار اعمال قانون مجرمان، علاوه بر اینکه قانون گذار توجه به خانواده زندانیان را پیش بینی کرده است، این موضوع به عنوان یک ضرورت اجتماعی مورد توجه قرار گرفت، از این رو انجمن حمایت از زندانیان با هدف جلوگیری از ظلم به متهمین و دفاع و حمایت از خانواده های آنان تشکیل شد و مجموعه ای از اقدامات و خدمات اولیه را به عنوان یک واسطه خدماتی به جامعه زندانیان کشور ارائه می دهد.

عضو کمیسیون قضایی دوره هشتم مجلس شورای اسلامی به ارائه راهکار برای بهبود وضعیت خانواده های زندانیان پرداخت و تاکید کرد: بهترین و کم هزینه ترین راهکار حمایتی از خانواده های زندانیان که بیشترین ضمانت اجرایی را دارد این است که دولت مبلغی را به عنوان قالب میانگین سرانه جمعیت این خانواده ها به دست بیاورد و به ازای آن شرکت های بیمه را اجبار کند و یا یکی از نهادهای حمایتی را مأمور بستن قرارداد با شرکت های بیمه ای کند تا به موجب آن خانواده های زندانیان تحت پوشش بیمه ای قرار گیرند.

وی گفت: راهکارهای دیگری هم با توجه به ظرفیت های قانونی، حاکمیتی و ملی و مردمی وجود دارد که بخشی از افراد خیر از جمله این ظرفیت ها هستند که در این خصوص به دولت کمک می کنند.

همچنین فرهنگ سازی در حوزه های مختلف هنری و اطلاع رسانی باید انجام شود تا شخصیت خود زندانی از خانواده وی جدا محسوب شود که در این زمینه روحانیون، سخنرانان و به ویژه صدا و سیما می توانند به خوبی عمل کنند تا برای سایرین این موضوع نهادینه شود و حرمت و

دولت می تواند خانواده زندانیان را «بیمه» کند

شان این خانواده ها حفظ شود. به اعتقاد تجری اینکه دولت درصدی از درآمدهای خود را برای حمایت از خانواده های زندانیان اختصاص دهد امکان پذیر است اما این نوع تخصیص می تواند باعث نابه سامانی شود چرا که درآمدهای دولت باید در بخشی متمرکز شود و به فراخور نیازمندی ها و اولویت های کشوری توزیع شود و اینکه بدون تعیین سقف و کف درآمدی برای بخشی تعیین شود، ممکن است بخش مربوطه صدمه ببیند چرا که امکان دارد مبلغ مورد نظر وصول نشود.

نشریه داخلی انجمن حمایت زندانیان مرکز

عضو کمیسیون قضایی مجلس نهم

■ موسی غضنفرآبادی

این در حالی است که مجلس در قالب لایحه حمایت های خود را از خانواده های زندانیان انجام می دهد اما تا کنون چیزی به ذهن ما نرسیده است.

وی در پاسخ به این سوال که مجلس نهم چه اقداماتی به منظور حمایت از زندانیان انجام داده است، گفت: اعطای مرخصی ها و ملاقات ها از جمله خدماتی است که به زندانیان و خانواده هایشان ارائه می شود اما دقیق نمیدانم در مجلس نهم برای حمایت زندانیان کاری انجام شده یا نه فقط همین را میدانم در بودجه مبلغی قرار داده شد تا دیه بعضی از زندانیان پرداخت شود.

غضنفرآبادی در مورد اینکه برای خانواده هایی که نیاز روحی و روانی و یا حتی تحصیلی دارند چه اقداماتی باید انجام شود عنوان کرد: این ها مشکلاتی است که فقط به خانواده زندانیان تعلق ندارد و برای همه وجود دارد، به هر حال در حد توان و بودجه کشور کمک هایی صورت می گیرد و به نوعی امتیاز است.

نماینده مجلس نهم شورای اسلامی تاکید کرد: به نظر من درست است که باید به خانواده ای زندانیان کمک شود اما نباید به گونه ای باشد که خیال فرد زندانی راحت شود تا بعضی از افراد، زندان را برای اینکه مشکلات زندگی شان حل شود انتخاب کنند. به هر حال زندان است و گرفتاری های خود را دارد اما رأفت اسلامی اقتضا می کند که نگرانی های خانواده های زندانی کمتر شود.

وی در مورد اینکه دولت باید درصدی از درآمدهایش را به انجمن حمایت زندانیان اختصاص دهد گفت: این زمینه نظری ندارم اگر دولت درآمد داشته باشد کمک می کند اما دولت درآمد ندارد ضمن اینکه از خانواده های زندانی تا اندازه ای حمایت شود که خود برای تامین نیازهای خود مرتکب جرم نشوند. غضنفرآبادی از راهکاری برای بازگشت زندانیان به بطن خانواده سخن گفت و تصریح کرد: پرداخت دیه، اشتغال، فراگیری و یادگیری کار در زندان تدارک دیده شده و سایر خدماتی که وجود دارد برای این است که زندانی پس از دوران محکومیت به جامعه برگردد و زندگی کند و شخصیت خود را ترمیم کند از سوی دیگر خانواده ها هم باید به زندانیان کمک کنند تا به جامعه برگردند.

مجلس نهم کاری برای خانواده زندانیان نکرد!

حجت الاسلام موسی غضنفرآبادی نماینده مجلس نهم در گفتگو با مهرحامی با اشاره به حقوق خانواده زندانیان گفت: وقتی فردی بنا به هر جرمی راهی زندان می شود، اطرافیان وی نباید مجازات شوند. نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران برنامه هایی را برای زندانیان تدارک دیده که از جمله آنها انجمن حمایت زندانیان و کمیته امداد امام خمینی (ره) است که از این طریق به صورت ماهیانه برای تعدادی از این خانواده ها مستمری در نظر گرفته می شود

منتخب مردم تهران در مجلس دهم

دکتر محمود صادقی

دکتر محمود صادقی دانشیار حقوق تربیت مدرس و منتخب مردم استان تهران در مجلس شورای اسلامی دوره دهم در گفتگو با مهر حامی با اشاره به اینکه مجلس دو وظیفه قانون گذاری و نظارتی دارد که باید از این دو زاویه به بحث حمایت از زندانیان ورود پیدا کند گفت: یکی از زمینه های حمایت، اصلاح رویکردهای پدیده جرم و مجرم است که بر همین اساس اقدامات پیشگیرانه نسبت به این پدیده در قانون مطرح شده است.

وی در ادامه افزود: البته در پیشگیری از وقوع جرم همه دستگاه های نظام هم از جهت اقتصادی و هم از جهت اجتماعی و فرهنگی وظیفه دارند زمینه سازی کنند تا جامعه جرم خیز نباشد اما به طور خاص این موضوع برعهده سه قوه قرار داده شده است لذا مجلس می تواند از این زاویه ورود پیدا کند و از دستگاه های مختلف بخواهد که چرا وظایف خود را در این زمینه انجام نداده اند.

صادقی با بیان اینکه مجلس همچنین می تواند از حیطة وظیفه قانون گذاری وارد شود، تصریح کرد: یکی از رویکردها حبس زدایی و تعیین مجازات های جایگزین حبس است که در این زمینه کارهایی صورت گرفته و لایحه قبلا آماده شده اما هنوز تعیین تکلیف نشده است لذا مجلس باید برای تهیه این لایحه و تصویب قانونش تصویب پیگیری های لازم را انجام دهد. منتخب مردم استان تهران در مجلس شورای اسلامی دوره دهم گفت: بحث مهمتر که مجلس می تواند در آن ایفای نقش کند بحث رویکرد در مقوله جرم و جرم شناسی است که در قالب عدالت ترمیمی مطرح شده که مطابق آن خود طرفین یعنی بزهکار و بزه دیده با هم مشارکت می کنند و درباره پیامدهای جرم با هم تعامل می کنند و در واقع بزه دیده اجازه دارد به طور داوطلبانه با بزهکار دیدار کند و هر دو فرصت پیدا می کنند برای جبران خسارت برنامه ریزی کنند. داشته باشد به عنوان مثال در بودجه های سالانه برای خود انجمن کمک های مالی در نظر گرفته شود و یا در قالب های مختلف دیگر می توان مبلغی را به خانواده ها پرداخت کرد که این موارد سطحی است و اگر بخواهیم موضوع را ریشه ای بررسی کنیم باید نگاه آسیب شناسانه و پیشگیرانه داشته باشیم که عدالت ترمیمی و حبس زدایی رویکردهایی از این دست است. وی تشریح کرد: خانواده ها نیازهای فوری فوتی دارند که بحث های مالی و بحث های مربوط به تکفل و سرپرستی از جمله آنهاست که در این زمینه مجلس میتواند هم جنبه های حمایتی فوری فوتی را انجام دارد و هم مهمتر از آن نگاه های بنیادی تری به مسئله کند که یکی از آن تقویت ان جی اوها از جمله انجمن است. وی به ارائه راهکاری برای پذیرش زندانیان پس از طی دوره

مجلس می تواند در موضوع نیازهای فوری فوتی خانواده زندانیان ورود کند

محکومیت پرداخت و گفت: بخشی از این موضوع به قوانین مربوط به مجازات های تبعی بر می گردد که پیرو بعضی از محکومیت ها، محرومیت از بعضی از حقوق اجتماعی مقرر شده است که به نظر بعضی از آنان سختگیرانه است و نیاز به اصلاح دارد به عنوان مثال محکومیت کفبری در استخدام فرد حتی به عنوان مستخدم تاثیر می گذارد البته درباره پذیرش از سوی جامعه باید بگویم فرد زندانی به نوعی برچسب خورده است و باید فرهنگسازی به گونه ای باشد که جامعه وی را پس از آزادی به عنوان یک فرد متنبه بپذیرد.

نان آور و سرپرست خانواده بوده است. وی در ادامه افزود: به نظر می رسد این موضوع به طور طبیعی وظیفه حاکم در نظام اسلامی باشد که سرپرستی این خانواده ها را به عهده بگیرد و افراد دیگر هم به عنوان مسلمان به این دسته از خانواده ها کمک کنند.

مازنی در خصوص ارائه راهکار مناسب برای حمایت از خانواده های زندانیان در مجلس تصریح کرد: این مسئله یک بحث کارشناسی است و معتمد قبل از طرح مسئله ای در مجلس، حوزه های تخصصی مربوطه در دستگاه های ذی ربط بر روی آن باید کار کنند و پیشنهاداتی ارائه دهند و در خصوص حمایت از خانواده های زندانیان، دولت، سازمان زندان ها و قوه محترم قضاییه باید با توجه به مسئولیت خود، برآورد دقیقی از موضوع ارائه دهند و سپس علی القاعده در کمیسیون اجتماعی مجلس مورد بررسی قرار گیرد و بنده به سهم خود از هر اقدامی که از سوی قوه قضاییه و دولت برای کمک به خانواده های زندانیان ارائه شود، حمایت می کنم.

وی درباره افزایش بودجه سازمان زندان ها برای افزایش حمایت های این سازمان از خانواده های زندانیان گفت: این موضوع نیازمند بررسی است. اگر سازمان زندان ها از طریق دولت یا قوه قضاییه لایحه ای به مجلس ارائه کند و خواستار افزایش بودجه شود، از این پیشنهاد حمایت های لازم را انجام خواهیم داد.

یکی از روش ها می تواند استفاده از منابع دولت باشد به عنوان مثال بخشی از درآمدهای دولت از نفت، مالیات، عوارض و .. است و یکی از مصارفی که می شود برای این درآمد ها در نظر گرفت کمک و حمایت از خانواده های زندانیان است البته باید بر این نکته تاکید کرد افرادی که می خواهند این منبع درآمدی را تامین و اجرای آن را عملیاتی کنند باید به مجلس شورای اسلامی پیشنهاداتی ارائه دهند تا مجلس تصمیمات لازم را اتخاذ کند و اقدامات مقتضی انجام گیرد.

مازنی تاکید کرد: این موضوع یک مسئله بین دو قوه مجریه و قضاییه و یک مسئله بین کمیسویی است چرا که کمیسیون اجتماعی از بعد اینکه به مشکلات اجتماعی توجه دارد و در صدد پیشگیری از آسیب های اجتماعی است و کمیسیون حقوقی و قضایی هم از لحاظ اینکه متناظر با قوه قضاییه است باید به این مسئله رسیدگی کنند.

وی درباره دید منفی جامعه به خانواده های زندانیان گفت: دلیلی ندارد دید منفی در جامعه نسبت به خود زندانی باشد چه برسد به خانواده وی؛

چرا که وقتی اتهام فردی محرز و حکم برای وی صادر می شود، به اندازه کافی متنبه می شود و نه از لحاظ فیزیکی و نه به لحاظ روانی و اجتماعی انصاف نیست که بیش از محکومیت، خود زندانی و خانواده اش آزار ببینند.

حمایت از قوه قضاییه در مجلس دهم برای حمایت از خانواده زندانیان

حجت الاسلام احمد مازنی نماینده منتخب مردم تهران در مجلس دهم درباره حمایت از خانواده های زندانیان گفت: برآورد دقیقی از خدمات و کمک های دولت و خیرین ندارم و اگر بخواهم در این مورد قضاوت کنم و بگویم بودجه ای که دولت می دهد کم است یا نه نیازمند اطلاعات هستم اما به صورت کلی معتقدم هر فردی که به هر دلیلی حکمی صادر می شود و در زندان به سر می برد، باید از تمام حقوق انسانی و شهروندی برخوردار باشد ضمن اینکه خانواده وی هم نباید در طول دوران محکومیت عضو زندانی احساس خلا و بی سرپرستی کند به ویژه افرادی که متاهل هستند و عضو زندانی

خبرنگار حوزه قضایی و حقوقی / ایرنا

لیلا اسماعیل نژاد

به کدامین گناه ناکرده مجازاتمان می کنید

غذای مناسبی برای خوردن؛ گاهی باید به فکر مداد و قلم کودکانم باشم و گاهی باید به این فکر کنم کجا کار خدماتی انجام دهم تا مرا نشناسند و از من ضمانت نامه نخواهند. این همسر زندانی گفته بود، او نه ترس ریختن وسایل به کوچه توسط صاحبخانه را دارد نه دغدغه درس و تحصیل بچه! او در زندان هست و وعده های غذایی اش سر موقع برقرار است. نه از سرما می لرزد نه از گرما می سوزد!

آری این تنها شمه کوتاهی از درد دل یک زنی بود که همسرش در بند است و خود به تنهایی باید دو فرزند محصلش را سرپرستی کند. می خواهم به مردم بگویم اینها تف سر بالا هستند؛ یعنی اگر از خودمان دورشان کنیم به یک آسیب در جامعه تبدیل می شوند که بعدها این آسیب دامن خود ما و خانواده ها و فرزندان ما را خواهد گرفت.

از طرفی دیگر خطاب به مسئولان است؛ اگر می خواهیم تعداد آمار جمعیت کیفری کاهش بیاید باید چاره ای برای این قشر نادیده گرفته شده و در حاشیه جامعه بیندیشیم؛ با فراموش کردن این افراد در حقیقت باید کاهش جمعیت کیفری را فراموش کنیم چون هیچوقت این امر محقق نخواهد شد. همه افراد جامعه سلسله وار بهم پیوسته و مرتبط هستند و نمی توانیم یک حلقه از این زنجیر را حذف کنیم و به گوشه ای بیندازیم چون جای آن حلقه خالی مانده و تسلسل به هم می خورد و از طرفی دیگر اگر بخواهیم این حلقه آسیب پذیر به همین منوال در زنجیره جامعه باقی بماند یقین داشته باشید حلقه های بعد و قبلس نیز آسیب پذیر شده و همینطور تا پایان ادامه می یابد.

پس به جای حذف یا دور کردن این افراد، بیایم آنان را مانند خانواده و فرزندان خود بدانیم و مطمئن باشیم با نجات دادن این افراد خانواده خود را از بلایی که در آینده ای نزدیک دامن آنها را خواهد گرفت، نجات داده ایم. یقین داشته باشیم اگر این فرزندان همانند پدران خود فردا به آسیب اجتماعی تبدیل شوند، نه خود نه فرزندانمان هیچکدام از این آسیب ها در امان نخواهیم بود و دود این بی توجهی و طرد کردن به چشم خودمان خواهد رفت.

ما را از خود دور نکنید ما هم یکی مانند همه شماها هستیم که در این سرزمین پهناور و سربلند زندگی می کنیم. درست است پدرم فعل ناصوابی مرتکب شد اما تو ای زن همسایه بگو، این وسط گناه مادرم چیست که حتی حاضر نیستی با او در صف نانوائی در یک دیف بایستی؟ خواهر خردسالم چه گناهی مرتکب شده است که اینگونه دست کودکت را در کوچه می گیری و کشان کشان به سمت خانه می بری تا مبادا با خواهرم همبازی شود؟

باور کنید ما هم مانند شما هستیم؛ پدرم هر کاری کرده الان دارد جوابش را پس می دهد؛ اگر کمک مان نمی کنید؛ دست مان را نمی گیرید؛ لاقلا اینگونه با ما رفتار نکنید.

این تنها بخش کوچکی از اظهارات یک فرزند زندانی است که از رفتار من و شما که بقول خودمان مسلمان هستیم و در یک جامعه اسلامی زندگی می کنیم رنج می برد.

آیا در کجای مرام نامه دین اسلام آمده است کسی را به خاطر جرم کسی دیگر مجازات کنید؟ در کدام قسمت قرآن کریم نوشته شده اگر پدری مرتکب جرمی شده خانواده او را کاملاً طرد کنید؟

کجای غیرت ایرانی بودن مان به ما این اجازه را می دهد تا نه تنها دست این خانواده ها را نگیریم، بلکه تحقیرشان کنیم. همه مسوولان کشور تقریباً به این امر اذعان دارند که مجازات امری فردی است پس خانواده نباید در کنار فرد مجازات شود؛ اما متأسفانه خانواده ها نیز در این میان با بی مهری ها و ندانم کاری های ما مجازات می شوند؛ شاید چه بسا مجازاتی سخت تر از آن فرد زندانی در زندان.

اصغر جهانگیر رئیس سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور در اولین نشست تخصصی مدیران کل ستادی و استانی این سازمان، گفته بود، متأسفانه هنوز نگاه مردم و جامعه بگونه ای است که اگر کسی وارد محیط زندان بشود، آسیب آن بیشتر متوجه خانواده زندانی است. با وجود همه کمک هایی که نهادهای مانند انجمن های حمایت انجام می دهند، هنوز این نوع نگاه موجب طرد اجتماعی خانواده زندانی و زمینه ساز بروز جرم در بین آنها می شود. این مقام ارشد قضایی، نگاه به زندانی به عنوان یک انسان آسیب دیده را مستلزم نوعی نگرش حمایتی دانست و گفت: این نوع نگاه باید در همه ما وجود داشته باشد.

یادم نمی رود وقتی برای دیدار با یک خانواده زندانی به منزل آنان -منزل که چه عرض کنم خرابه ای در جنوب شهر ری- رفتیم، همسر زندانی می گفت: خوش به حال همسرم که در زندان است، غذای آماده، جای خواب آماده، جایی که در زمستان گرم است و در تابستان خنک؛ اما من چی؟ اینجا نه سقف مناسبی برای زندگی کردن داریم، نه

سعيدة اسديان

معجزه زندگی دیگران باشید تا روزی معجزه زندگی تو شوند

مواد مخدر به زندان افتاده بود، دخترک ۸ ساله‌ای که پدرش برای مصرف مواد مخدر تلویزیون خانه را که تنها سرگرمی این فرشته کوچک بود فروخت تا ملیسا تنها تر شود و بیشتر از قبل سکوت کند.

هرچه فکر کردم دیدم خیلی جاها نمی‌توان خندید، وقتی مادر خانواده به دلیل هزینه‌های سنگین، ۵ ماه شیمی درمانی نرفته باشد... وقتی خوردن میوه برای کودکی تبدیل به آرزو شده باشد... وقتی پسری در اوج سنین نوجوانی با کوهی از مشکلات مواجه شود و رو به رویت اشک بریزد... وقتی مادری دستت را بگیرد و بگوید «تنهایم نگذار، من غیر از خدای سجاد کسی را ندارم». تمام این تلخی‌ها وقتی بیشتر می‌شود که می‌بینی خیلی‌ها چشم بر وجدان خود بسته‌اند و چنان گوش خود را با پنبه‌های بی‌غیرتی پر کرده‌اند که هرگز صدای ناله این خانواده‌ها را نمی‌شنود. تمام این‌ها را که کنار هم بگذاری می‌بینی این‌دست خانواده‌ها هرچقدر هم به مشکلات زندگی‌شان لبخند بزنند باز هم دردی از آن‌ها دوا نمی‌شود، دواي درد يك زني كه هر روز با نان و تخم مرغ شکم بچه‌هایش را سیر می‌کند خنده نیست، دواي درد دختر خردسالی که به دلیل بی‌پولی در شرف ترک تحصیل است لبخند نیست، دواي درد پسر بچه‌ای که به دلیل مشکلات مالی توان درمان چشم‌هایش را ندارد و به مرز نابینایی رسیده خنده نیست! من با ایمان خود می‌گویم و به این حرف باور دارم که اگر معجزه زندگی دیگران باشی، اگر بی‌قرار باشی برای شادی ساختن در زندگی انسان‌ها، اگر دست‌های خدا باشی برای برآوردن رویای انسان دیگری جز خودت، اگر ختنی و بی تفاوت نباشی و وقتی دیدی کسی گره‌ای دارد و تو راهش را می‌دانی دریغ نکنی، یعنی تو معجزه زندگی دیگران شده‌ای و این قانون کائنات است که اگر معجزه زندگی دیگران باشی بی شک کسی معجزه زندگی تو خواهد شد.

من این را با تمام وجود در زندگی شخصی‌ام لمس کرده‌ام که هرچا بنا بر وظیفه انسانی دستی را گرفتم یا صدای درد و غصه‌های خانواده‌ای را با قلم به گوش دیگران رساندم خدا آنجا برایم حسابی جدا باز کرد. ای کاش در این میدان، کسانی که مسئول هستند و در قبال این خانواده‌ها وظیفه‌ای دارند چشم بر هم نگذارند و آخرت خود را به این دنیای فانی ن فروشند. حرف آخر من از حضرت علی (ع) خطاب به تمام مسئولانی است که این خانواده‌ها را فراموش کرده‌اند: «فریفته چه هستید؟ حال آنکه از این زمین پر طول و عرض خدا، تنها قطعه‌ای به شما خواهد رسید که با گونه‌ای خاک آلود بر آن خواهید خفت!»

زیر آسمان شهر من خانواده‌هایی زندگی می‌کنند که بار گناهی ناکرده را به دوش می‌کشند، بار گناهی که یک نفر مرتکب شده و حالا باید چند نفر تاوان آن را بدهند. تاوانی که امروز زندگی را به کام فرزندان یک خانواده تلخ کرده، فرزندان که بی‌گناه و بی‌خبر از کارهای پدریا مادر خود، چشم برجھانی تیره باز کرده‌اند و سال‌ها طول خواهد کشید تا با پشت سر گذاشتن این سختی‌ها روزهای عادی و طبیعی زندگی خود را آغاز کنند.

در گوشه و کنار شهر من خانواده‌هایی هستند که که دود اشتباه سرپرست خانواده‌شان اشک را مهمان خانه‌شان کرده، خانواده‌هایی که نگاهشان آنقدر پر درد و سنگین است که وقتی چشم در چشم‌شان می‌دوزی بغض می‌کنی از این همه بی‌رحمی دنیا... اینجا، در لای خيابان‌های دود و دم گرفته پایتخت خانواده‌هایی زندگی می‌کنند که نه می‌دانند توافق هسته‌ای چیست و نه امضای پای آن را سند خوشبختی خود می‌دانند.

کودکانی که یک شبه زیر بار تجربه‌های شوم و زود هنگام زندگی استخوان ترکانده‌اند و وقتی پای حرف‌هایشان می‌نشیند قدرت کلامشان جادویت می‌کند. اینجا در بهاری‌ترین فصل سال هم که باشی زندگی‌هایی را می‌بینی که تنها و تنها به دلیل یک اشتباه، یک اقدام عجولانه یا یک وسوسه ناگهانی از سوی سرپرست خانواده، به خزانی دردناک تبدیل شده است. در طول ۷ سال حضورم در عرصه خبر و به تناسب حوزه کاری و ارتباط با زندان و زندانی، با خانواده‌هایی آشنا شدم که قصه زندگی هرکدامشان شاهنامه‌ای از دردها و بی‌پناهی‌ها بوده است، کودکانی که گاه تا مرز افسردگی پیش رفته‌اند و اگر حمایت‌های خیرین، پیگیری‌های خبرنگاران و انجمن حمایت از زندانیان نبود، در آینده خود باید به غیرت نداشته خیلی‌ها می‌خندیدند! چند شب پیش که در برنامه خندوانه تلاش مجری برنامه را برای نقش بستن لبخند بر لبان مخاطبان می‌دیدم ناخودآگاه به یاد دخترکی افتادم که پدرش به دلیل حمل

به گزارش خبرنگار مهر حامی؛ حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و توزیع سبد غذایی و مایحتاج نوری نیازمندان و خانواده‌های بی‌سرپرست و بدسرپرست یکی از برنامه‌های جمعیت هلال احمر بویژه سازمان داوطلبان است که در سال‌های گذشته به نام فرشتگان رحمت فعال بوده است.

حمایت از خانواده زندانیان هم از جمله برنامه این جمعیت است که فرحناز رافع در گفتگو با خبرنگار حامی درباره آن می‌گوید: در سال گذشته حدود ۲۹۵ هزار و ۵۴۰ تن از خانواده زندانیان نیازمند که ناخواسته دچار سخت‌ترین وضعیت معیشتی شده‌اند، در حد توان و قدرت خیرین و داوطلبان تحت حمایت انواع کمک‌های خدماتی، اجتماعی و فرهنگی، بهداشتی و درمانی و توزیع چندین نوبت سبد کالا قرار گرفتند.

رافع معتقد است: متأسفانه به دلیل معضلات و مشکلات اقتصادی امروز خانواده زندانیان نیازمند در معرض تهدیدات و آسیب‌های اجتماعی و اخلاقی قرار دارند و کمک خیرین و حمایت مسئولین از خانواده زندانیان مصداق کامل انفاق محسوب می‌شود.

رئیس سازمان داوطلبان هلال احمر کشور حمایت از خانواده زندانیان نیازمند را بهترین و واجب‌ترین نوع عمل خیر در بین اعمال خیر و عام‌المنفعه می‌داند و می‌گوید: نظام واکنش اجتماعی در جمعیت هلال احمر، امروز بدنبال تامین حداکثری خیر عمومی و کاهش آسیب‌های اجتماعی است، بنابراین از آنجایی که خانواده زندانیان قربانیانی هستند که پس از به زندان افتادن سرپرست آنها از کمترین حمایت برخوردار بوده و با آسیب‌های مختلفی روبرو می‌شوند. آثار و تبعات کیفر زندان، بر خانواده زندانی بیشتر از خود زندانی است و این معضل، دوباره آسیب را به جامعه سرریز می‌کند و نهایتاً هزینه‌های هنگفت روی دست بیت‌المال می‌گذارد.

به گفته رافع فروپاشی خانواده‌ها، رشد چشمگیر طلاق، ترک تحصیل فرزندان، ناهنجاری‌های اجتماعی و روانی و فساد اخلاقی، گرایش اعضای خانواده به مشاغل کاذب، تکدی‌گری و افزوده شدن صدها آسیب دیگر در این مرداب جرم خیز از عوارض عدم حمایت از این خانواده‌هاست.

فرحناز رافع؛ رئیس سازمان داوطلبان هلال احمر کشور

گفتگو

بهره مندی ۲۹۵ هزار نفر از خانواده زندانیان از خدمات داوطلبانه هلال احمر

در جشن تولد دوقولوه‌های یک خانواده زندانی در خبرگزاری مهر حضور یافت و لوازم خانه این خانواده زندانی را تامین کرد. همچنین در ماه رمضان سال گذشته هم همراه با معاون اول قوه قضائیه با حضور در خانه یک خانواده زندانی بخشی از هزینه های زندگی این خانواده زندانی را تامین کرد. هرچند هلال احمر بیشتر ماموریت‌های برون مرزی در ارائه خدمات داوطلبانه را برعهده دارد اما درخواست نیازمندان و خانواده زندانیان از تمامی دستگاه های حمایتی و عام المنفعه موجب شده تا در میان صفوف نیازمندان جامعه پشت درهای هلال احمر خانواده زندانیان هم قرار داشته باشند. رافع معتقد است باید کار ریشه ای انجام داد و آن هم اشتغال فوری و توانمند سازی خانواده زندانیان است که البته نیازمند تامین اعتبار و نگاه ویژه دولت و دستگاه های مرتبط در این مورد است.

رئیس سازمان داوطلبان هلال احمر اعلام آمادگی کرد که می تواند در کنار انجمن حمایت زندانیان مرکز خدمات داوطلبانه و تجربیات آن سازمان را در اختیار این انجمن قرار داده تا بهترین شکل و شیوه خدمات به خانواده زندانیان نیازمند ارائه شود.

وی می گوید: خیرین و داوطلبان جمعیت هلال احمر با اجرای برنامه های آموزشی متعدد پیشگیری از بیماری های ناشی از مواد مخدر، پروژه های داوطلبی، توانمندسازی و کارآفرینی خانواده های بد سرپرست و بی سرپرست، برنامه های همای رحمت و فرشتگان رحمت (ویژه اهدای سبدهای غذایی و مایحتاج ضروری در ایام ماه مبارک رمضان و نوروز) و همچنین برنامه پنجره های امید (حمایت از سلامت و کرامت نیازمندان) حمایت و کمک به خانواده زندانیان محروم را در اولویت امور خیر خود قرار داده اند و در طول سال این قشر را از حمایت‌هایشان منتفع می کنند.

رئیس سازمان داوطلبان هلال احمر تاکید می کند: ملاک عمل ما فقط کمک به خانواده‌های نیازمند زندانی است، البته کمک های مردمی بخشی از مشکلات این قشر نیازمند را که جزو آسیب پذیرترین اقشار جامعه هستند، مرتفع میکند. اما وراي آن، خط مشی گذاری ها باید چنان سامان پذیرد که با آموزش های همگانی، جمعیت زندانیان کاهش یافته، همچنین خانواده ها تحت پوشش چتر تامینی-حمایتی قرار گیرند.

فرحناز رافع رئیس سازمان داوطلبان هلال احمر سال گذشته

گفتگو با دو آسیب شناس اجتماعی

به گزارش خبرنگار مهر حامی؛ «مقام معظم رهبری» از سال ۱۳۶۰ تا کنون یعنی طی ۳۵ سال موضوع مهم سبک زندگی اسلامی را در ۴۸ بیان مفصل، توصیه، توضیح و هشدار دادند و برای آن نقشه راه ترسیم کردند؛ رهبر معظم انقلاب در یکی از بیانات خود در بیست و سوم مهر ماه ۱۳۹۱ به تفصیل مردم و مسئولان را مورد خطاب قرار دادند و فرمودند: چرا در برخی از بخش های کشورهای تعلق زیاد است؟ چرا در برخی از بخش های کشورمان روی آوردن جوان ها به مواد مخدر زیاد است؟ الگوی تفریح سالم چیست؟ نوع معماری در جامعه ما چگونه است؟ ببینید چقدر این مسائل متنوع و فراگیر همه بخش های زندگی، داخل در این مقوله سبک زندگی است؛ در این بخش اصلی و حقیقی و واقعی تمدن، که رفتارهای ماست در بین ما دروغ چقدر رواج دارد؟ علت پرخاشگری و بی صبری و ناپردباری در میان بعضی از ماها چیست؟ حقوق افراد را چقدر مراعات می کنیم؟ در رسانه ها چقدر مراعات می شود؟ چقدر به قانون احترام می کنیم؟ وجدان کاری در جامعه چقدر وجود دارد؟ انضباط اجتماعی در جامعه چقدر وجود دارد؟ این آسیب است.

ایشان فرمودند: چه کنیم که ریشه ربا در جامعه قطع شود؟ چه کنیم که حق همسر - حق زن، حق فرزندان رعایت شود؟ چه کنیم که طلاق و فروپاشی خانواده، آنچنان که در غرب رائج است، در بین ما رواج پیدا نکند؟ چه کنیم که زن در جامعه ما، هم کرامتش حفظ شود و عزت خانوادگی اش محفوظ بماند، هم بتواند وظایف اجتماعی اش را انجام دهد، هم حقوق اجتماعی و خانوادگی اش محفوظ بماند؟ چه کنیم که زن مجبور نباشد بین این چند تا، یکی اش را انتخاب کند؟ اینها جزو مسائل اساسی ماست. اینها بخش های گوناگونی از مسائل سبک زندگی است، و دهها مسئله از این قبیل وجود دارد؛ که بعضی از اینهایی که من گفتم، مهمتر است. این یک فهرستی است از آن چیزهایی که متن تمدن را تشکیل می دهد. قضاوت درباره یک تمدن، مبتنی بر اینهاست.

اگر مشکلاتی که رهبری بیان کردند را موشکافانه نگاه ارزیابی کنیم متوجه می شویم که والدین و در واقع خانواده اولین جایی

بالا رفتن سن
ازدواج، پایین آمدن
میزان ازدواج،
فروریختگی ارزش
ها و بی توجهی به
اعتقادات در جامعه
نشان می دهد میزان
جرم هم نسبت به
سال های گذشته
افزایش یافته است

بزهکاران همواره دارای والدینی بسیار خشن یا بسیار بی توجه به فرزندان بوده اند. کمبود محبت در فرزندان و فحاشی از سوی پدر و مادر هم از دیگر عوامل بروز آسیب های اجتماعی است؛ در واقع خلا عاطفی یکی از عوامل بسیار قوی در سوق دادن کودک و نوجوان به سمت ارتکاب بزهکاری بوده و بنا بر نظر روانشناسان، کودکانی که مورد بی مهری والدین قرار می گیرند شروع به سرقت و یا آزار و اذیت دیگران می کنند.

در میان همه این عوامل نباید نقش بزرگ مادری را فراموش کرد؛ نوازش، محبت، و مراقبت همه جانبه ای که مادر برای فرزند دارد از هر تربیتی بالاتر است، آنچه آن زندگی در پرورشگاه و موسسه ها برای کودکان در جامعه ما به معنای فقدان کامل کانون خانوادگی است. از این نقش بگذریم به رکن نظام خانواده، یعنی پدر می رسیم، حضور پدر در جمع اعضای خانواده تاثیر غیر قابل انکاری در روحیه فرزندان باقی می گذارد که نتیجه آن را در تعالی و رشد فرزندان آشکارا می بینیم. خانواده ای از مدیریت صحیح و حضور پدر برخوردار نباشد نظم، انسجام و اساس آن از بین رفته

است که شخص با آن مواجه است، به بیانی دیگر خانواده کوچک ترین واحد اجتماعی است اما این نهاد خیلی کوچک، هسته اصلی جامعه و پایه و بنای هر اجتماع بزرگ بوده و از مهمترین نهادهای موجود در جامعه انسانی است؛ و اگر نتوانیم پایه های خانواده را محکم و استوار بنا کنیم در این صورت شاهد بروز آسیب ها و ناهنجاری ها در خانواده ها خواهیم بود. خانواده آسیب پذیرترین گروه در برابر آسیب های اجتماعی است، به طوری که اکثر مشکلات و آسیب ها ابتدا در خانواده ها بروز پیدا می کند و در صورت عدم پیشگیری و برخورد ناصحیح با آن ها، به درون جامعه هم نفوذ می کند و در این شرایط دشوار، دیگر نمی توان به راحتی مشکلات و آسیب ها را کنترل کرد.

خانواده و عوامل بروز آسیب های اجتماعی؛ لطفا سیگار نکشید!

حالا خانواده ای را در نظر بگیرید که یکی از والدین آن اعتیاد داشته باشد، به طور قطع این آسیب به اعضای دیگر خانواده هم منتقل می شود و آن ها را گریبانگیر خواهد کرد. وقتی در خانواده مواد مخدر وارد شود و مورد مصرف و توزیع یکی از اعضا قرار گرفت، سرنوشت کودکان و نوجوانان آن در معرض تهدید جدی و جدیدی قرار می گیرد، گاهی والدین برای حفظ خانواده و جلوگیری از فروپاشی آن اعضا را به مشارکت در مصرف و توزیع مواد وا می دارند. فرض کنید والدین یک خانواده مرتب فرزندان را مورد خشونت و سختگیری بی جا قرار دهند، یا بر عکس بی تفاوت و بی توجه به فرزندان باشند، فرزندان در معرض این نوع نگرش اجتماعی قرار گرفته و آلوده خواهند شد؛ به تعبیری دیگر

احکام قضایی می تواند پیوست خانواده زندانی داشته باشد

دنیای ما از جمله ایران باحاشیه های این نوع کیفرها مواجه است که یکی از آن ها خانواده زندانی است، خانواده ای که سرپرست آن به هر دلیلی باید تقاضای جرمی که مرتکب شده را در زندان پس دهد. این جامعه شناس توضیح می دهد: خانواده زندانی امنیت اقتصادی اش را از دست داده و امنیت اجتماعی او هم دچار خدشه می شود؛ از طرفی تمام افرادی که از زندانی شدن سرپرست باخبر می شوند با خانواده او قطع رابطه می کنند؛

اینجاست که این خانواده ها دچار آسیب عدم حمایت عاطفی می شوند. شریفی یزدی با اشاره به تحقیقات جامعه شناسان ایران و جهان ادامه می دهد: ابتلا به انواع بیماری و اختلالات روانی بر اثر فشار اجتماعی و نوع طعنه هایی که در مدرسه به دانش آموز خانواده زندانی می دهد مسئله دیگری است که در آینده باعث فقدان امنیت اخلاقی می شود، در نتیجه فرزندان و یا همسر چنین فردی یله و رها شده و در معرض انواع آسیب های اجتماعی قرار می گیرند.

این چرخه معیوب آسیب هم در ادامه باعث باز تولید آسیب در جامعه می شود، یعنی اگر مرد به جرم قاچاق، اعتیاد و یا دزدی زندانی است فرزند و همسر او هم میتواند این مسیر را در پیش بگیرد، درست است براساس قانون و قاعده عقل باید چنین مجرمی زندانی شود و کیفر ببیند اما چرخه بزرگی از آسیب های بالقوه و بالفعل ایجاد می شود که در بسیاری از موارد از آن ها آگاه نیستیم.

این جامعه شناس راه برون رفت از آسیب های اجتماعی در خانواده زندانیان را بالا بردن سطح آگاهی جامعه می داند و اعتقاد دارد: دانش عمومی را باید به گونه ای بالا ببریم که

**باید آگاهی
جامعه را بالا برد
تا در برخورد با
خانواده زندانیان
آنها را طرد و
حذف نکنند**

و انواع آسیب ها در انتظار اعضا است. حالا خانواده ای را در نظر بگیرید که سرپرست آن (پدر) به هر دلیلی در زندان است، در نگاه اول جرمی اتفاق افتاده که باید تاوان آن پرداخت شود و در نگاه دوم دیگر نان آور و مدیر خانه حضور ندارد! بنابراین مادر می ماند و فرزندان کوچک و بزرگی که هر کدام نیازهای مخصوص به خود را دارند، مادر می ماند و سیر کردن شکم کودکانش، مادر می ماند و اجاره خانه، تحکیم خانواده، تحصیل بچه ها، مادر می ماند و هزار مشکل بزرگ و کوچک..

آمارها و کارشناسان از افزایش استرس در خانواده زندانیان سخن می گویند. بنابراین ما ابتدا با خانواده ای سرشار از استرس روبه رو می شویم که تعداد آن ها بیش از ۲۰۰ هزار نفر در کشور است که ۱۰۰ هزار نفر از آنان زیر خط فقر قرار دارند، به بیانی دیگر ۱۰۰ هزار خانواده زندانی مشکل مالی دارند که این خود زمینه بسیاری از آسیب های دیگر از جمله وابستگی به مواد مخدر (آمارها نشان می دهد ۸۰ درصد زندانیان کشور مستقیما یا با واسطه به جرم مواد مخدر وارد زندان می شوند؛ وابستگی به مواد مخدر، محرک و توهم زا در میان خانواده آن ها بسیار زیاد است) سرقت، فقر، بیکاری (۶۰ درصد خانواده های زندانی بیکار هستند) خشونت، ترک تحصیل فرزندان و رفتارهای جنسی پرخطر (تن فروشی در زنان) است.

از دست رفتن امنیت اقتصادی و وحشت نبود امنیت اجتماعی

دکتر علیرضا شریفی یزدی جامعه شناس در گفتگو با خبرنگار مهر حامی درباره وضعیت خانواده زندانیان پس از زندانی شدن سرپرست می گوید: وقتی صحبت از زندان می کنیم درباره فردی صحبت می کنیم که در جامعه دچار مشکلاتی است که ما برای جلوگیری از تکرار مشکلات باید ابتدا خود فرد را تنبیه کنیم و دوم جامعه را از آسیب های بیشتر مصون بداریم. اغلب برای تنبیه مجرم به شکل مناسبی عمل می کنیم به این معنا که طبق قانون مجرم، جرمی را مرتکب شده، پس باید زندانی شده و اصلاح شود، اما خارج از این داستان، تمام

در هر ساعت ۱۹ طلاق در کشور رخ می دهد

او می گوید: بیش از ۵ سال است که میزان آسیب های اجتماعی افزایش یافته و عواملی همچون بیکاری، گرانی، تورم، بالا رفتن خط فقر و هزینه های زندگی در آن اثر مستقیم و غیر مستقیم دارد. این استاد دانشگاه با اشاره به آمارها و تحقیقات جامعه شناسان در بررسی آسیب های اجتماعی معتقد است: ارزش ها و هنجارهایی که معرف یک جامعه پویا و مطلوب است زیر پا گذاشته شده و میزان طلاق در میان جوانان افزایش یافته است، در برخی شهر های کشور مثل البرز از هر ۳,۵ ازدواج یک طلاق اتفاق می افتد به تعبیری دیگر در هر ساعت ۱۹ طلاق انجام می شود که آسیب بزرگی برای جامعه است. بالا رفتن سن ازدواج، پایین آمدن میزان ازدواج، فروریختگی ارزش ها و بی توجهی به اعتقادات در جامعه نشان می دهد میزان جرم هم نسبت به سال های گذشته افزایش یافته و مسئولان باید حساس شوند و کاری بکنند. این جامعه شناس در ادامه به نقش و حضور پدر و یا سرپرست خانواده اشاره می کند و توضیح می دهد: اقتدار پدر در خانواده از نظر نظم و انضباط و موفقیت فرزندان در آینده بسیار بالا و اثر گذار است، به همین دلیل است که بسیاری از جوامع پدر را روح خانواده می دانند که اگر نباشد و یا به هر دلیلی زندانی شود اثرات بسیار بد و در مواردی غیر قابل جبران برای خانواده و جامعه می گذارد.

من مخالف زندانی کردن تمام مجرمان هستم

اختلالات روحی و روانی، مشکلات اجتماعی و فرهنگی هر کدام برای برهم زدن زندگی فرزندان و مادر خانواده بس است، به همین دلیل است که من با زندانی کردن مجرم مخالف هستم و معتقدم برای زندانی باید امکانات آموزشی، تربیتی و کار در خانه در نظر گرفته شود، هیچ می دانید اگر خانواده زندانی اهل یک شهر کوچک باشند به دلیل انگشت نما شدن نابود می شوند؟ اگر چه جرم یک اقدام فردی محسوب می شود، اما آثار پیرامون آن مجموعه ای از عناصر انسانی را درگیر می کند، ابتدا رخداد جرم به واسطه نوع وقوع آن باعث جریحه دار شدن وجدان عمومی می شود و در وقوع یک جرم تنها مجرم متضرر نمی شود بلکه همه حامیان و خویشاوندان و بستگان و جامعه تحت تاثیر قرار می گیرند، نکته ای قرایی مقدم درباره راه حل آن می گوید: حمایت از خانواده زندانیان باید دستور کار دولت، قوه قضائیه وزارت کار و رفاه اجتماعی و سازمان هایی همچون کمیته امداد و بهزیستی قرار گیرد، چرا که قانون اساسی هم حمایت از خانواده زندانیان را مورد تاکید قرار داده است. بهتر است به مشکلات خانواده های زندانیان رسیدگی شود و به جای افزایش زندانیان شاهد کاهش تعداد زندانیان در سطح جامعه باشیم.

مردم در برخورد با خانواده زندانی، آن ها را طرد یا حذف نکرده و با دیده تردید و قضاوت عجولانه به آن ها نگاه نکنند. در مرحله دوم ان جی او و سازمان های مردم نهاد را باید فعال و حساس کرد تا به کمک خانواده زندانی بشتابند و برای جلوگیری از بازتولید جرم و آسیب در جامعه تلاش کنند.

به گفته دکتر شریفی یزدی حساسیت عموم مردم و این سازمان ها نگاه قانونگذاران و مسئولان را واقع بینانه تر می کند؛ قوه قضائیه هم باید قابلیت انعطاف داشته و انواع تنبیه را به جای زندان در نظر بگیرد. به طوری که هم از تعداد زندانیان در جامعه کم شود و هم راهی برای تکرار جرم از سوی زندانی وجود نداشته باشد.

این جامعه شناس همچنین پیشنهاد کرد: قوه قضائیه و سازمان مربوطه باید پس از زندانی کردن سرپرست خانواده مکلف باشد تا پیوستی به حکم او بزند مبنی بر اینکه تکلیف خانواده پس از زندانی شدن او چه می شود؟ آیا این دستگاه می داند خانواده زندانی چه افرادی هستند؟ چند فرزند دارند؟ هزینه های اقتصادی، مسائل عاطفی و اجتماعی آن ها چگونه حل خواهد شد؟ این پیوستی اجباری در بسیاری از کشور های جهان وجود دارد.

گاهی همسر و فرزندان پس از زندانی شدن سرپرست خانواده با افراد و مکان هایی ارتباط می گیرند که جرم خیز است؛

نکته ای که امان الله قرایی مقدم جامعه شناس و استاد دانشگاه در گفتگو با خبرنگار «مهر حامی» می گوید: وقتی سرپرست خانواده و نان آور خانواده را به زندان می برند، در واقع خانواده او را هم به زندان برده اند، چرا که هم آبروی خانواده از میان می رود (به واسطه برچسب زندانی) و هم منزلت اجتماعی دختر و پسر خانواده به شدت پائین آمده و در آینده برای ازدواج آن ها مشکل پیش می آید، برخی مواقع مادر خانواده هم به دلیل سرگردانی و مشکل مالی به فساد کشیده شده و در مواردی دختر خود را برای خرج زندگی اش در اختیار مردان قرار می دهد و به اصطلاح قواد می شود.

مادر خانه داری

که چرم دوز

حرفه ای شد

روایت همسر یک زندانی که کار آفرین شد

۱۵ میلیون وام گرفتیم، وارد مشاغل خانگی شدم

فرزند پسر که یکی سرباز است و دیگری هم فعلا به دنبال کار می‌گردد. پدر خانواده هم به دلیل ورشکستگی و بدهی با شاکی خصوصی ۵ سالی است که محبوس شده و حالا تمام بار زندگی بر دوش مادر است.

مادر می‌گوید: ما خانه، ویلا، ماشین، سرمایه و همه چی داشتیم اما حالا هیچ... وقتی همسرم به زندان رفت خواستم خودم کار کنم چون هزینه‌های زندگی در تهران بالاست. در این ۵ سال با کمک انجمن حمایت و کمیته امداد و شهرداری توانستم در کلاس‌های مختلف مهارت آموزی شرکت کنم. از سفالگری تا هنرهای دستی اما موفق‌ترین کلاس‌ها چرم دوزی بود. در هر حال فشارهای عصبی از زندانی شدن همسرم و بیکاری و بی‌پولی همه دست به دست هم داده بود تا استرس بیشتری داشته باشم اما مصمم شدن تا حرفه‌ای درست یاد بگیرم. با کمک هزینه‌های زندگی از سوی انجمن حمایت حدود ۲ سال آموزش‌های چرم دوزی را یاد گرفتیم و بعد با سرمایه ۱۵ میلیونی به صورت وام اشتغال از سوی کمیته امداد با ماهانه ۳۰۰ هزار تومان قسط بالاخره با کمک خواهرم کارگاه کوچک چرم دوزی را در یکی از اتاق‌های خانه راه انداختیم. بازارکار ما هم غرفه‌های شهرداری، جشن رمضان، بازارهای خیریه بود و تمام پول وام را صرف خرید چرم کردم.

سیمین خانم می‌گوید: همسرم رای باز است و ۲ روز در هفته به خانه می‌آید و از اینکه من وارد این کار شدم خیلی خوشحال شد و گفت: کاش زمانی که خودم بیرون بودم وارد حرفه می‌شدید. از خانم لسانی سوال کردم آیا امروز خودتان هم آموزش می‌دهید؟ گفت: بله به سایر خانواده زندانیان هم آموزش داده‌ام اما یکی از بزرگترین مشکلاتی که داریم بازار کار است. حقیقت را بخواهید بلد نیستیم کیفیت‌هایی که دست دوز می‌کنیم وارد بازار کنیم چراکه مغازه دارها کالا را امانی می‌خواهند و باید چند ماه منتظر برگشت پول شویم. با این حال با همین بازارچه‌ها ماهانه من و خواهرم هر کدام ۱,۵ میلیون تومان درآمد داریم.

کارآفرین امروز می‌گوید: علاقه داریم کارمان توسعه پیدا

قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی در سال ۱۳۹۰ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید که بر اساس آن اگر اشخاصی فعالیت‌های منطبق بر تعریف این مشاغل را داشته باشند به عنوان پشتیبان چند نفر از زیر پوشش قرار داده و در منزل مشغول کار کنند تا سقف یک میلیارد ریال تسهیلات قرض الحسنه می‌گیرند. خوشبختانه با توجه به تاکید مقام معظم رهبری در سال‌های اخیر مبنی بر حمایت و پشتیبانی از تولیدات داخلی و لزوم توجه ویژه به اقتصاد مقاومتی، مشاغل خانگی می‌توانند به عنوان تکیه گاهی برای این دو بخش عمل کرده و علاوه بر مزایای کلان آن به درآمدزایی و استقلال خانواده هم کمک کنند.

یکی از مسائل جدی در هنگام تدوین برنامه‌های توسعه به ویژه در حوزه فرابخشی اشتغال بحث سرمایه‌گذاری مورد نیاز برای ایجاد یک فرصت شغلی در کل اقتصاد و همچنین به تفکیک فعالیت‌های اقتصادی است. با توجه به بررسی‌ها حدود ۲۵ درصد از شاغلان خانگی، قبل از تصدی شغل خانگی فعلی، بیکار بوده‌اند و شاغل جدید تلقی می‌شوند. با تعمیم این نسبت به کل افراد دارای مجوز شغل خانگی که از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۳ در سامانه مشاغل خانگی ثبت شده‌اند، ۱,۲۰۰ میلیون نفر و احتساب مجموع تسهیلات پرداختی توسط دولت به میزان ۲۲۱۹۲ میلیارد ریال، به طور متوسط برای ایجاد هر شغل جدید ۷۰ میلیون ریال توسط دولت تسهیلات پرداخت شده است. با توجه به اینکه تسهیلات اعطایی از سوی دولت بخشی از سرمایه‌گذاری کل در ایجاد شغل در طرح‌های اقتصادی بوده و اغلب قریب به ۳۰ درصد کل سرمایه‌گذاری لازم را شامل می‌شود، با در نظر گرفتن سهم آورده افراد متقاضی شغل خانگی، می‌توان گفت سرمایه لازم برای راه‌اندازی یک شغل خانگی ۲۰۰ میلیون ریال برآورد می‌شود.

محاسبه و پیش‌بینی سرمایه مورد نیاز برای ایجاد یک فرصت شغلی در سال ۹۴ در کل کشور نشان می‌دهد، سرمایه سرانه مورد نیاز برای ایجاد یک فرصت شغلی، ۲۰۳۲ میلیون ریال بوده است که این سرانه در هر یک از فعالیت‌های اقتصادی متفاوت است. بنابراین با توجه به سرانه بالای یک شغل در کشور به نظر می‌رسد در این برهه از زمان با توجه به رکود اقتصادی حاکم در کشور، سیاست‌های حمایتی از کسب و کارهای خرد به ویژه طرح "ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی" در ایجاد اشتغال جدید نتیجه بخش خواهد بود.

بر اساس این گزارش خانواده زندانیان را می‌توان از مهمترین اولویت‌های مشاغل خانگی عنوان کرد چراکه پس از زندانی شدن سرپرست خانواده برای حفظ کیان خانواده و جلوگیری از آسیب‌های اجتماعی و یا وقوع جرم باید خانواده مشغول به انجام حرفه و شغل فوری با درآمد شوند.

در میان خانواده‌های زندانیانی که در مشاغل خانگی فعال هستند به سراغ خانم لسانی رفتیم. مادری ۵۸ ساله با ۲

مدعی هستم می توانم کیف چرمی صادر کنم

با ۵۰ میلیون تومان

مشاور تبلیغاتی و مشاور بازریابی نداریم

کند اما همین توسعه یعنی اینکه یک فردی که شغل خانگی دارد باید از سوی کمیته امداد یا انجمن و دولت مشاور تبلیغاتی و مشاور بازریابی هم داشته باشند و همین مشاوره ها خیلی کارما را رونق داده و موجب توسعه کار می شود.

آنها اطلاعی از مجوزکار و اینکه حتی می توانند صنایع دست دوز چرمی خود را با نام تجاری و علامت تجاری مخصوص خود عرضه کنند نداشتند. یا اینکه نمی دانستند اگر به مددجویان کمیته امداد آموزش داده و آنها را در کارگاه خود مشارکت دهند تسهیلات می گیرند. اما نکته جالب قیمت های فروش محصولات چرمی آنها بود. مثلا یک کیف زنانه که در خیابان فردوسی تهران ۲۵۰ تا ۳۰۰ هزار تومان قیمت دارد آنها بین ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار تومان می فروختند. یا کیف جیبی مردانه تمام چرم دست دوز حدود ۴۵ تا ۵۰ هزار تومان بود.

از نوسانات قیمت چرم در بازار گلایه داشتند و اینکه چندین نوع چرم گاو در بازار است که باید بهترین را برای کار انتخاب کنید. سوال کردم: چرا کارگاه در بیرون از خانه ندارید؟ گفتند: موضوع همان سرمایه است. قطعا اگر کارگاه بیرون باشد بهتر می توانیم هم خودمان کار کنیم و هم سایر مددجویان را هم مشارکت دهیم. الان هم خانه خواهرم در یکی از اتاق ها کار می کنیم که مزاحم بقیه خانواده است. حساب و کتاب دست خواهر خانم لسانی بود و در ۵ سال مشارکت هم اختلاف نظری پیدا نکرده بودند. می گفت: یک بار دفتر یکی از شهرداران تهران رفتیم و گفتیم برای نوروز به جای کارت هدیه محصولات ما را به کارکنانان هدیه بدهید که جوابی ندادند. اما واقعیت این است که ما در مرحله ای هستیم که ادعا می کنیم می توانیم محصولاتمان را صادر کنیم اما همه اینها نیاز به اعتماد و تسهیلات دیده شدن از سوی دولت دارد.

هرچند در این شغل دست هم زیاد شده اما توکل به خدا می توانیم. سیمین خانم کمی هم از مشکلات زندگی اش گفت و از خیرین خواست تا با کمک ۵۰ میلیون تومانی شرایط آزادی همسرش را مهیا کنند. گفت که اگر این ۵۰ میلیون را بدهیم با ماهی ۱ میلیون قسط همسرم آزاد می شود که خودش هم کار می کند.

من همسرم آزاد می شود

وکیل پایه یک دادگستری

محمد رضا زمانی درمزاری

حقوق خانواده زندانیان در نظام حقوقی ایران و اسناد بین المللی

و حق برخورداری همه افراد ملت، اعم از زن و مرد در حمایت از قانون (اصل ۲۰)، ممنوعیت «هتک حرمت و حیثیت کسی که به حکم قانون دستگیر، بازداشت، زندانی یا تبعید شده، به هر صورت که باشد...» (برابر اصل ۳۷) با تضمین مجازات قانونی مترتب بر عدم رعایت آن طبق ماده ۵۷۰ قانون مجازات اسلامی و منع هر گونه توهین مقرر در ماده ۶۰۸ آن قانون و نیز دیگر اصول اساسی متضمن حقوق ملت، به ترتیب مقرر در فصل سوم آن قانون، از زمره حقوقی است که مشمول زندانیان و خانواده های آنها نیز خواهد شد و نمی توان و نباید قائل به تمایز بین آنها و سایر مردم و شهروندان، برخلاف اصول مزبور و حقوق اساسی و شهروندی آنها بود. حقوق خانواده در قوانین عادی: حقوق خانواده و قوانین مرتبط با آن، علاوه بر قانون اساسی، در قوانین عادی و موضوعه نیز مورد توجه قانونگذار قرار گرفته است. قوانین مربوط به نهاد خانواده تا قبل از سال ۱۳۴۶ به طور پراکنده، در قوانین مختلف، از جمله، قانون مدنی، قانون اجازه رعایت احوال شخصیه ایرانیان غیرشعبه در محاکم (۱۳۱۲/۴/۳۱)، قانون استخدام کشوری (۱۳۴۵) با اصلاحات بعدی، قانون تامین اجتماعی (۱۳۵۴/۴/۳)، قانون کار (۱۳۶۹/۸/۲۹) با اصلاحات بعدی و... آمده بود؛ اما لزوم توجه بیشتر به نهاد خانواده و ویژگیهای خاص آن، این الزام را برای مقنن به وجود آورد که به طور اختصاصی، به نهاد خانواده پرداخته و با پیش بینی راهکارهای مناسب، تا حد امکان از گسسته شدن این نهاد جلوگیری کرده و معضلات و مشکلات احتمالی را با کمترین هزینه حل و فصل نماید. اولین قانونی که به طور خاص مربوط به نهاد خانواده می شد در سال ۱۳۴۶ با عنوان «قانون حمایت خانواده» به تصویب رسید. قانون مزبور، علیرغم نوآوری ها و دستاوردهای مهم آن، دوام چندانی نیاورد و قانون دیگری با همین عنوان در سال ۱۳۵۳ جایگزین آن گردید. علاوه بر این، ماده واحده قانون اختصاص تعدادی از دادگاههای موجود به دادگاههای موضوع اصل ۲۱ قانون اساسی (دادگاه خانواده)، لایحه قانونی تشکیل دادگاه مدنی خاص مصوب اول مهر ۱۳۵۸، قانون تنظیم خانواده و جمعیت، ۱۳۷۲ با اصلاحات بعدی، قانون اجازه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون حقوق کودک (۱)، ۱۳۷۲/۱۲/۱۱، قانون ثبت احوال (در مواد مرتبط با حقوق خانواده)، جرائم بر ضد تکالیف خانوادگی مقرر در قانون مجازات اسلامی، قانون حمایت از قانون حمایت از خانواده، مصوب ۱۳۹۲، قانون حمایت از کودکان و نوجوانان بی سرپرست و بد سرپرست، ۱۳۹۳ و... از زمره قوانین مرتبط با حقوق خانواده در ایران به شمار می روند (۲)

رویکرد قانونگذار نسبت به حقوق خانواده زندانیان: نظر به اهمیت موضوع خانواده و حقوق خانواده در نظام حقوقی ایران - زندانیان و خانواده های آنها نیز از حقوق اساسی و شهروندی خویش به مانند سایر مردم و شهروندان، به طور مساوی بهره مند بوده و توجه به این مهم، علاوه بر تاکید مقنن، در قالب اساننامه ها، یخشنامه ها و دستورالعمل های متعدد صادره از سوی قوه قضائیه، سازمان زندان ها و اقدامات تامینی و تربیتی و دیگر مراجع قانونی ذیربط نیز بدان اشاره و پرداخته شده است.

مسئولیت کیفری ناشی از ارتکاب به جرم نسبت به محکومان جزائی در پرونده های کیفری یا مسئولیت مدنی ناشی از محکومیت های مالی منجر به زندانی شدن محکومین مربوط، سبب جدایی و هدایت زندانیان مزبور از خانواده های آنها و پیدایی پیامدها و مشکلات متعدد و پیدا و پنهانی نسبت به آنها و جامعه می گردد. لزوم توجه به این مهم و بازخوردها و آسیب های احتمالی مترتب بر زندانی شدن محکومین مزبور و حقوق قانونی و بین المللی خانواده های آنها در نظام حقوقی ایران و اسناد بین المللی حقوق بشر، مورد توجه مقنن و تدوین کنندگان قواعد بین المللی مرتبط قرار گرفته است که به اجمال، در این یادداشت بدان خواهیم پرداخت.

خانواده در نظام حقوقی ایران؛ قانون اساسی ج.ا.ا. از بدو تدوین و تصویب آن نسبت به خانواده، دارای رویکرد ارزشی و حمایتی بوده و بر لزوم توجه به حقوق خانواده و حفظ و سلامت آن در اصول متعدد خود تاکید داشته است. برابر مفاد مندرج در مقدمه قانون مزبور: «...خانواده واحد بنیادین جامعه و کانون اصلی رشد و تعالی انسان است و توافقی عقیدتی و آرمائی در تشکیل خانواده که زمینه ساز اصلی حرکت تکاملی و رشد یابنده انسان است، اصل اساسی بوده و فراهم کردن امکانات جهت نیل به این مقصود از وظایف حکومت اسلامی است...». اهداف مقرر در اصول دوم و سوم قانون مزبور، همراه با حقوق اساسی مقرر در اصل ۱۰ این قانون، رویکرد مقنن را نسبت به نهاد خانواده به خوبی آشکار می سازد. براساس این اصل: «از آنجا که خانواده واحد بنیادی جامعه اسلامی است، همه قوانین و مقررات و برنامه ریزیهای مربوط باید در جهت آسان کردن تشکیل خانواده، پاسداری از قداست آن و استواری روابط خانوادگی بر پایه حقوق و اخلاق اسلامی باشد». در همین رابطه نیز به موجب اصل ۲۱ آن قانون؛ دولت موظف است، ضمن تضمین حقوق زن در تمام جهات با رعایت موازین اسلامی، نسبت به ایجاد زمینه های مساعد برای رشد شخصیت زن و احیاء حقوق مادی و معنوی او، حمایت مادران، بالخصوص، در دوران بارداری و حضانت فرزند و حمایت از کودکان بی سرپرست، ایجاد دادگاه صالح برای حفظ کبان و بقای خانواده، ایجاد بیمه خاص بیوگان و زنان سالخورده و بی سرپرست، اعطای قیمومت فرزندان به مادران شایسته در جهت غبطه آنها در صورت نبودن ولی شرعی اقدام نماید.

علاوه بر این، اصل ۳۱ آن قانون، تامین و فراهم آوردن مسکن متناسب با نیاز بعنوان حق هر فرد و خانواده ایرانی و نیز تامین نیازهای اساسی: مسکن، خوراک، پوشاک، بهداشت، درمان، آموزش و پرورش و امکانات لازم برای تشکیل خانواده برای همه طبق بند ۱ اصل ۴۳ آن قانون، از زمره دیگر تکالیف دولت در این رابطه، مقرر شده است. با این وجود، قانون اساسی ضمن توجه به شان و جایگاه مهم خانواده نسبت به حقوق اساسی و شهروندی مردم و شهروندان نیز توجه کرده و در اصول متعدد خویش بر این مهم نیز تاکید داشته است. کرامت و ارزش والای انسان (بند ۶ اصل ۲)، رفع تبعیضات ناروا و ایجاد امکانات عادلانه برای همه و تامین حقوق همه جانبه افراد از زن و مرد (بند های ۹ و ۱۴ اصل ۳)، حق برخورداری مردم ایران از هر قوم و قبیله از حقوق مساوی (اصل ۱۹)

دستگاه های دولتی مرتبط برخی فعالتهای خود را به انجمن واگذار کنند

لاله افتخاری در گفتگو با خبرنگار مهر حامی درباره دغدغه انجمن حمایت زندانیان مرکز می گوید: رسالت این انجمن، حمایت از خانواده هایی است که اگر چه سرپرستشان مجرم است اما آن ها گناهی ندارند؛ انجمن برای حمایت از این خانواده ها قدم های بزرگی بر می دارد اما بودجه کافی ندارد. وی با بیان اینکه انجمن حمایت زندانیان مرکز باید از سوی دستگاه های دولتی حمایت شود، ادامه می دهد: مشکلات اقتصادی، روحی و روانی از طرفی و جای خالی نان آور خانه از یک سو آسیب ها و مشکلات زیادی را باعث می شود که متأسفانه برخی از این فرصت سو استفاده کرده و بهره های ناشایست می برند؛ این مهم مسائل خانواده ها را افزایش می دهد.

عضو هیئت مدیره انجمن حمایت زندانیان مرکز معتقد است: دستگاه های مسئول باید برای حل مشکلات انجمن برنامه ریزی کرده و راهکار ارائه دهند؛ دستگاه های اجرایی و دولتی می توانند با برون سپاری کارها و واگذاری آن ها به انجمن عهد و رسالت خود را به پیش برده و در عین حال کار را به کاردان بسپارند.

به گفته افتخاری برخی وزارت خانه ها ممکن است مسائل آموزشی، مشاوره ای و اقتصادی خود را واگذار کنند و از این طریق فعالیت مراکز

لاله افتخاری؛ بازرسی انجمن و نماینده مجلس شورای اسلامی

گفتگو

حمایتی حمایت و هدفمند می شود. وی می گوید: دولت به شکل های مختلفی می تواند اثر گذار باشد تا هم حجمی از مشکلات خانواده زندانیان کم شده و هم کمکی برای بهبود بخشیدن به مسائل اجتماعی جامعه باشد؛ گاهی اوقات نداشتن طرف مشورت و یا یک حامی خانواده را دچار مشکلات شبیه خود زندانی می کند؛ بنابراین باید دست به کار شد و کاری کرد. برخی کارشناسان و صاحب نظران اعتقاد دارند که انجمن حمایت زندانیان مرکز باید نقش پیشخوان را بازی کند و افراد نیازمند را به مراکز حمایتی دیگری همچون کمیته امداد، سازمان بهزیستی ارجاع دهد که افتخاری درباره آن می گوید: خانواده نیازمند باید بداند مخاطب و حامی او کیست تا دچار سرگردانی نشود؛ بنابراین باید توزیع ماموریت میان دستگاه ها انجام شده و خانواده ها برای پیگیری کارشان به مراکز درست هدایت شوند. وی همچنین معتقد است سازمان هایی همچون اوقاف، سازمان تبلیغات اسلامی هم می توانند از انجمن حمایت خانواده زندانیان مرکز حمایت کنند.

به گزارش خبرنگار مهر حامی؛ ششمین رئیس سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی غلامحسین اسماعیلی است که به مدت ۵ سال ریاست این سازمان را بر عهده داشت. مهمترین اولویت کاری وی در طی این سال ها اجرای برنامه های فرهنگی در زندان ها با محوریت قرآن و نماز و همچنین حاکمیت نظم و انضباط در زندان ها و اصلاح آئین نامه اجرایی سازمان به ویژه آئین نامه اعطای مرخصی به زندانیان بود.

وی فقر را از دلایل ارتکاب جرم و افزایش آمار زندانیان می داند و می گوید: زندانی که در جرایم مواد مخدر و سرقت به زندان افتاده بدون شک از قشر نیازمندان است، به طوری که آمارها نشان می دهد حداقل ۷۰ درصد جامعه آماری زندانیان جزو خانواده های فقیر و مسکین هستند. در حالی که دین ما گفته باید به مسکین توجه کنیم و اگر فرد مسلمانی به مسکین توجه نکند باید در دینداری اش شک کرد.

به ظاهر یتیم کسی است که پدر خود را از دست داده است در حالی که باید پرسید آیا خانواده ای که پدر خانواده به دلیل جرم به زندان می افتد فرزندانش یتیم نیستند؟ به طور قطع فرزندان خانواده زندانیان یتیم شده اند زیرا زمانی که پدرشان در زندان نبوده برای آنها پدری خوبی نکرده و پس از آن هم به واسطه به زندان افتادن از حق پدری کردن محروم شده اند.

اسماعیلی معتقد است: اگر خانواده زندانیان حمایت نشود فردا آن ها هم به جرگه بدهکاران اضافه شده و شاید خودشان اموال ما را سرقت کنند. باید فضای سالمی را برای ادامه حیات خانواده زندانیان فراهم کنیم، تا فرزندان همین افراد بزهکاران فردا را تشکیل نداده و دست به جرم نزنند؛ تحلیل ها نشان می دهد که ۷۰ درصد جامعه آماری زندانیان جزء خانواده فقیر و مسکین هستند. به تعبیری دیگر حدود ۷۰ درصد زندانیان ما کسانی هستند که قبل از ورود به زندان هم خود و خانواده هایشان از نظر معیشت در مضیقه و نیازمند پوشش و حمایت های نهادهای مختلف اعم از انجمن های حمایتی، کمیته امداد و بهزیستی و بخش های مختلف بوده اند. علاوه بر این ۱۰ تا ۱۵ درصد زندانیان هم وقتی بیرون از زندان بودند خانواده هایشان مشکل معیشتی نداشتند اما چون سرپرست و نان آور خانواده هستند، وقتی در زندان به سر می برند خانواده هایشان دچار مشکل معیشتی می شوند. رئیس سابق سازمان زندان ها درباره حمایت و پوشش همه

غلامحسین اسماعیلی؛ رئیس دادگستری استان تهران

گفتگو

خانواده زندانیان در قالب انجمن حمایت زندانیان مرکز هم می گوید: برخی از این خانواده ها تحت حمایت کمیته امداد قرار دارند که تقریباً ۲۵ درصد جمعیت جامعه هدف ما هستند. برای تحت حمایت قرار دادن همه این خانواده ها برای تأمین نیازهای اولیه آنها سالانه حدود ۶۰۰ میلیارد تومان نیاز داریم؛ البته اگر بخواهیم این

قانون می گوید: خانواده زندانی باید تحت پوشش بیمه همگانی قرار گیرد

مشکلاتی است؛ برای این منظور رسالت و کار اصلی انجمن حمایت رسیدگی به گرفتاری های زندانیان و خانواده های آنان است، اگر سرپرست خانواده خطا کرد کاری کنیم که خانواده اش مرتکب خطا نشود. به این نکته مهم توجه کنیم که بی توجهی به خانوارهای زندانیان آثار سوء و ضررهای بیشماری را به جامعه تحمیل می کند چراکه این خانواده ها در معرض آسیب هستند. رئیس سابق سازمان زندان های کشور به ظرفیت های مغفول قانونی برای حمایت از خانواده های زندانیان اشاره کرده و می گوید: تبصره ۱ ماده ۴ قانون بیمه همگانی به زیر پوشش بیمه قرار گرفتن همه نیازمندان جامعه بدون پرداخت هزینه می پردازد و بند «پ» این تبصره مختص خانواده های زندانیان است که از زمان محبوس شدن سرپرست خانواده در زندان می توانند از خدمات رایگان درمانی بهره مند شوند اما به واقع تا به حال از این ظرفیت قانونی برای حل مشکل خانواده زندانیان استفاده نشده است؛ موارد دیگری هم مثل قانون حمایت از زنان سرپرست خانواده و یا استفاده از ظرفیت سمن ها و سازمان های مردم نهاد برای حمایت از زندانیان و خانواده هایشان هم وجود دارد که تا به حال بی استفاده و مهجور مانده است.

موضوع را به خود اتکایی خانواده زندانیان تبدیل کنیم باید برای توانمندسازی خانواده زندانیان بیش از این مقدار هزینه کنیم تا در نتیجه خانواده زندانیان خود اتکا باشند. هزینه خود اتکایی بیش از هزینه تامین معیشت است اما در بلند مدت اثربخشی کافی خواهد داشت.

رئیس دادگستری استان تهران درباره فعالیت های انجمن حمایت زندانیان مرکز می گوید: انجمن های حمایت از زندانیان هیچ بودجه دولتی ندارد و همه خدمات بر اثر کمک های نیکوکاران و مردم تامین می شود. افراد خیر در این زمینه اقدامات بسیار قابل توجهی را به انجام رسانده اند که قابل تقدیر است اما همسو با این حرکت فعالیت ها و تعاملات و همکاری های افزون تر دستگاه های اجرایی هم مورد نیاز است.

هر چند فرد زندانی به سبب ارتکاب جرم دوران محکومیت خود را باید طی کند، اما اینکه برائر نبود سرپرست، خانواده ای دچار سردرگمی شده و انسجام خود را از دست بدهد برای ما به هیچ عنوان قابل قبول نیست. اگر فردی از افراد خانواده یک زندانی دچار بزه شد در این مسیر همه ما مسئول هستیم، چرا که بی توجهی ها سبب ساز چنین

مدیر روابط عمومی انجمن حمایت زندانیان مرکز

■ حسین فراهانی

توانمند سازی؛ چرخ زندگی خانواده زندانیان

صرفاً در پرداخت مستمری و درمان و ... هزینه شود. بخشی از کمکهای مردمی را می توان با موافقت خیرین در راستای آموزش و توانمند سازی و فراهم نمودن بستر اشتغال و تولید هزینه نمود و از این باب نیز در تامین نیاز جامعه گام اساسی برداشته خواهد شد. ترغیب خیرین به این امر حرکتی ماندگار و بنیادین را بر جای خواهد گذاشت. بدیهی است با این اقدام ، خانواده های زیادی توانمند شده و زندانیان پس از آزادی می توانند با پیوستن به این چرخه ، کار را به همراه خانواده خود ادامه دهد و با وجود شغل مناسب از راه درست نسبت به تامین معیشت زندگی تلاش مضاعف نمایند . بدیهی است انجمن ها نیز وظیفه خود را در راستای کاهش آسیب در جامعه و خانواده زندانیان انجام داده اند. کار اصلاحی و توانمندسازی باید در درون زندان برای زندانیان و بیرون زندان برای خانواده ها اتفاق افتد تا بازگشت زندانیان به زندان و وقوع جرم در خانواده زندانیان کاهش یابد. در برنامه های توانمند سازی صرفاً توانمندی اقتصادی مورد نظر نخواهد بود بلکه توانمندی روحی، فکری فرهنگی و سلامت فرد نیز از اهمیت بالایی برخوردار است. اقدامات فرهنگی به عنوان اولین قدم در پیشگیری از وقوع جرم، کاهش جرایم و آسیب های اجتماعی در جامعه نقش به سزایی دارد . اغلب خانواده های زندانیان به دلیل وضعیت موجود دچار افسردگی شدید و بی انگیزگی شده و در مصائب و مشکلات روحی و روانی غرق شده اند تا جایی که رسیدگی به مشکلات روحی و روانی خود را به دست فراموشی سپرده و به همین دلیل ارائه برنامه های فرهنگی و اجتماعی، بهداشت روانی، مشاوره ای برای این قشر آسیب پذیر از اولویت بیشتری برخوردار است. بنابراین آموزش و توانمندسازی روحی و روانی زمینه رشد و توانمندی اقتصادی را فراهم می سازد. لذا لازم است اعتماد به نفس این خانواده ها را بالا برده ، مهارت های اساسی زندگی را به آنها آموخت ، در نهایت بعد اقتصادی را در تامین مایحتاج زندگی آنان آموزش داد.

اگر آسیب های اجتماعی را به مثابه یک مربع ترسیم کنیم شامل بیکاری، اعتیاد، طلاق، فقر(فساد و فحشا) خواهد شد که مهمترین دلیل آن نیز بیکاری است. اگر بیکاری از میان برداشته شود از هم پاشیدگی خانواده ها، طلاق، اعتیاد و مفاسد اجتماعی نیز به طور عمده کاهش پیدا می کند. بنابراین به نظر می رسد سرمایه گذاری در توانمند سازی زنان سرپرست خانوار بویژه خانواده های زندانیان که همواره در معرض آسیب هستند و تشکیل تعاونی ها و فعالیت های اقتصادی گروهی باعث تقویت ابعاد سرمایه اجتماعی ، حس همکاری و همیاری ، اعتماد ، خود باوری شده و به تبع آن باعث حضور زنان توانمند در عرصه های اجتماعی می شود . در بسیاری از تحقیقات در خصوص بررسی آسیب های روانی و اجتماعی حاکی از آن بوده که بدون ایجاد بستر فرهنگی و اجتماعی مناسب در جامعه هیچ گاه ما شاهد جامعه ای سالم و متعالی نخواهیم بود.

در خانواده های ایرانی ، مرد(پدر) سرپرست خانواده محسوب می شود. اما تحت شرایطی ، چنین مسئولیتی بر عهده زنان (مادر) قرار می گیرد. زنان سرپرست خانوار ، شامل زنان بیوه ، زنان مطلقه ، همسران مردان معتاد ، همسران مردان زندانی ، همسران مردان بیکار و ... می شوند. زنان سرپرست خانوار از جمله گروه های آسیب پذیر جامعه هستند که گاه عواملی چون طلاق، زندانی شدن همسر و ... از موجبات آسیب پذیری این طیف وسیع از جامعه ، می شود. زنان سرپرست خانوار و فرزندان آنها به دلیل وضعیت اقتصادی نامناسب از آسیب پذیر ترین اقشار جامعه در برابر آسیب های اجتماعی اند و فرزندان این خانواده ها در معرض مسائلی مانند کار کودکان در مشاغل سیاه و غیر رسمی ، بزه کاری اجتماعی و ... قرار دارند بنابراین توجه به آنها بایستی جدی تر گردد.

توانمند سازی زنان ، نقش آنها را در تصمیم گیری در ابعاد فردی ، خانوادگی و اجتماعی افزایش می دهد. از جمله مزایای توانمند سازی ، بهبود وضعیت اقتصادی خانواده و رهایی از فقر می باشد . طبق مطالعات انجام گرفته ، اکثر فساد ها و بزه کاری ها ریشه در فقر اقتصاد دارد که مصداق سخن شریف الفکر یکاد الکفر می باشد. توانمندسازی اشاره به اقشار محروم و گروه های حاشیه ای دارد و مولفه هایی نظیر آموزش، عدالت و... زیر مجموعه آن قرار می گیرد. در واقع توانمندسازی مشارکتی است همه جانبه که تنها در محیط های کوچک قابل اجراست. فرهنگ انگلیسی آکسفورد کلمه **empower** را این چنین تعریف کرده است : اعطای قدرت یا اختیار به کسی تا بتواند چیزی را انجام دهد و یا ایجاد این احساس در فرد تا او بتواند کارهای بیشتری را انجام دهد.

با توجه به تعریف بالا و مقوله زندانی و خانواده او و نقش انجمن های حمایت می توان گفت در نبود سرپرست خانواده این انجمن حمایت زندانیان است که با توانمندسازی خانواده زندانیان می تواند اغلب مشکلات آنان را مرتفع سازد. بنابراین انجمن ها باید برای توانمندی این خانواده ها ساز و کاری را داشته باشند؛ بدین شکل که وقتی مددجو در انجمن پذیرش و پرونده ای برای او تشکیل می شود ، استعدادیابی انجام گیرد و افراد کم توان و افراد مستعد شناسایی شوند. به افراد کم توان خدمات حمایتی شامل مستمری، هزینه درمان و ... پرداخت گردد و افراد مستعد را با آموزش های متعدد فشرده توانمند نمود . این موضوع ضمن اینکه هزینه های انجمن را کاهش می دهد خدمتی ماندگار را نیز به جامعه و مددجو ارائه داده است. یعنی به جای ماهی دادن ماهیگیری را آموزش دهیم. پس چرخه توانمند سازی را می توان این طور ترسیم کرد که با شناسایی خانواده های مستعد و معرفی به مراکز آموزش مهارت های زندگی ، توانمندسازی اقتصادی و توانمند سازی روحی و روانی، استقلال ، اعتماد و عزت نفس را به این خانواده ها بازگرداند.

هدایت کمکهای مردمی به سمت توانمند سازی خانواده زندانیان ، نیازمند یک برنامه ریزی جامع است و می تواند مسیر زندگی آنان را متحول سازد . بنده معتقدم نباید تمامی کمکهای مردمی

سرپرست امور اجتماعی انجمن حمایت زندانیان

عباس سنگانیان

از کاهش آسیب تا اشتغال نیاز خانواده زندانیان

شود. به نظر می‌رسد اگر این اقدام در سطح کشور تعمیم داده شود بسیاری از مشکلات این خانواده‌ها مرتفع خواهد شد. کاهش آسیب یکی از اصول و راهکارهای بهداشت عمومی است که به منظور جایگزینی پیشرفته برای جلوگیری از گزندهای بالقوه در رفتارهای پرخطر افراد انتخاب شده است. هدف اصلی در کاهش آسیب، شناخت خود فرد از خود است که معمولاً به طور مداوم رفتارهایی دارند که از لحاظ بهداشت و سلامت خطرناک است و کمک به فرد جهت آگاهی از خطرات رفتار و ارائه ابزارهای مناسبی جهت کاهش عوارض این خطرات برای خود فرد و جامعه اش است. انجمن با برگزاری کارگاههای آموزش مهارت‌های اساسی زندگی و ترغیب خانواده‌های زندانیان به حضور در این کلاس‌ها در کاهش وقوع جرم در این قشر آسیب پذیر نقش بسزایی را ایفا کرده است. در واقع هدف واحد کاهش آسیب انجمن تغییر سبک زندگی مددجویان و از طرفی هدایت و راهبری فرزندان این خانواده‌ها به مسیر درست است؛ چرا که با زندانی شدن سرپرست (پدر) خانواده بیشترین آسیب و خطر در کمین فرزندان زندانیان است. مسؤولیت اجرای طرح توانمندسازی فکری و فرهنگی خانواده زندانیان برعهده واحد کاهش آسیب انجمن است. بیکاری عامل مهمی در ایجاد فقر است و فقر و محرومیت مادی نیز از مهم‌ترین عوامل پیدایش جرم هستند. هر فردی، باید به نحوی زندگی خود را بگذراند و برای این گذران باید درآمدی داشته باشد. اما تا زمانی که فرد بیکار است، چون کسب درآمد برای وی میسر نیست و او نتوانسته از راه‌ها و شیوه‌های درست و قانونی امرار معاش کند، ممکن است که از طریق ارتکاب به جرم، هزینه‌های زندگی خود را تأمین کند. با افزایش بیکاری زمینه ارتکاب به جرم و بالا رفتن آمار آسیب‌های اجتماعی نیز تا حد زیادی افزایش می‌یابد. در خانوارهای ایرانی معمولاً مردان، سرپرست و نان آور خانواده محسوب می‌شوند اما در شرایط زندانی بودن سرپرست خانواده چنین مسؤولیتی برعهده زنان گماشته می‌شود. ایجاد اشتغال برای خانواده‌های زندانیان حائز اهمیت است و می‌توان با شناخت استعدادها و نیازسنجی از وضعیت این قشر را برای آنان برنامه ریزی نمود و با هدف خارج کردن آنها از چتر حمایتی قدمی در جهت توانمندسازی آنان برداشت. لذا انجمن با انعقاد تفاهم‌نامه با امور زنان و خانواده ریاست جمهوری اجرای برنامه آموزش و توانمندسازی خانواده‌ها در سال ۹۵ را در اولویت قرار داده است.

وقتی جرمی اتفاق می‌افتد این تنها مجرم نیست که درگیر می‌شود و باید چند صباحی را پشت میله‌های زندان سپری کند. خانواده او هم درگیر می‌شوند و حالا باید کاسه چه کنم چه کنم دست بگیرند. هر چند یک نفر بر اثر بی‌دقتی محکوم است و تحمل کیفر می‌کند ولی خانواده عمده مشکلات را بر دوش می‌کشد. خانواده از نظر اسلام جایگاهی بسیار مهم دارد و سنگ اول بنای حیات جامعه است. هرگونه پیشرفت و خوشبختی در ابعاد مختلف اجتماعی در سایه خانواده حاصل می‌شود. خانواده عامل ثبات و سازش اجتماعی نیز هست، زیرا بسیاری از هنجارها و ناهنجاری‌های جامعه مربوط به همین نهاد مقدس است. هر چه محیط خانواده سالم و امن باشد به همان اندازه در روحیه افراد و اعضای آن تأثیر مثبت گذاشته و این تأثیرات مطلوب به جامعه منتقل می‌شود. بنابراین، سعادت جامعه تا حدود زیادی در گرو آن است. مددکاری اجتماعی با نیاز یک شخص و یا یک نظام اجتماعی آغاز می‌شود و موقعیت‌هایی را که در آن نیاز از سوی مددجو وجود دارد را ارزیابی می‌کند. هدف برنامه می‌تواند یک شخص، یک گروه کوچک، یک خانواده، یک سازمان یا یک اجتماع باشد. امور اجتماعی و حمایتی انجمن حمایت زندانیان در سه شاخه مددکاری، کاهش آسیب و اشتغال بعنوان قائم مقام سرپرست خانواده زندانی سعی دارد تا حداقل امکانات را برای این قبیل خانواده‌ها فراهم سازد. همچنین در کنار خدمات مادی نسبت به بحث فرهنگ سازی و خدمات معنوی و خدمت به جامعه هدف را در برنامه‌های خود دارد. مددکاری انجمن حمایت زندانیان مرکز مبتنی بر مهارت و هدف است که در آن مددکار کمک می‌کند که مددجو مشکل خود را شناخته و به توانایی‌های خود پی ببرد و با استفاده از منابع و امکانات موجود در جهت حل مشکل خود بر آید. خانواده‌های زندانیان در نبود سرپرست خود دچار سردرگمی شده و در این مواقع ممکن است برای تأمین معاش خود دست به هرکاری بزنند، فرزندان آنان سرخورده می‌شوند و تحمل رنج مادر را ندارند. لذا انجمن با در نظر گرفتن جوانب کار و به جهت پیشگیری از این قبیل آسیب‌ها در سالن‌های ملاقات زندانهای استان تهران دفتر مددکاری ایجاد کرده تا خانواده پس از ملاقات با زندانی خود به مددکار مستقر در این دفاتر مراجعه و مشکلات و مسائل خود را پیگیری

جای شما خالی است